

Scan

**การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของ
สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด**

นางสาวจุฑามาศ จันทரசารทูล

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2551

**An Analysis of Factors affecting for saving of The BMA Saving and
Credit Cooperative Limited's member**

Miss Jutamas Jantonsaratoon

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for

the Degree of Master of Economics

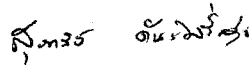
School of Economics

Sukhothai Thammthirat Open University

2008

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิก
สหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด
ชื่อและนามสกุล นางสาวจุฑามาศ จันทรรทูล
แขนงวิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สุภาสินี ตันติศรีสุข

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

ประธานกรรมการ

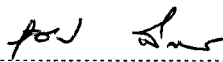
(รองศาสตราจารย์สุภาสินี ตันติศรีสุข)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ลัดดา พิศาลบุตร)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

(รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศิลพิพัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

วันที่ 7 เดือน มกราคม พ.ศ. 2552

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

ผู้ศึกษา นางสาวจุฑามาศ จันทร์สารทูล **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สุภาสิณี ตันตศิรีสุข **ปีการศึกษา** 2551

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป รายได้ ค่าใช้จ่ายและการออมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด (3) เพื่อศึกษาแนวโน้มของปริมาณเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด (4) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

วิธีวิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย โดยสอบถามสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวน 400 ตัวอย่างในระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2550 นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาสรุปผลสภาพทั่วไปและนำข้อมูลที่คาดว่าน่าจะเป็นปัจจัยที่กำหนดการออมมาวิเคราะห์ตามแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้สมการถดถอยเชิงเส้นตรงด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดและนำข้อมูลทฤษฎีภูมิของเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในช่วงปีพ.ศ.2542-พ.ศ.2550 มาศึกษาแนวโน้มและพยากรณ์เงินฝากในอนาคต โดยใช้สมการถดถอยเชิงเส้นตรง

ผลการศึกษาพบว่า (1) สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 51-60 ปี การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เป็นข้าราชการระดับ 6-8 ซึ่งมีรายได้เฉลี่ย 27,385 บาท/คน/เดือน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 21,311.04 บาท/คน/เดือน จะมีเงินออมมากที่สุด 9,116.46 บาท/คน/เดือน (2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด คือ รายได้ที่ใช้จ่ายได้จริง ค่าใช้จ่ายและอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ รายได้ที่ใช้จ่ายได้จริงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการออม ค่าใช้จ่ายมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการออมซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการออมซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ (3) แนวโน้มปริมาณเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในช่วงปีพ.ศ. 2551 – 2555 เพิ่มขึ้นทุกปีเฉลี่ยปีละ 168.95 ล้านบาท (4) ปัญหาของการออม คือ สมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายไม่มากทำให้มีเงินออมน้อย อุปสรรคของการออม คือ สถานที่รับฝากเงินอยู่ห่างไกลจากสถานที่ทำงานของสมาชิก

คำสำคัญ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยความเมตตากรุณา และความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์สุภาสิณี ตันตศิรีสุข อาจารย์ประจำสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ พร้อมทั้งเสียสละเวลาในการ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากที่สุด และ ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ลัดดา พิศาลบุตร ที่กรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบ ผู้ศึกษารัฐศึกษาซึ่งใน ความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด เจ้าหน้าที่ของกรมตรวจ บัญชีสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ที่ให้ความช่วยเหลือเอื้อเฟื้อข้อมูลที่เป็นประโยชน์ อย่างยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นอย่างมาก รวมทั้งเพื่อน ๆ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ร่วม รุ่นทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้กันตลอดมา

ในท้ายที่สุดนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ได้ให้การสนับสนุน และให้ กำลังใจในการศึกษาจนสามารถสำเร็จได้ด้วยดี หากประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้ขอมอบให้แก่ บิดา มารดา พี่น้อง และครูอาจารย์ หากเกิดความผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษา ขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

จุฬามาศ จันทสารทูล

ตุลาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	11
สมมติฐานการวิจัย	12
ขอบเขตการวิจัย	12
นิยามศัพท์เฉพาะ	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	15
แนวคิดเกี่ยวกับการออมของสำนักคลาสสิก	15
แนวคิดเกี่ยวกับการออมของเคนส์	16
ทฤษฎีการบริโภคของเคนส์	18
ทฤษฎีรายได้สัมพัทธ์	20
ทฤษฎีรายได้ถาวร	23
ทฤษฎีวัฏจักรชีวิต	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ตอนที่ 1 สภาพทั่วไป รายได้ ค่าใช้จ่ายและการออมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออม ทรัพย์ กทม. จำกัด	43
ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด	66
ตอนที่ 3 แนวโน้มปริมาณเงินออมของสมาชิกออมทรัพย์ กทม. จำกัด	70
ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคของการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด	72
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	73
สรุปผลการวิจัย	73
อภิปรายผล	76
ข้อเสนอแนะ	80
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	83
ก ประวัติความเป็นมาและการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด	84
ข ข้อมูลเงินฝากและการคำนวณปริมาณแนวโน้มเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในช่วงปีพ.ศ. 2551 - พ.ศ. 2555	94
ค แบบสอบถาม	96
ประวัติผู้ศึกษา	100

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1	จำนวนสมาชิกและเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. 6
ตารางที่ 1.2	ทุนเรือนหุ้นและทุนดำเนินการทั้งหมดของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด 7
ตารางที่ 1.3	เปรียบเทียบทุนเรือนหุ้น เงินฝากและเงินที่สมาชิกกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในช่วงปี พ.ศ.2542- พ.ศ.2550 8
ตารางที่ 1.4	ร้อยละเงินกู้ที่สมาชิกกู้ทั้งหมดจากสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด 10
ตารางที่ 4.1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ 44
ตารางที่ 4.2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ 45
ตารางที่ 4.3	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา 46
ตารางที่ 4.4	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการสมรส 47
ตารางที่ 4.5	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การงาน 48
ตารางที่ 4.6	รายได้รวมและรายได้เฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับอายุ 49
ตารางที่ 4.7	รายได้รวมและรายได้เฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับการศึกษา 50
ตารางที่ 4.8	รายได้รวมและรายได้เฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกับตำแหน่งหน้าที่การงาน 51
ตารางที่ 4.9	รายได้รวมและรายได้เฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละขนาดของครอบครัว 52
ตารางที่ 4.10	ค่าใช้จ่ายรวมและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับอายุ 53
ตารางที่ 4.11	ค่าใช้จ่ายรวมและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับการศึกษา 54
ตารางที่ 4.12	ค่าใช้จ่ายรวมและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกับตำแหน่งหน้าที่การงาน 55
ตารางที่ 4.13	ค่าใช้จ่ายรวมและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละขนาดของครอบครัว 56
ตารางที่ 4.14	เงินออมของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับอายุ 57
ตารางที่ 4.15	เงินออมของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับการศึกษา 58
ตารางที่ 4.16	เงินออมของกลุ่มตัวอย่างกับตำแหน่งหน้าที่การงาน 59
ตารางที่ 4.17	เงินออมของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละขนาดของครอบครัว 60
ตารางที่ 4.18	วัตถุประสงค์ในการออมเงินกับระดับรายได้รวมของกลุ่มตัวอย่าง 61
ตารางที่ 4.19	ความแตกต่างของการออมเงินของกลุ่มตัวอย่าง 62
ตารางที่ 4.20	ประเภทของการฝากเงินกับระดับรายได้ของกลุ่มตัวอย่าง 63
ตารางที่ 4.21	เหตุผลในการเลือกฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด 63

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของอัตราดอกเบี้ย	65
ตารางที่ 4.23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการด้านการออมและการกู้เงิน	66
ตารางที่ 4.24 ปริมาณเงินฝากของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2542 - พ.ศ. 2550	70
ตารางที่ 4.25 ค่าแนวโน้มปริมาณเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2551- พ.ศ. 2555	72

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1.1	แสดงทุนเรือนหุ้น เงินฝากและเงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในช่วงปีพ.ศ. 2542 – พ.ศ. 2550	9
ภาพที่ 2.1	แสดงเส้นการออมของเคนส์	18
ภาพที่ 2.2	แสดงเส้นการบริโภคในระยะสั้นตามแนวความคิดของเคนส์	19
ภาพที่ 2.3	แสดงเส้นฟังก์ชันการบริโภคระยะสั้น	21
ภาพที่ 2.4	แสดงการปรับตัวของผู้บริโภคต่อการเปลี่ยนแปลงของรายได้	22
ภาพที่ 2.5	แสดงฟังก์ชันการบริโภคระยะยาวตามทฤษฎีรายได้ถาวรของฟริดแมน	24
ภาพที่ 2.6	แสดงรายได้ การบริโภค การออมและความมั่งคั่งชั่วชีวิตในระบบจำลองวัฏจักรการออม	25
ภาพที่ 4.1	จำนวนตัวอย่างจำแนกตามเพศ	44
ภาพที่ 4.2	จำนวนตัวอย่างจำแนกตามอายุ	45
ภาพที่ 4.3	จำนวนตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	46
ภาพที่ 4.4	จำนวนตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการสมรส	47
ภาพที่ 4.5	จำนวนตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การงาน	48
ภาพที่ 4.6	ความแตกต่างของการออมในอดีตกับปัจจุบัน	62
ภาพที่ 4.7	เหตุผลการฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด	64

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสหกรณ์ในประเทศไทย มีมูลเหตุสืบเนื่องมาจากประเทศไทยได้เริ่มมีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศมากขึ้นในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ระบบเศรษฐกิจของชนบทก็ค่อย ๆ เปลี่ยนจากระบบเศรษฐกิจแบบเพื่อเลี้ยงตัวเองมาสู่ระบบเศรษฐกิจแบบเพื่อการค้า ความต้องการเงินทุนในการขยายการผลิตและการครองชีพของชาวนาและเกษตรกรจึงเพิ่มขึ้น ชาวนาที่ไม่มีทุนรอนของตนเองก็หันไปกู้ยืมเงินจากบุคคลอื่นทำให้ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราสูง นอกจากนี้ยังถูกเอาเปรียบจากพ่อค้านายทุน ทุกวิถีทางอีกด้วย ชาวนาจึงตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบอยู่ตลอดเวลา เมื่อทำนาได้ข้าวเท่าใดก็ต้องขายใช้หนี้เกือบหมด ซึ่งการทำนายังคงมีผลผลิตที่ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ หากปีไหนผลผลิตเสียหายก็จะทำให้หนี้สินพอกพูนมากขึ้นเรื่อย ๆ จนลูกหนี้บางรายต้องโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่เจ้าหนี้ และกลายเป็นผู้เช่านา หรือเร่ร่อนไม่มีที่ดินทำกินไปในที่สุด

จากสภาพปัญหาความยากจนของชาวนาในสมัยนั้น ทำให้ทางราชการคิดหาวิธีช่วยเหลือด้วยการจัดหาเงินทุนมาให้กู้และคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำความคิดนี้ได้เริ่มขึ้นในปลายรัชกาลที่ 5 โดยกำหนดวิธีการที่จะช่วยชาวนาในด้านเงินทุนไว้ 2 วิธี คือ

วิธีที่ 1 จัดตั้งธนาคารเกษตรเพื่อให้เงินกู้แก่ชาวนา แต่ขัดข้องในเรื่องเงินทุนและหลักประกันเงินกู้ ความคิดนี้จึงถูกระงับไป

วิธีที่ 2 วิธีการสหกรณ์ประเภทหาทุน วิธีนี้เกิดจากรัฐบาลโดยกระทรวงพระคลังมหาสมบัติซึ่งปัจจุบันคือกระทรวงการคลังได้เชิญเซอร์เบอร์นาร์ด ฮันเตอร์ หัวหน้าธนาคารแห่งมัทราส ประเทศอินเดียเข้ามาสำรวจหา路子ทางช่วยเหลือชาวนาได้เสนอว่าควรจัดตั้ง “ธนาคารให้กู้ยืมแห่งชาติ” ดำเนินการให้กู้ยืมแก่ราษฎร โดยมีที่ดินและหลักทรัพย์อื่นเป็นหลักประกันเพื่อป้องกันมิให้ชาวนาที่กู้ยืมเงินทอดทิ้งที่นาหลบหนี้สิน ส่วนการควบคุมเงินกู้และการเรียกเก็บเงินกู้ ท่านได้แนะนำให้จัดตั้งเป็นสมาคมที่เรียกว่า “โคออปอเรทีฟ โซไซตี้” (Cooperative Society) โดยมีหลักการร่วมมือกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งคำนี้พระราชวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ได้ทรงบัญญัติศัพท์เป็นภาษาไทยว่า “สมาคมสหกรณ์” จึงกล่าวได้ว่าประเทศไทยเริ่มศึกษาวิธีการสหกรณ์ขึ้นในปี พ.ศ. 2457 แต่ก็ยังมิได้ดำเนินการอย่างไร จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2458 ได้มีการเปลี่ยนกรมสถิติ

พยากรณ์เป็นกรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ ประกอบด้วยส่วนราชการ 3 ส่วน คือ การพาณิชย์ การสถิติพยากรณ์ และการสหกรณ์

การจัดตั้งส่วนราชการสหกรณ์นี้ ก็เพื่อจะให้มีความจำเป็นที่ดำเนินการทดลองจัดตั้ง สหกรณ์ขึ้นและพระราชกรณียกิจของ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ในฐานะทรงเป็นอธิบดีกรมพาณิชย์ และสถิติพยากรณ์ ขณะนั้น ได้ทรงพิจารณาเลือกแบบอย่างสหกรณ์เครดิตที่จัดกันอยู่ใน ต่างประเทศหลายแบบ ในที่สุดก็ทรงเลือกแบบ ไรฟไฟเซินและทรงยืนยันไว้ใน รายงานสหกรณ์ ฉบับแรกว่า “เมื่อได้พิจารณาละเอียดแล้วได้ตกลงเลือกสหกรณ์ชนิดที่เรียกว่าไรฟไฟเซิน ซึ่ง เกิดขึ้นในประเทศเยอรมันมาก่อน ซึ่งมุ่งหมายที่จะอุปถัมภ์คนจนและผู้ประกอบกิจการย่อย ๆ เห็นว่าเป็นสหกรณ์ชนิดที่เหมาะสมที่สุดสำหรับประเทศไทย” จากการที่พระองค์ท่าน ทรงเป็นผู้ บุกเบิกริเริ่มงานสหกรณ์ขึ้นในประเทศไทย บุคคลทั้งหลายในขบวนการสหกรณ์จึงถือว่าพระองค์ ทรงเป็น “พระบิดาแห่งการสหกรณ์ไทย” สำหรับรูปแบบของไรฟไฟเซินก็คือ สหกรณ์เพื่อการ กู้ยืมเงินที่มีขนาดเล็ก สมาชิกจะได้รับความรับผิดชอบร่วมกัน ทำให้สะดวกแก่การควบคุม ท้องที่ที่ ได้รับการพิจารณาให้จัดตั้งสหกรณ์ คือ จังหวัดพิษณุโลก เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีผู้คนไม่ หนาแน่นและเป็นราษฎรที่พึ่งอพยพมาจากทางใต้จึงต้องการช่วยเหลือผู้อพยพซึ่งประกอบอาชีพ การเกษตรให้ตั้งตัวได้รวมทั้งเพื่อเป็นการชักจูงราษฎรในจังหวัดอื่นที่มีผู้คนหนาแน่นให้อพยพมา จังหวัดนี้ และเข้าทำประโยชน์ในที่ดินอย่างเต็มที่ ต่อมาพระองค์ท่านทรงได้ทดลองจัดตั้งสหกรณ์ หาทุนขึ้น ณ ท้องที่อำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลกเป็นแห่งแรกใช้ชื่อว่า “สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัด สินใช้” และเป็นนายทะเบียนสหกรณ์ พระองค์แรก นับเป็นการเริ่มต้นแห่งการสหกรณ์ในประเทศไทยอย่างสมบูรณ์

ในระยะแรกตั้งสหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้มีสมาชิกจำนวน 16 คน ทุน ดำเนิน งาน 3,080 บาท ซึ่งเป็นเงินจากค่าธรรมเนียมแรกเข้า 80 บาท และเงินทุนจำนวน 3,000 บาท ได้ อาศัยเงินกู้จากแบงค์สยามกัมมาจลจำกัด ซึ่งก็คือธนาคารไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน โดยมีกระทรวง พระคลังมหาสมบัติเป็นผู้ค้ำประกัน และเสียดอกเบี้ยให้ธนาคารในอัตราร้อยละ 6 ต่อปี คิดดอกเบี้ย จากสมาชิกในอัตราร้อยละ 12 ต่อปี กำหนดให้สมาชิกส่งคืนเงินต้นในปีแรกจำนวน 1,300 บาท แต่เมื่อครบกำหนดสมาชิกส่งคืนเงินต้น ได้ถึง 1,500 บาท ทั้งส่งดอกเบี้ยครบทุกราย แสดงให้เห็น ว่าการนำวิธีการสหกรณ์เข้ามาช่วยแก้ไขความเดือดร้อนของชาวนาได้ผลและจากความสำเร็จของสหกรณ์ วัดจันทร์ดังกล่าว รัฐบาลจึงได้คิดขยายกิจการสหกรณ์ไปยังจังหวัดอื่นๆ แต่การจัดตั้งสหกรณ์ใน ระยะแรกนั้นนอกจากจะมีข้อจำกัดเรื่องเงินทุนแล้วยังมีข้อจำกัดในทางกฎหมายด้วย เพราะ พระราชบัญญัติเพิ่มเติมสมาคม พ.ศ. 2459 ทำให้การจัดตั้งสหกรณ์ไม่กว้างขวางพอที่จะขยาย สหกรณ์ออกไปหากจะให้การจัดตั้งสหกรณ์เจริญก้าวหน้าและมีความมั่นคงจะต้องออกกฎหมาย

ควบคุมให้มีขอบเขตกว้าง ดังนั้นในเวลาต่อมาทางราชการจึงได้ประกาศยกเลิกพระราชบัญญัติเพิ่มเติม
 สมาคม พ.ศ. 2459 แล้วประกาศใช้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2471 นับเป็นกฎหมายสหกรณ์
 ฉบับแรกพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้เปิดโอกาสให้มีการรับจดทะเบียนสหกรณ์ประเภทอื่นๆ
 จากนั้นได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2471 อีก 3 ครั้ง นับว่าการประกาศใช้
 พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2471 ช่วยให้การจัดตั้งสหกรณ์ได้ขยายออกไปอีกมาก

ปี พ.ศ. 2478 มีการริเริ่มจัดตั้งสหกรณ์เช่าซื้อที่ดินที่จังหวัดปทุมธานี และได้จัดตั้งสหกรณ์
 ประเภทใหม่ ๆ ขึ้นอีกหลายประเภท เช่น สหกรณ์บำรุงที่ดิน สหกรณ์ค้าขาย สหกรณ์นิคม
 ฝ่ายสหกรณ์หาทุนและบำรุงที่ดิน ในปี พ.ศ. 2480 ร้านสหกรณ์ได้ถูกจัดตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกที่
 อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชื่อว่าร้านสหกรณ์บ้านเกาะ จำกัดสินใช้ มีสมาชิกแรกตั้ง
 279 คน และได้มีการจัดตั้งร้านสหกรณ์ในลักษณะนี้อีกหลายแห่งเพื่อช่วยเหลือประชาชนเกี่ยวกับ
 ปัญหาค่าครองชีพ โดยจัดตั้งขึ้นทั้งในส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และส่วนของประชาชน

การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่สุดของขบวนการสหกรณ์ในประเทศไทย ก็คือการ
 ควบสหกรณ์หาทุนเข้าด้วยกัน โดยทางราชการได้ออกพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เปิด
 โอกาสให้สหกรณ์หาทุนขนาดเล็กที่ดำเนินธุรกิจเพียงอย่างเดียวควบเข้ากันเป็นขนาดใหญ่ สามารถ
 ขยายการดำเนินธุรกิจเป็นแบบอเนกประสงค์ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่สมาชิก ได้มากกว่า ด้วยเหตุนี้
 สหกรณ์หาทุนจึงแปรสภาพเป็นสหกรณ์การเกษตรมาจนปัจจุบัน และในปี 2511 สันนิบาต
 สหกรณ์แห่งประเทศไทยได้ถือกำเนิดขึ้นมา เพื่อเป็นสถาบันสำหรับการศึกษาแก่สมาชิก
 สหกรณ์ทั่วประเทศ มีหน้าที่ติดต่อประสานงานกับสถาบันสหกรณ์ต่างประเทศ เพื่อให้เกิด
 ความสัมพันธ์และความช่วยเหลือร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์สากลในด้านอื่น ๆ ที่มีใช้เกี่ยวกับการ
 ดำเนินธุรกิจโดยมีสหกรณ์ทุกประเภทเป็นสมาชิก ซึ่งประเทศไทยได้กำหนดประเภทสหกรณ์ไว้ 6
 ประเภท ตามประกาศกฎกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2516 ประกอบด้วย 1) สหกรณ์
 การเกษตร 2) สหกรณ์นิคม 3) สหกรณ์ประมง 4) สหกรณ์ออมทรัพย์ 5) สหกรณ์ร้านค้า และ
 6) สหกรณ์บริการ ซึ่งนับแต่สหกรณ์ได้ถือกำเนิดขึ้นในประเทศไทยจวบจนปัจจุบัน ผลการ
 ดำเนินงานของสหกรณ์ในธุรกิจต่าง ๆ ได้สร้างความเชื่อถือเป็นที่ไว้วางใจของสมาชิกจนทำให้
 จำนวนสหกรณ์ จำนวนสมาชิก ปริมาณเงินทุน และผลกำไรของสหกรณ์ เพิ่มขึ้นทุกปี จำนวน
 สหกรณ์ทั่วประเทศ ณ วันที่ 1 มกราคม 2542 ประมาณ 5,549 สหกรณ์และสมาชิก 7,835,811
 ครอบครัว การสหกรณ์ในประเทศไทยจึงมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยเฉพาะต่อ
 ประชาชนที่ยากจน สหกรณ์จะเป็นสถาบันทางเศรษฐกิจและสังคมที่ช่วยแก้ไข้ปัญหาในการ
 ประกอบอาชีพ และช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ในปี พ.ศ. 2548 ได้มีการเพิ่ม
 สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นประเภทที่ 7 และใช้จนถึงปัจจุบัน

จำนวนสหกรณ์ ปี พ.ศ. 2549 ตามทะเบียน ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2549 มีจำนวนทั้งสิ้น 7,347 สหกรณ์ มีจำนวนสมาชิกรวมทั้งสิ้น 8,292,319 คน มีการรับฝากเงินทั้งสิ้น 191,279.09 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิก ซึ่งในจำนวนสหกรณ์ทั้งหมดสหกรณ์ออมทรัพย์มีเงินรับฝากมากที่สุด จำนวนทั้งสิ้น 185,986.53 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร จำนวนทั้งสิ้น 22,088.54 ล้านบาท สหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวนทั้งสิ้น 4,144.81 ล้านบาท สหกรณ์นิคม จำนวนทั้งสิ้น 754.82 ล้านบาท สหกรณ์บริการ จำนวนทั้งสิ้น 177.14 ล้านบาท สหกรณ์ประมง จำนวนทั้งสิ้น 29.78 ล้านบาท และสหกรณ์ร้านค้า จำนวนทั้งสิ้น 11.68 ล้านบาท ตามลำดับ (รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ประจำปี 2549 กรมตรวจบัญชีสหกรณ์)

การสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย

สหกรณ์ออมทรัพย์แห่งแรกในประเทศไทย จัดตั้งขึ้นในหมู่ข้าราชการสหกรณ์ และพนักงานธนาคารเพื่อการสหกรณ์จดทะเบียนเมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2492 มีชื่อว่า “สหกรณ์ข้าราชการ จำกัดสินใจ” ปัจจุบันคือ “สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด” การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์มาจากเงินค่าหุ้นและเงินรับฝากจากสมาชิก และอาจกู้ยืมเงินจากภายนอกด้วยก็ได้ ในปี พ.ศ. 2549 จนถึงปัจจุบัน สหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งหมดมี 8 ประเภท ดังนี้

1. สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ
2. สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร
3. สหกรณ์ออมทรัพย์ครู
4. สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย
5. สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/สาธารณสุข
6. สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่นๆ
7. สหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ
8. สหกรณ์ออมทรัพย์เอกชนและอื่นๆ

สหกรณ์ออมทรัพย์มีจำนวนทั้งสิ้น 1,272 สหกรณ์ มีสมาชิกทั้งหมด 2,132,383 คน มีสินทรัพย์มีทั้งสิ้น 662,993.52 ล้านบาท มีทุนทั้งหมด 358,637.21 ล้านบาท มีการถือหุ้นจำนวน 300,654.40 ล้านบาท มีการรับฝากเงินจากสมาชิก จำนวน 153,975.84 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ จำนวน 65,278.30 ล้านบาท เงินรับฝากออมทรัพย์จำนวน 63,299.15 ล้านบาท และเงินรับฝากประจำจำนวน 20,145.83 ล้านบาท เงินทุนเหล่านี้นำไปให้สมาชิกกู้ยืมและฝากในสถานบันการเงินอื่น หรือลงทุนอย่างอื่นตามที่กฎหมายอนุญาต สำหรับการส่งชำระค่าหุ้นและชำระหนี้เงินกู้สหกรณ์ระบบการหักเงิน ณ ที่จ่าย ทำให้มีเงินทุนหมุนเวียนเข้าออกสหกรณ์

อย่างสม่ำเสมอทุกเดือน สหกรณ์ออมทรัพย์ครุมีสมาชิกมากที่สุด จำนวน 602,703 คน รองลงมาเป็น สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่นๆ มีจำนวนสมาชิก 385,907 คน สหกรณ์ออมทรัพย์ครุมีทุนมากที่สุด จำนวน 135,418.04 ล้านบาท รองลงมาเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ จำนวน 54,890 ล้านบาท (รายงานสถิติผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ประจำปี 2549 กรมตรวจบัญชีสหกรณ์)

สหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ได้ดำเนินการก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2519 ตั้งอยู่ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 1 (กทม. 1) เลขที่ 173 ถนนดินสอ แขวงเสาชิงช้า เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ต่อมาใน พ.ศ. 2539 ได้ย้ายมาอยู่ที่ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 2 (กทม. 2) ถนนมิตรไมตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ให้บริการด้านการฝากเงิน ถอนเงิน กู้เงินและการถือหุ้น ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่ตั้งอยู่ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 1 (กทม.1) จะให้บริการเฉพาะการฝากเงิน ถอนเงิน เท่านั้น โดยมุ่งส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์โดยการถือหุ้น และฝากเงินไว้ในสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อสะสมทรัพย์ไว้ใช้สอยในยามจำเป็น สหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการจำนวนไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ ทรัพย์ุณิก และกรรมการ ทั้งหมดนี้เป็นข้าราชการของกรุงเทพมหานคร และได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี คณะกรรมการ ดังกล่าวเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมตรวจสอบ และบริหารงานของสหกรณ์ ตามกฎหมายข้อบังคับระเบียบ คำสั่ง และมติของที่ประชุมคณะกรรมการ

ตารางที่ 1.1 จำนวนสมาชิกและเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด
ในช่วงปี พ.ศ. 2542 - พ.ศ. 2550

ปี พ.ศ.	สมาชิก		เงินฝาก	
	จำนวน (คน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	จำนวน (บาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2542	28,030.00	-	395,693,930.29	-
2543	29,912.00	6.71	513,426,313.22	29.75
2544	32,033.00	7.09	506,475,912.43	-1.35
2545	34,567.00	7.91	612,296,192.79	20.89
2546	36,994.00	7.02	723,893,553.21	18.23
2547	38,795.00	4.87	787,986,441.83	8.85
2548	41,573.00	7.16	1,009,265,355.38	28.08
2549	43,633.00	4.96	1,380,956,262.99	36.83
2550	45,376.00	3.99	1,986,229,666.47	43.83

ที่มา : รายงานสถิติการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ประจำปี 2550

จากตารางที่ 1.1 สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี โดยปี พ.ศ. 2542 มีจำนวนสมาชิก 28,030 คน และในปีพ.ศ. 2550 มีจำนวนสมาชิก 45,376 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 161.88 หรือเพิ่มขึ้น 1.61 เท่าของจำนวนสมาชิกในปีพ.ศ. 2542 ณ เดือนกันยายน 2550 กรุงเทพมหานคร มีจำนวนข้าราชการ 20,526 คนและจำนวนลูกจ้างประจำ 35,959 คน รวมผู้มีสิทธิสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด แต่สมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด เพียง 45,376 คน คิดเป็นร้อยละ 80.33 ส่วนเงินฝากตั้งแต่ปีพ.ศ. 2542 - พ.ศ.2550 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ยกเว้นปีพ.ศ. 2544 ที่มีจำนวนลดลง โดยปีพ.ศ. 2542 มีเงินฝาก 395,693,930.29 บาท และปีพ.ศ. 2550 มีเงินฝาก 1,986,229,666.47 บาท เพิ่มขึ้น 5 เท่าของปีพ.ศ. 2542

ตารางที่ 1.2 ทุนเรือนหุ้นและทุนดำเนินการทั้งหมดของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด
ในช่วงปี พ.ศ. 2542 - พ.ศ. 2550

ปี พ.ศ.	ทุนเรือนหุ้น		ทุนดำเนินการทั้งหมด	
	จำนวน	อัตราการเปลี่ยนแปลง	จำนวน	อัตราการเปลี่ยนแปลง
	(บาท)	(ร้อยละ)	(บาท)	(ร้อยละ)
2542	835,327,520.00	-	1,699,811,873.18	-
2543	1,056,860,460.00	26.52	1,691,624,407.64	- 0.48
2544	1,418,988,620.00	34.26	2,488,719,849.17	47.12
2545	1,989,971,470.00	40.24	3,260,994,937.64	31.03
2546	2,386,609,790.00	19.93	3,684,450,104.60	12.99
2547	2,692,793,940.00	12.83	4,100,115,631.02	11.28
2548	3,050,564,340.00	13.29	4,839,653,479.93	18.04
2549	3,466,220,250.00	13.63	5,843,167,892.01	20.74
2550	3,931,099,960.00	13.41	6,961,916,144.22	19.15

ที่มา : รายงานสถิติการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ประจำปี 2550

จากตารางที่ 1.2 สหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด มีทุนเรือนหุ้นในช่วงปีพ.ศ. 2542-พ.ศ.2550 เพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2542 มีทุนเรือนหุ้น 835,327,520 บาท และปี 2550 มีทุนเรือนหุ้น 3,931,099,960 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้น 4.7 เท่าของปีพ.ศ. 2542 ส่วนทุนดำเนินการตั้งแต่ปีพ.ศ. 2542 - พ.ศ. 2550 ก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี โดยมีทุนดำเนินการทั้งหมดมากกว่าปีพ.ศ. 2542 เป็นจำนวน 4.1 เท่า สหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด นับเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ชั้นนำขนาดใหญ่และมั่นคงมาก ซึ่งได้รับการจัดอันดับจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ออมทรัพย์ ว่าเป็นสหกรณ์ที่มีสมาชิกมากเป็นอันดับ 1 ของประเทศไทย

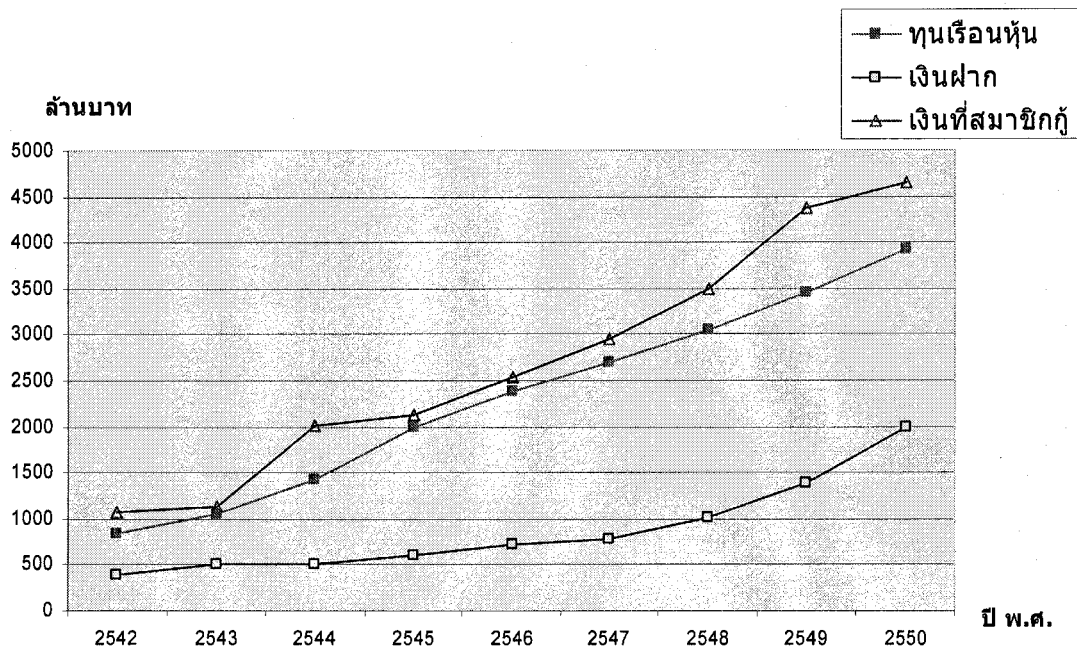
ตารางที่ 1.3 เปรียบเทียบทุนเรือนหุ้น เงินฝากและเงินที่สมาชิกกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.
จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2542 – พ.ศ. 2550

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	ทุนเรือนหุ้น	เงินฝาก	เงินที่สมาชิกกู้
2542	835,327,520.00	395,693,930.29	1,080,430,993.00
2543	1,056,860,460.00	513,426,313.22	1,133,854,343.00
2544	1,418,988,620.00	506,475,912.43	2,020,814,016.00
2545	1,989,971,470.00	612,296,192.79	2,136,142,702.00
2546	2,386,609,790.00	723,893,553.21	2,542,615,460.00
2547	2,692,793,940.00	787,986,441.83	2,946,326,791.00
2548	3,050,564,340.00	1,009,265,355.38	3,496,764,627.00
2549	3,466,220,250.00	1,380,956,262.99	4,378,490,060.00
2550	3,931,099,960.00	1,986,229,666.47	4,649,139,372.00

ที่มา : รายงานสถิติการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ประจำปี 2550

จากตารางที่ 1.3 ทุนเรือนหุ้นและเงินฝากในช่วงปี พ.ศ.2542 - พ.ศ.2550 มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี และเงินที่สมาชิกต้องการกู้ก็มีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี ส่วนปริมาณเงินที่สมาชิกสามารถกู้ยืมได้ได้มาจากทุนเรือนหุ้นร่วมกับเงินฝาก ซึ่งในปี พ.ศ.2544 จะเห็นว่าเงินที่สมาชิกสามารถกู้ยืมได้ไม่เพียงพอ ดังนั้นสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จึงจำเป็นต้องไปกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินอื่น และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ทุนเรือนหุ้นร่วมกับเงินฝากก็เพิ่มขึ้นเพียงพอกับเงินที่สมาชิกกู้ ในเรื่องทุนเรือนหุ้นสามารถทราบอัตราการถือหุ้นรายเดือนขั้นต่ำของสมาชิกได้จากตารางผนวกที่ 1

ภาพที่ 1.1 แสดงเงินที่สมาชิก เงินฝากและเงินที่สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในช่วงปี พ.ศ.

2542 – พ.ศ. 2550

จากภาพที่ 1.1 จะเห็นว่าเงินที่สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ช่วงปี พ.ศ. 2542 – พ.ศ. 2550 มีลักษณะเป็นเส้นตรงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ และเส้นที่อยู่เหนือเงินฝาก ในขณะที่เงินฝากลักษณะเป็นเส้นโค้งหงาย และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เช่นกัน เมื่อพิจารณาเงินที่สมาชิก จะเห็นว่าอยู่เหนือเงินที่สมาชิกและเงินฝาก และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นมากโดยเฉพาะปี พ.ศ. 2544 และปี พ.ศ. 2549 มีส่วนต่างเงินที่สมาชิกกว่าปีอื่นๆ

ตารางที่ 1.4 ร้อยละของเงินกู้ที่สมาชิกกู้ทั้งหมดของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในช่วงปี
พ.ศ. 2542 – พ.ศ. 2550

ปี พ.ศ.	เงินที่สมาชิกกู้	เพิ่มขึ้น	คิดเป็นร้อยละ
2542	1,080,430,993.00	-	-
2543	1,133,854,343.00	53,423,350.00	4.94
2544	2,020,814,016.00	886,959,673.00	78.23
2545	2,136,142,702.00	115,328,686.00	5.71
2546	2,542,615,460.00	406,472,758.00	19.03
2547	2,946,326,791.00	403,711,331.00	15.88
2548	3,496,764,627.00	550,437,836.00	18.68
2549	4,378,490,060.00	881,725,433.00	25.22
2550	4,649,139,372.00	270,649,312.00	6.18

จากตารางที่ 1.4 จำนวนเงินที่สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่กู้เงินในช่วงปีพ.ศ. 2542-พ.ศ.2550มีจำนวนเงินเพิ่มขึ้นทุกปีโดยปีพ.ศ.2542มีการกู้เงินระหว่างปีเป็นจำนวน 1,080,387,000 บาทและปีพ.ศ. 2550 มีการกู้เงินระหว่างปีเป็นจำนวน 4,649,056,100 บาท มากกว่าปีพ.ศ. 2542 เป็นจำนวน 4.3 เท่า จำนวนเงินที่สหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด นำมาให้สมาชิกกู้ได้มาจากเงินทุนเรือนหุ้นและเงินฝากเมื่อพิจารณา จากตารางที่ 1.3 ในปีพ.ศ. 2550 มีเงินทุนเรือนหุ้น 3,931,099,960 บาท และมีเงินฝาก 1,986,229,666.47 บาท รวมเป็น 5,917,329,626.47 บาท จะเห็นว่า มีเงินทุนเรือนหุ้นและเงินฝากรวมกันมากกว่าเงินที่สมาชิกกู้ เป็นเงิน 1,268,273,526.47 บาท

ซึ่งจำนวนเงินทั้งหมดของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด นำมาใช้ประโยชน์ในการช่วยเหลือสมาชิก โดยให้สมาชิกสามารถกู้ยืมเงินเพื่อนำไปใช้จ่ายในยามจำเป็นหรือนำไปลงทุนทำธุรกิจ จะเห็นได้ว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีการกู้เงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด เพราะขั้นตอนการกู้เงินไม่ยุ่งยากเหมือนการกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์ และสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด มีการคิดอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าธนาคารพาณิชย์ โดยในปีพ.ศ. 2550 คิดอัตราดอกเบี้ยเงิน กู้ร้อยละ 7.75 ต่อปี และมีการจ่ายเงินปันผลคืนให้กับสมาชิก คิดเป็นร้อยละ 10.50 ของจำนวนดอกเบี้ยที่สมาชิกจ่าย จึงมีส่วนทำให้สมาชิกมีแนวโน้มกู้เงินเพิ่มขึ้น

ในปี พ.ศ. 2550 สหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด มีประเภทของบัญชีเงินฝาก 3 ประเภท คือ ออมทรัพย์ ออมทรัพย์พิเศษและออมทรัพย์พอเพียง ซึ่งคิดอัตราดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฝากร้อยละ 3, 4 และ 4.5 ตามลำดับ และมีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าธนาคารพาณิชย์

จากปริมาณสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปีรวมถึง การเพิ่มขึ้นของเงินทุนเรือนหุ้นและเงินฝากมากกว่าเงินกู้ที่สมาชิกกู้ ซึ่งผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาถึง ปัจจัยใดที่มีผลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่มีปริมาณการออมเพิ่มขึ้น โดยไม่ต้องพึ่งพาเงินกู้ยืมและเงินทุนจากแหล่งอื่นๆ ทำให้เกิดการพึ่งพาตนเองในกลุ่มสมาชิก และสหกรณ์มีเสถียรภาพความมั่นคง ซึ่งจะส่งผลต่อการให้เงินกู้ยืมแก่หน่วยธุรกิจอื่นๆ ในระบบ เศรษฐกิจได้อีกด้วย

การเพิ่มขึ้นของเงินออมนี้จะมีผลต่อการลงทุนในระบบเศรษฐกิจ สมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ ดีขึ้นและมีความมั่นคงในชีวิต ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด สถานภาพและทัศนคติรวมถึงพฤติกรรมการออมของ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด อันจะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาของบุคคล องค์กร สหกรณ์ หน่วยธุรกิจ และหน่วยงานราชการ อันจะเป็นตัวอย่างในการออมว่าจะออมอย่างไร ที่จะทำให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือองค์กร ทั้งนี้จะส่งผลดีต่อพัฒนาเงินทุนและความเจริญเติบโตทาง เศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในการปรับปรุงการให้บริการการออมของสมาชิกต่อไป เนื่องจากในปัจจุบันศาลาว่าการ กรุงเทพมหานคร 1 จะให้บริการฝาก - ถอนเงิน เท่านั้น ส่วนศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 2 จะให้บริการ ฝาก - ถอนเงิน กู้เงิน และทำธุรกรรมเกี่ยวกับทุนเรือนหุ้น ซึ่งมีความยากลำบากในการเข้าไปใช้บริการ ฝาก-ถอนเงินเนื่องจากสมาชิกจะกระจายอยู่ตามสำนักงานต่างๆทั่วกรุงเทพมหานคร และไม่เพียงพอต่อ ความต้องการเพราะมีเพียงสองแห่ง จึงศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการออมของสมาชิกสหกรณ์ ออมทรัพย์ กทม. จำกัด เพื่อแสวงหาแนวทางในการนำไปพัฒนาสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ให้มี การพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นสืบไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป รายได้ ค่าใช้จ่ายและการออมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

2.3 เพื่อศึกษาแนวโน้มปริมาณเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

2.4 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.จำกัด

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 การออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด (S) มีความสัมพันธ์โดยตรงกับรายได้ที่เหลือจากการหักค่าใช้จ่าย (Y)

3.2 การออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด (S) มีความสัมพันธ์ตรงข้ามกับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค (C)

3.3 การออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด (S) มีความสัมพันธ์โดยตรงกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทออมทรัพย์ของสหกรณ์ (R)

3 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะการออมที่มาจากสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ข้อมูลปฐมภูมิ จากตัวอย่างแบบสอบถาม จำนวน 400 ฉบับ ซึ่งคำนวณจากสูตร Taro Yamane โดยสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จากสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่ปฏิบัติงานที่ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 1 และ 2 โดยออกสุ่มตัวอย่างตั้งแต่เดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2550 โดยสอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปของสมาชิก พฤติกรรมการออมและการกู้เงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด รวมทั้งความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการบริการด้านการออมและการกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด และศึกษาแนวโน้มการออมจากข้อมูลทุติยภูมิ จากอัตราเงินฝากของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวน 9 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2550 รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

4 นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 สหกรณ์ (Cooperation) หมายถึง องค์การธุรกิจประเภทหนึ่งที่ไม่ได้มุ่งหวังผลกำไรจากการทำธุรกิจ ซึ่งเป็นการรวมตัวกันของประชาชนที่มีความมุ่งหมายอย่างเดียวกันด้วยความสมัครใจ เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก โดยไม่ได้มุ่งหวังผลกำไร ดำเนินงานโดยยึดหลักประชาธิปไตยซึ่งทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน

5.2 สหกรณ์ออมทรัพย์ (Saving Co-operative) หมายถึง สหกรณ์ที่เป็นสถาบันการเงินมีสมาชิกเป็นบุคคลซึ่งมีอาชีพเดียวกัน หรือมีเงินได้ประจำหรืออยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมและรับฝาก-ถอนเงินให้กู้ยืมเมื่อเกิดความจำเป็นหรือเกิดประโยชน์นอกวงสว สหกรณ์ออมทรัพย์ในที่นี้ให้รวมถึงสหกรณ์เครดิตยูเนียน (Credit Union Co-operative) เข้าไว้ด้วยกันตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511

5.3 สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด หมายถึง ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่ได้ชำระค่าหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์แล้ว

5.4 ปริมาณเงินออมในระบบสหกรณ์ออมทรัพย์ หมายถึง แหล่งที่มาของเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ประกอบด้วย เงินของสหกรณ์ เงินรับฝากจากสมาชิกและเงินทุนภายนอก

5.5 ทุนดำเนินการทั้งหมด หมายถึง ผลรวมของเงินรับฝาก เงินกู้ยืม หนี้สินอื่น ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ และกำไรสุทธิประจำปี

5.6 ทุนเรือนหุ้น หมายถึง ปริมาณเงินที่สมาชิกซื้อหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์

5.7 เงินรับฝากจากสมาชิก หมายถึง เงินที่สมาชิกลำมาฝากไว้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ ประกอบด้วย เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากพิเศษและเงินฝากพอเพียง

5.8 แหล่งเงินทุนภายนอก หมายถึง ปริมาณเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่จัดหามาจากแหล่งอื่นเพื่อให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ได้แก่ เงินกู้จากสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น เงินกู้จากชุมชนสหกรณ์ฯ หรือธนาคารพาณิชย์ เป็นต้น

5.9 แหล่งเงินทุนภายในสหกรณ์ หมายถึง ปริมาณเงินทุนที่สหกรณ์นำไปใช้ตามวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์ ได้แก่ การลงทุนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และการให้บริการเงินกู้แก่สมาชิกคือ เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ และเงินกู้พิเศษ

5.10 เงินออมของสมาชิก หมายถึง เงินออมเฉลี่ยรายเดือน ซึ่งคือ เงินรายได้ลบค่าใช้จ่าย

5.11 รายได้ทั้งหมดของสมาชิก ได้แก่

5.11.1 ค่าแรงและเงินเดือน เงินโบนัส เป็นต้น

5.11.2 กำไรสุทธิจากการประกอบธุรกิจ

5.11.3 รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเช่าที่ดิน ดอกเบี้ย และเงินปันผล

5.11.4 เงินได้รับจากการช่วยเหลือ

5.11.5 รายรับที่เป็นตัวเงินอื่นๆ เช่น เงินได้จากการประกันภัย หรือประกันชีวิต เงินรางวัลสลากกินแบ่งและรายรับอื่นๆ ในประเภทเดียวกัน

5.12 อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภท ออมทรัพย์ ออมทรัพย์พิเศษและออมทรัพย์พอเพียงรวมกันแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย

5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 6.1 ทำให้ทราบถึงสถานสภาพทั่วไปของการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด
- 6.2 ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด
- 6.3 ทำให้ทราบแนวโน้มการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด
- 6.4 ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎี

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการออมของสำนักคลาสสิก

ตามแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก อัตราดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นในภาวะดุลยภาพในระยะยาวถูกกำหนดโดยอุปทานของเงินทุนได้แก่ อุปทานของเงินออมในระบบเศรษฐกิจซึ่งมีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยโดยตรง กล่าวคือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นอุปทานของเงินออมจะเพิ่มขึ้นและหากอัตราดอกเบี้ยลดลงอุปทานของเงินออมจะลดลง ดังนั้นความมั่งคั่งของประชาชน จึงเป็นเครื่องมือกำหนดการออมที่แท้จริงและผลิตภาพของทุนซึ่งเป็นเครื่องกำหนดการลงทุนที่แท้จริงของระบบเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงกำหนดเงินออมที่แท้จริง

การออมแสดงถึงการละเว้นการบริโภคในปัจจุบันเพื่อที่จะได้นำไปบริโภคในอนาคต การออมแสดงถึงการเสียสละของผู้ออมที่จะไม่ทำการบริโภคในปัจจุบัน ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงสูงขึ้น จึงเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ออมทำการออมจำนวนหนึ่ง นอกจากนี้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่สูงขึ้นก็เป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ออมทำการออมมากขึ้น เส้นการออมที่แท้จริงจึงเป็นเส้นที่มีลักษณะที่ลาดชันจากซ้ายไปขวา และมีค่าความชันเป็นบวก แสดงว่าการออมที่แท้จริงผันแปรไปในทิศทางเดียวกันกับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ฟังก์ชันการออมตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ของสำนักคลาสสิก แสดงได้ดังนี้ (อูสาห์ แซ่มสุวรรณ ,2544 : 17-19)

$$S = S(r)$$

โดยที่

S = การออมที่แท้จริง

r = อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง หรืออัตราดอกเบี้ยที่เป็นตัวเงินหารด้วยอัตราเงินเฟ้อ

รูปแบบการออมตามแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิกคือ การซื้อ และการขายพันธบัตร โดยผู้ออมและผู้ลงทุน โดยมีข้อสมมติประการแรกคือ พันธบัตรที่พิจารณานี้เป็นพันธบัตรที่ให้ผลตอบแทนในรูปของกระแสของดอกเบี้ยอย่างไม่มีที่สิ้นสุด โดยไม่มีการจ่ายคืนเงินต้น ประการที่ สอง ไม่มีตลาดรองสำหรับพันธบัตรดังกล่าว และประการที่สาม ไม่มีสถาบัน

ตัวกลางทางการเงิน ดังนั้นวิธีการหาเงินจะเป็นวิธีการหาเงินโดยตรง สำหรับผู้ออมตามทัศนะของนักเศรษฐศาสตร์คลาสสิกเป็นผู้ออมที่มีเหตุผล (Rational Saver) เขาจะใช้รายได้ส่วนที่เหลือจากการบริโภคในปัจจุบันไปในการซื้อพันธบัตรที่ออกโดยผู้ลงทุนที่ต้องการเงินเพื่อใช้จ่ายในการลงทุนมากกว่าที่จะถือไว้ในรูปของเงินสด นั่นคือ ผู้ออมย่อมเลือกทางที่ให้ผลตอบแทนมากกว่าทางเลือกที่ไม่ได้รับผลตอบแทน

นอกจากนี้ Irving Fisher ได้ทำการศึกษาทฤษฎีอัตราดอกเบี้ย กล่าวว่า อัตราดอกเบี้ยปกติจะกำหนดเป็นร้อยละของเงินต้นในรูปของตัวเงิน ที่เรียกว่าอัตราดอกเบี้ยที่เป็นตัวเงิน (Nominal Interest rate) ซึ่งแตกต่างไปจากอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Real Interest rate) อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงคือ อัตราดอกเบี้ยที่เป็นตัวเงินที่ได้มีการขจัดอิทธิพลของภาวะเงินเฟ้อ จึงมีผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยที่เป็นตัวเงิน ของบรรดาสິงต่างๆ และให้ความหมายของอัตราดอกเบี้ยที่เป็นตัวเงิน เป็นฟังก์ชันของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงและอัตราเงินเฟ้อที่คาดหวัง ดังนี้

$$r_n = r_r + p_e$$

หรือ

$$r_r = r_n - p_e$$

เมื่อ

$$r_n = \text{อัตราดอกเบี้ยที่เป็นตัวเงิน}$$

$$r_r = \text{อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง}$$

$$p_e = \text{อัตราเงินเฟ้อที่คาดคะเน}$$

ดังนั้นเมื่ออัตราเงินเฟ้อที่คาดคะเนเพิ่มขึ้น จะทำให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงลดลง การออมก็จะลดลงด้วย

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการออมของเคนส์

John Maynard Keynes นักเศรษฐศาสตร์ชาวอังกฤษมีแนวคิดว่าคุณคนโดยทั่วไปจะแบ่งรายได้ที่ใช้จ่ายได้จริง (Disposable Income) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ เงินที่ใช้จ่ายเพื่อการบริโภค และอีกส่วนหนึ่งคือการออม ซึ่งแสดงเป็นสมการได้ดังนี้ (พิศมัย จารุจิตติพันธ์, 2526: 80-82)

$$Y_d = C + S \quad (1)$$

โดยที่ Y_d = รายได้ที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้จริง

C = รายจ่ายเพื่อบริโภค

S = เงินออม

ในกรณีที่ผู้บริโภคนำเงินออมไว้เลย ตัว S จะมีค่าเป็น 0 และจะมีเครื่องหมายลบ ในกรณีที่รายจ่ายสูงกว่ารายได้ ซึ่งต้องมีการยืมจากบุคคลอื่น

การเปลี่ยนแปลงของรายได้ที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้ย่อมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในส่วนที่เป็นการบริโภค และการออม ดังนั้น การพิจารณาเกี่ยวกับ “แนวโน้มการออม” (Marginal propensity to save : MPS) ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

$$MPS = \frac{\Delta S}{\Delta Y}$$

ΔS หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินที่เก็บออมซึ่งจะเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกับการเปลี่ยนแปลงของระดับรายได้ที่ใช้จ่ายได้จริง (ΔY) กล่าวคือ เมื่อระดับรายได้เพิ่มขึ้น การออมจะเพิ่มขึ้นด้วย เมื่อรายได้ลดลง การออมจะลดลงด้วย

ดังนั้นผลบวกของรายจ่ายเพื่อการบริโภคที่เพิ่มขึ้นกับจำนวนเงินที่เก็บออมเพิ่มขึ้นย่อมมีค่าเท่ากับระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้นเสมอ และเนื่องจากศึกษาการเปลี่ยนแปลงนิยามกระทำกันในลักษณะเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งละ 1 หน่วย (Marginal) จึงสมมติให้รายได้ที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้เพิ่มขึ้น 1 หน่วย และสามารถสรุปได้ดังนี้

$$\frac{\Delta C}{\Delta Y} + \frac{\Delta S}{\Delta Y} = 1$$

$$\text{หรือ } MPC + MPS = 1$$

$$\text{หรือ } MPS = 1 - MPC$$

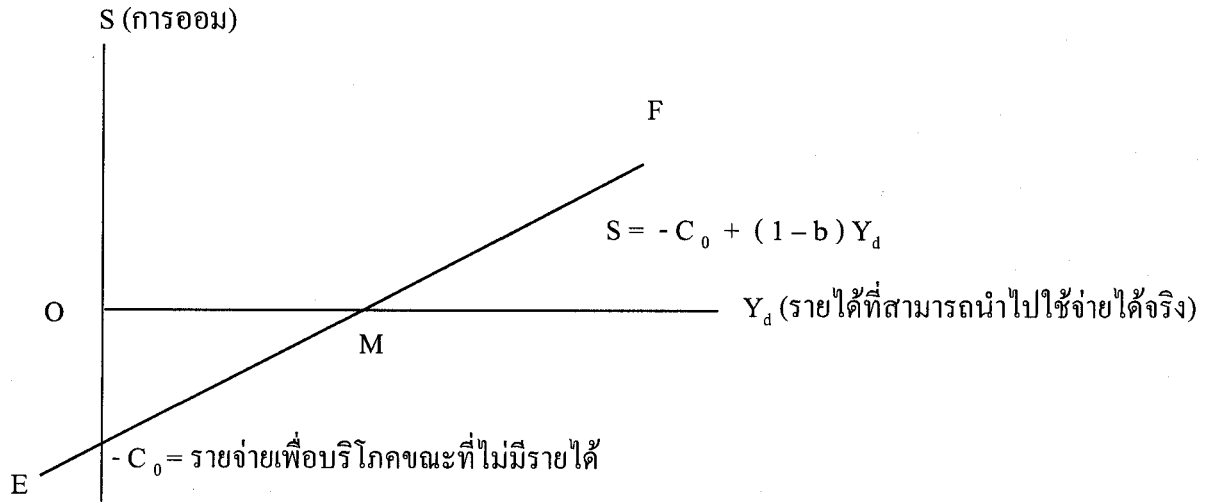
เนื่องจากการบริโภคและการออมมีความสัมพันธ์กันตลอดเวลา การลากเส้นแสดงการออมก็กระทำได้ในทำนองเดียวกับการบริโภคดีงแสดงในภาพที่ 2.1

จาก	$S = Y_d - C$ $S = Y_d - (C_0 + bY_d)$ $S = -C_0 - (1 - b) Y_d$	$C = C_0 + bY_d$ $1 - b = MPS$
-----	---	--------------------------------

โดยที่

- S = เงินออม
- Y_d = รายได้ที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้จริง
- C_0 = รายจ่ายเพื่อบริโภคขณะที่ไม่มีรายได้
- b = ค่าคงที่

จากสมการดังกล่าวสามารถนำไปลากเส้นแสดงการออมได้ดังนี้

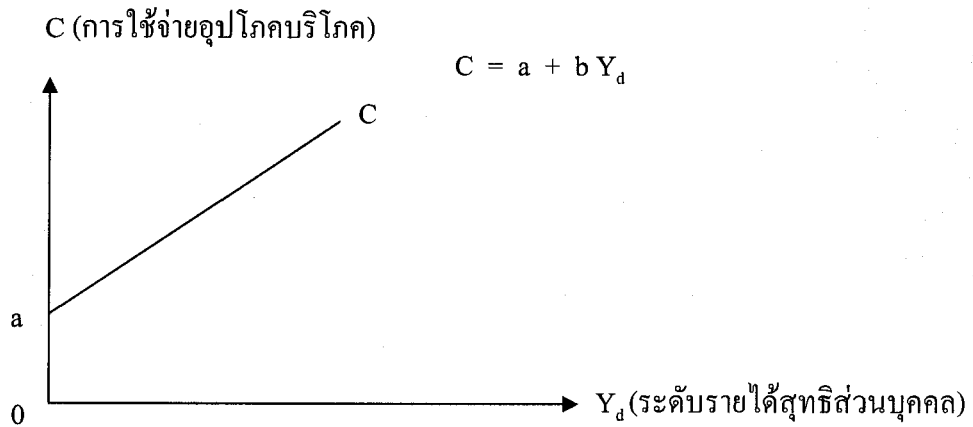

ภาพที่ 2.1 เส้นการออม

เส้น EF คือ เส้นแสดงการออมโดยตัดแกนตั้งได้จุด C_0 ระยะ OC_0 แสดงถึงการออมซึ่งมีค่าติดลบเมื่อรายได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายเป็นศูนย์และมีค่าเท่ากับรายจ่ายเพื่อการบริโภคกล่าวคือในขณะที่ไม่มีรายได้เพื่อใช้จ่ายได้เลย การบริโภคยังเกิดขึ้นแม้ไม่มีรายได้ก็จำเป็นต้องหยิบยืมจากบุคคลอื่นหรืออาจนำเงินออมที่มีอยู่มาใช้หรือบุคคลอื่นจ่ายให้ เช่น เด็กทารก เมื่อมีระดับรายได้ที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้สูงขึ้น การออมก็จะสูงขึ้นด้วยเส้น EF จึงมีลักษณะชันขึ้นจากซ้ายไปขวามือที่จุด M การออมจะมีค่าเป็นศูนย์ ($S = 0$) และรายได้ที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้มีค่าเท่ากับระยะ OM ($Y_d = OM$)

1.3 ทฤษฎีการบริโภคของเคนส์

จากการศึกษาของเคนส์ (J.M. Keynes) นักเศรษฐศาสตร์ผู้มีชื่อเสียงเกี่ยวกับการใช้จ่ายอุปโภคบริโภค เขาได้พบว่า ปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของบุคคล คือ รายได้ แต่การกล่าวเช่นนี้มีได้หมายความว่าปัจจัยอื่น ๆ ไม่มีอิทธิพลแต่อย่างใด เพียงแต่ถ้าในระยะสั้น โดยที่ปัจจัยอื่นๆ ไม่เปลี่ยนแปลง เช่น อุปนิสัยของบุคคลไม่เปลี่ยนแปลง เป็นต้น การใช้จ่ายอุปโภคบริโภคจะมีความสัมพันธ์กับระดับรายได้และความสัมพันธ์เป็นไปในทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้ารายได้เพิ่มขึ้นการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคจะเพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้น ถ้าระดับรายได้แตกต่างกัน ระดับการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคจะแตกต่างกันไปด้วย รายได้ในที่นี้หมายถึง รายได้สุทธิที่บุคคลได้รับในงวดที่มีการใช้จ่าย (รัตนา สายคณิต, 2534:49-51)

ภาพที่ 2.2 เส้นการบริโภคในระยะสั้นตามแนวความคิดของเคนส์

เส้น C ในภาพที่ 2.2 คือ เส้นฟังก์ชันการบริโภคในระยะสั้น หรือเส้นการบริโภคซึ่งหมายถึงเส้นที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการใช้จ่ายในการบริโภค ณ ระดับรายได้สุทธิต่าง ๆ กันที่อาจเป็นไปได้

ถ้าให้ C = รายจ่ายเพื่อการบริโภค

Y_d = รายได้สุทธิส่วนบุคคล

เราสามารถเขียนสมการการบริโภคในระยะสั้น ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายในการบริโภคและระดับรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่าย โดย

$$C = f(Y_d)$$

$$= a + b Y_d$$

โดยที่ a = ระดับการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคต่ำสุดเท่าที่จะให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้สุทธิส่วนบุคคล

b = สัดส่วนของการใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเมื่อรายได้เพิ่มขึ้น 1 หน่วย

อย่างไรก็ตาม โดยหลักความเป็นจริงแม้ว่ารายได้ของบุคคลต่ำมากจนเท่ากับศูนย์ ก็มีได้หมายความว่า จะไม่มีการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคเกิดขึ้น อย่างน้อยก็จะต้องมีระดับการบริโภคจำนวนหนึ่งซึ่งน้อยที่สุดเท่าที่จะทำให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ ต่อเมื่อรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่าย เพิ่มมากขึ้นแล้ว การใช้จ่ายในการบริโภคจึงจะเพิ่มขึ้นตาม

ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการอุปโภคบริโภค (The Average Propensity to Consume)

ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการอุปโภคบริโภค หมายถึง อัตราส่วนของการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคต่อระดับรายได้ ดังนั้น ถ้าให้ APC แทนความโน้มเอียงเฉลี่ยในการอุปโภคบริโภคแล้ว

$$APC = \frac{C}{Y_d}$$

อย่างไรก็ตาม บุคคลอาจใช้จ่ายอุปโภคบริโภคเกินกว่า เท่ากับ หรือน้อยกว่ารายได้ที่ได้รับในงวดที่มีการใช้จ่ายก็ได้ ดังนั้น

$$\text{ถ้า } C > Y_d ; \quad APC > 1$$

$$C = Y_d ; \quad APC = 1$$

$$C < Y_d ; \quad APC < 1$$

ในขณะที่รายได้อยู่ในระดับต่ำ บุคคลมักจะใช้จ่ายเกินกว่ารายได้ที่ได้รับ ($APC > 1$) ต่อเมื่อรายได้เพิ่มสูงขึ้น การใช้จ่ายจึงจะเพิ่มสูงขึ้นตาม แต่มักเพิ่มน้อยกว่ารายได้ที่เพิ่ม ดังนั้น เมื่อรายได้อยู่ในระดับสูง การใช้จ่ายอุปโภคบริโภคมักจะต่ำกว่ารายได้ ($APC < 1$)

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า เมื่อรายได้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ APC จะมีค่าลดลงเรื่อยๆ แต่จะไม่เท่ากับศูนย์เพราะค่าของ c จะต้องมากกว่าศูนย์เสมอ

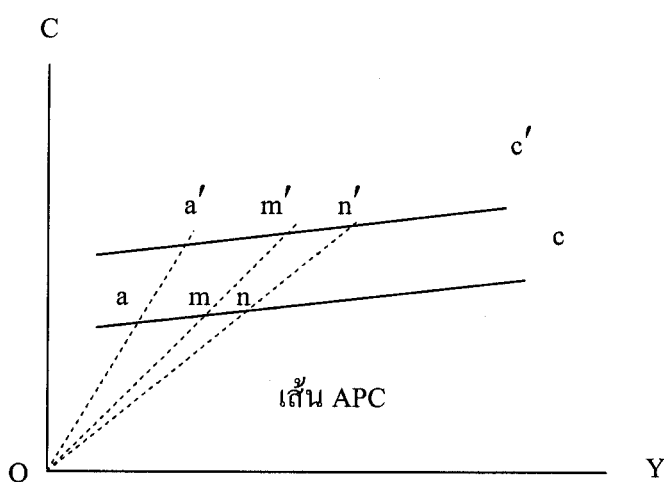
1.4 ทฤษฎีรายได้สัมพัทธ์ (Relative Income Theory)

เป็นทฤษฎีตามแนวความคิดของ Duesenderry กล่าวว่า ตัวกำหนดสัดส่วนของรายได้ที่ใช้จ่ายไปเพื่อการบริโภคนั้น ไม่ใช่ระดับรายได้ของครัวเรือนในขณะหนึ่ง แต่เป็นระดับรายได้ของครัวเรือน เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ของเพื่อนบ้าน หรือของครัวเรือนอื่นที่ผู้บริโภคมักจะเปรียบด้วย

เพราะฉะนั้น ถ้ารายได้ของครัวเรือนหนึ่งเพิ่มขึ้น แต่รายได้ของอีกครัวเรือนอื่นก็เพิ่มขึ้นในอัตราเดียวกัน ทำให้ระดับรายได้เปรียบเทียบไม่เปลี่ยนแปลง สัดส่วนของรายได้ที่ใช้จ่ายไปเพื่อการบริโภคและที่ออมไว้ก็จะไม่เปลี่ยนแปลง แม้ว่ารายได้จะสูงขึ้นก็ตาม

แต่ถ้ารายได้ของครัวเรือนอื่นสูงขึ้น ในขณะที่รายได้ของครัวเรือนนี้ไม่เปลี่ยนแปลงก็เหมือนกับว่า รายได้ของครัวเรือนนี้ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับของครัวเรือนอื่น ดังนั้น สัดส่วนของรายได้ที่ครัวเรือนนี้ใช้เพื่อการบริโภคจะสูงขึ้น ถึงแม้ว่าระดับรายได้ของครัวเรือนนี้ในช่วงเวลานั้นจะคงที่ (ดาว มงคลสมัย , 2543:566-568)

จะสังเกตได้ว่า ทฤษฎีนี้เน้นในเรื่องการเลียนแบบในการบริโภค คริวเรือนที่มีรายได้ระดับหนึ่ง จะใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับว่าคริวเรือนนี้อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีรายได้เช่นไร ถ้าเป็นชุมชนที่เมื่อเปรียบกันแล้วถือว่าคริวเรือนนี้มีรายได้ในระดับต่ำ คริวเรือนนี้จะใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมากกว่าในกรณีที่เขาอาศัยอยู่ในชุมชนที่ถือว่ารายได้ของคริวเรือนในระดับสูง ทั้งนี้เพราะผู้บริโภคที่รู้สึกว่ารำไยได้ของคนต่ำเมื่อเทียบกับของคนอื่นๆในสังคมเดียว จะสังเกตลักษณะความเป็นอยู่ของผู้อื่นและซื้อของใช้แบบเดียวกับผู้อื่นที่มีรายได้สูงกว่า Duesenberry เรียกผลกระทบนี้ว่า “demonstration effect”

ภาพที่ 2.3 เส้นฟังก์ชันการบริโภคระยะสั้น

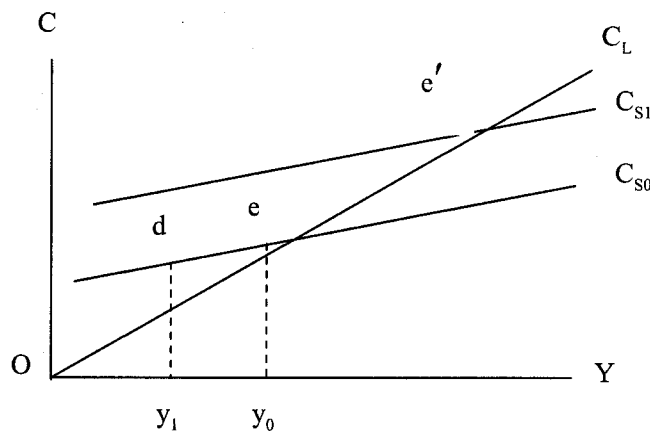
ในภาพที่ 2.4 ถ้าทุกคริวเรือนได้รับรายได้สูงขึ้น โดยที่รายได้เปรียบเทียบไม่เปลี่ยนแปลงสัดส่วนของรายได้ที่ใช้เพื่อการบริโภคก็ไม่เปลี่ยนแปลง นั่นคือ เส้นฟังก์ชันการบริโภคจะเลื่อนตัวขึ้นทั้งเส้นจาก c เป็น c' แต่ละคริวเรือนจะอยู่บนเส้นความโน้มเอียงเฉลี่ยในการบริโภค (Average Propensity to Consume หรือ APC) เส้นเดิมหลังจากการเพิ่มขึ้นของรายได้

คริวเรือนแรกเดิมอยู่ที่จุด a เมื่อรายได้สูงขึ้น ก็จะเลื่อนไปบริโภค ณ a' ซึ่งอยู่บนเส้น APC เส้นเดิม ในทำนองเดียวกันคริวเรือนที่เดิมอยู่ ณ จุด m และ n ก็จะเลื่อนไปบริโภค ณ m' และ n' ตามลำดับ

แต่ในระยะยาวแล้ว คริวเรือนจะเปรียบเทียบรายได้อันหนึ่งกับรายได้สูงสุดที่เคยได้รับ มากกว่าจะเปรียบเทียบกับรายได้ของคริวเรือนอื่น ดังเช่นในระยะสั้น ถ้ามีการเปลี่ยนแปลง

ของรายได้เกิดขึ้นในระยะสั้น คราวเรือนจะมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเส้นฟังก์ชันการบริโภคในระยะสั้น (c_s) นั้น อัตราส่วนระหว่างการบริโภคกับรายได้จะไม่คงที่

สำหรับในระยะยาว ถ้าเมื่อใดรายได้ลดลง เช่น จาก y_0 เป็น y_1 ในภาพที่ 2.5 การบริโภคจะลดลงด้วย แต่น้อยกว่าการลดลงของรายได้ เพราะผู้บริโภคคุ้นเคยกับมาตรฐานความเป็นอยู่เดิม และพยายามรักษามาตรฐานนี้ไว้ การบริโภคจึงไม่ลดลงมากนัก แต่การออมจะลดลงอย่างรวดเร็ว เพราะเงินที่เคยออมสะสมไว้จะถูกดึงมาใช้ในการบริโภค ในกรณีนี้ ผู้บริโภคจะเลื่อนตัวไปตามเส้นฟังก์ชันการบริโภคระยะสั้น จากจุด e ไปยังจุด d สัดส่วนของรายได้ที่ใช้เพื่อการบริโภค (APC) จะสูงขึ้น ในขณะที่สัดส่วนของรายได้ที่ออมไว้ (APS) จะลดลง

ภาพที่ 2.4 การปรับตัวของผู้บริโภคต่อการเปลี่ยนแปลงของรายได้ในระยะยาว

แต่ถ้าต่อมาระบบเศรษฐกิจฟื้นตัวขึ้น รายได้สูงขึ้น การบริโภคก็จะเพิ่มขึ้น น้อยกว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้ เพราะผู้บริโภคพยายามที่จะกลับมาที่ระดับการออมเดิม ในกรณีนี้ APC จะลดลงและ APS สูงขึ้น ผู้บริโภคก็จะเลื่อนตัวกลับมาตามเส้น C_{s0} จากจุด d มายังจุด e

ถ้ารายได้สูงขึ้นต่อไปอีก นั่นคือ สูงขึ้นไปกว่า y_0 ซึ่งเป็นระดับสูงสุดเดิมที่เคยได้รับ แบบอย่างการบริโภคของผู้บริโภคก็ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง อัตราส่วนระหว่างการบริโภคกับรายได้ก็จะไม่เปลี่ยนไปจากเดิม ระดับการบริโภคก็เลื่อนจากจุด e ไปยังจุด e' บนเส้น C_L

แต่ถ้าภาวะเศรษฐกิจตกต่ำขึ้นอีกในเวลาใดเวลาหนึ่ง ผู้บริโภคก็จะเลื่อนตัวกลับไปตามเส้น C_{s1} ใหม่ เป็นการปรับตัวอยู่บนเส้นฟังก์ชันการบริโภคในระยะสั้นนั่นเอง

ดังนั้น จะเห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการบริโภคในระยะยาว จะเป็นเส้นตรงออกจากจุดกำเนิด และอัตราส่วนระหว่างการใช้รายได้ก็จะไม่เปลี่ยนแปลงเมื่อรายได้สูงขึ้นในระยะยาว

1.5. ทฤษฎีรายได้ถาวร (Permanent Income Theory)

เป็นทฤษฎีของ Milton Friedman ซึ่งไม่เห็นด้วยกับการใช้รายได้ขณะหนึ่งเป็นตัวกำหนดระดับการบริโภค เขาเห็นว่า ควรจะใช้รายได้ถาวรซึ่งเป็นระดับรายได้เฉลี่ยที่ผู้บริโภคคาดว่าจะได้รับในระยะยาว รายได้ถาวรของผู้บริโภคแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไปตามระยะเวลาและการมองการณ์ไกลของผู้บริโภคเอง (ดาว มงคลสมัย , 2543:568-569)

Friedman แบ่งรายได้และรายจ่ายในการบริโภคในแต่ละปีออกเป็น 2 ส่วน

- 1) ส่วนที่ถาวร (permanent)
- 2) ส่วนที่เปลี่ยนแปลงไปชั่วคราวโดยไม่คาดฝัน (transitory) เช่น ถูกลือตเตอร์ (ทางบวก) หรือ ทำเงินหาย (ทางลบ)

ในระยะยาวส่วนที่เพิ่มขึ้นชั่วคราวและส่วนที่ลดลงชั่วคราวของรายได้ จะหักลบกันไปเหลือแต่ส่วนที่ถาวร

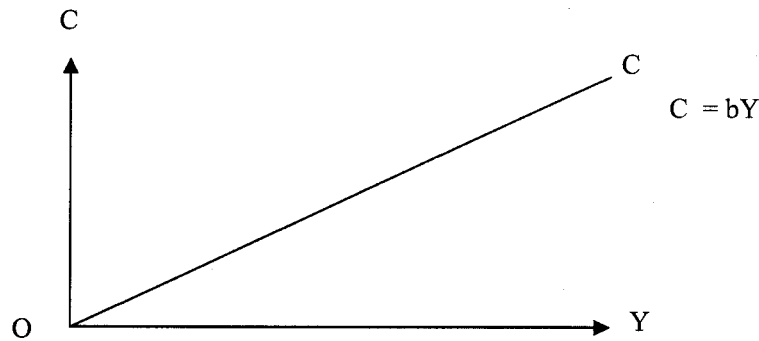
ทฤษฎีรายได้ถาวรนี้ กล่าวว่า รายจ่ายในการบริโภคส่วนที่ถาวรจะขึ้นอยู่กับรายได้ถาวรและเป็นสัดส่วนคงที่ของรายได้ถาวร สัดส่วนนี้จะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น อัตราดอกเบี้ย อัตราส่วนระหว่างทรัพย์สินที่เป็นสิ่งของกับทรัพย์สินรวมและรสนิยม (ซึ่งขึ้นอยู่กับอายุองค์ประกอบของครัวเรือน ฯลฯ อีกทีหนึ่ง) แต่เป็นอิสระจากระดับรายได้ถาวร นั่นคือ APC ในทุกระดับขั้นของรายได้จะเท่ากันหมด ถ้ารสนิยมและปัจจัยอื่นๆเหมือนกันสำหรับทุกครัวเรือน

ส่วนรายจ่ายในการบริโภคที่เกิดขึ้นชั่วคราว จะไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้ที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงชั่วคราว หมายความว่า รายได้ที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงโดยไม่คาดฝัน จะมีผลทำให้การออมเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามเป็นจำนวนเท่ากัน นั่นคือ ความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายของการบริโภคจากรายได้ส่วนที่เปลี่ยนแปลงไปชั่วคราวจะมีค่าเท่ากับศูนย์

ดังนั้น เส้นฟังก์ชันการบริโภคที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคถาวรกับรายได้ถาวรจะเป็นเส้นตรงออกจากจุดกำเนิด โดยมี APC คงที่ นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงรายได้ถาวรรวม จะทำให้การบริโภครวมเปลี่ยนแปลงไปอย่างได้สัดส่วนกัน

เนื่องจาก เราไม่สามารถหาค่าของรายได้ถาวรได้โดยตรง เพราะต้องคาดคะเนว่ารายได้ในอนาคตจะเป็นอย่างไร จึงต้องใช้ตัวเลขจากในอดีตที่ผ่านมา Friedman ได้คำนวณค่ารายได้ถาวรโดยใช้การเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของรายได้ที่ได้รับในช่วงเวลา 17 ปี โดยให้น้ำหนักกับร้อยละ

ละ 33 สำหรับปีปัจจุบัน และน้ำหนักลดลงแบบเรขาคณิตสำหรับปีที่ย้อนกลับไปในอดีตมากขึ้นทุกปี เขาพบว่าอัตราส่วนระหว่างการบริโภคถาวรและรายได้ถาวร ค่อนข้างคงที่ โดยมีเส้นฟังก์ชันการบริโภค $C = bY$ นั่นคือ $APC = MPC = b$ (ภาพที่ 2.5)

ภาพที่ 2.5 ฟังก์ชันการบริโภคระยะยาวตามทฤษฎีรายได้ถาวรของฟริดแมน

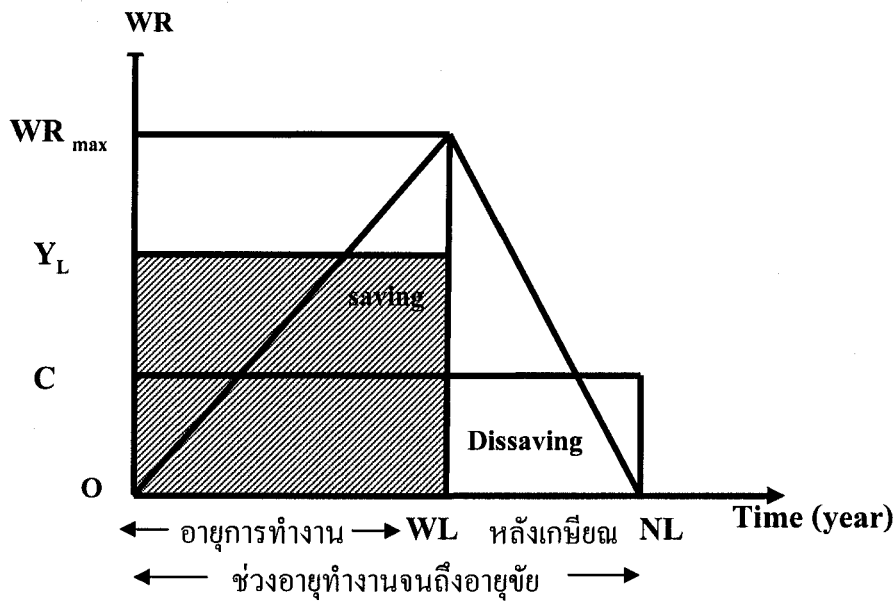
ในทฤษฎีรายได้ถาวรนี้จะมีแต่ฟังก์ชันการบริโภคระยะยาว เพราะการเปลี่ยนแปลงของการบริโภคเมื่อรายได้เปลี่ยนจะเหมือนกันในระยะสั้นและระยะยาว คือขึ้นอยู่กับรายได้ส่วนที่ถาวร

1.6 สมมติฐานวัฏจักรชีวิต (Life-Cycle Hypothesis)

เป็นทฤษฎีตามแนวคิดของ F. Modigliani และ R. E. Brumberg ตั้งอยู่บนข้อสมมติที่ว่ากรบริโภคชั่วชีวิตไม่ควรเกินรายได้ที่แสวงหามาได้ชั่วชีวิต ดังนั้นทุกคนควรจะมีการวางแผนการบริโภคและการออมในระยะยาว โดยจัดสรรการบริโภคชั่วชีวิตให้ดีที่สุด และมีวัตถุประสงค์ที่จะรักษาระดับการบริโภคให้คงที่ โดยทำการออมในช่วงที่มีงานทำ มีรายได้ และนำเงินออมนั้นมาใช้ในช่วงที่รายได้ต่ำกว่าการบริโภค การบริโภคจึงขึ้นอยู่กับรายได้ชั่วชีวิตมากกว่ารายได้ปัจจุบัน

ทฤษฎีนี้แสดงให้เห็นว่านอกเหนือจากระดับรายได้และความมั่งคั่งแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีในการกำหนดการบริโภคโดยรวม ได้แก่ โครงสร้างอายุของประชากรประเทศนั้น ๆ ว่ามีการกระจายอยู่ในช่วงใดบ้าง อัตราการขยายตัวของประชากร อายุโดยเฉลี่ย นโยบายด้านสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุของรัฐบาล ความสัมพันธ์ของฟังก์ชันการบริโภค เขียนได้ดังนี้ (สันติยา เอกอัคร, 2543:

- กำหนดให้
- $C = \alpha WR + cYL$
 - $WR =$ ความมั่งคั่งที่แท้จริง
 - $\alpha =$ MPC ของความมั่งคั่ง
 - $YL =$ รายได้จากการทำงาน
 - $c =$ MPC ของรายได้จากการทำงาน

ภาพที่ 2.6 รายได้ การบริโภค การออมและความมั่งคั่งชั่วชีวิตในแบบจำลองวัฏจักรชีวิต

สมมติให้ NL คือช่วงอายุตั้งแต่เริ่มทำงานจนถึงอายุขัยของบุคคลและมีช่วงอายุของการทำงาน WL ปี โดยในแต่ละปีของวัยทำงานมีรายได้เกิดขึ้นเท่ากับ YL ดังนั้นช่วงอายุหลังวัยทำงานหรือวัยเกษียณอายุคือ $NL - WL$ โดยทฤษฎีกำหนดข้อสมมติต่างๆ ดังนี้

- บุคคลกำเนิดโดยไม่มี ความมั่งคั่งสะสมไว้และตายไปโดยไม่สะสมความมั่งคั่งให้ผู้อื่น
 - ระดับราคาคงที่ การออมที่เกิดขึ้นยังไม่มีรายได้ จากดอกเบี้ยมาเกี่ยวข้อง นั่นคือหนึ่งหน่วยของเงินตราที่ออมไว้ในปัจจุบันเท่ากับหนึ่งหน่วยเงินตราเพื่อการบริโภคในอนาคต
- จากข้อสมมติเหล่านี้ สรุปได้ว่า

- การบริโภคชั่วชีวิตของบุคคลจะเท่ากับรายได้ชั่วชีวิตที่แสวงหามาได้ คือ $WL \times YL$
- บุคคลต้องการรักษาระดับการบริโภคชั่วชีวิตให้คงที่มากที่สุดที่ระดับ C ในรูป 2.6 ดังนั้นการบริโภคจะขึ้นอยู่กับรายได้ชั่วชีวิตมากกว่ารายได้ปัจจุบัน

$$C \times NL = WL \times YL$$

$$C = [(WL / NL) YL]$$

หรืออธิบายได้ว่า การบริโภคในแต่ละปีที่วางแผนไว้ (C) จะเป็นสัดส่วนกับรายได้จากแรงงาน (YL) ซึ่งมีค่าเท่ากับ ปีที่ทำงานทั้งหมด/อายุเริ่มงานจนถึงอายุขัย

กำหนดให้ฟังก์ชันการออม คือ

$$S = YL - C$$

ถ้าต้องการหาฟังก์ชันการออมในรูปของการออมในแต่ละปี ในช่วงระยะเวลาที่ทำงานจะเป็นสัดส่วนดังนี้

$$S = YL - [(WL / NL) YL]$$

$$S = YL - [(NL / WL) / NL - YL]$$

จากภาพที่ 2.6 แสดงให้เห็นว่าบุคคลพยายามรักษาระดับการบริโภคให้คงที่และมูลค่าการบริโภคโดยรวมชั่วชีวิตจะมีค่าเท่ากับ $C \times NL$ โดยในช่วงการทำงาน การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคจะถูกอุดหนุนด้วยรายได้ปัจจุบัน แต่ในช่วงเกษียณอายุการบริโภคจะถูกอุดหนุนโดยส่วนของเงินออมที่สะสมไว้ในวัยทำงาน โดยเงินออมทั้งหมด (saving) จะถูกนำมาใช้หมดไป (dissaving) ในช่วงเกษียณอายุ

$$\begin{aligned} \text{Saving} &= \text{Dissaving} \\ (YL - C)WL &= C(NL / WL) \end{aligned}$$

ทฤษฎีการบริโภคในวัฏจักรชีวิตจึงมีความแตกต่างไปจากทฤษฎีการบริโภคของเคนส์ เพราะรายได้ชั่วชีวิตมีบทบาทอย่างสำคัญในการกำหนดการบริโภคชั่วชีวิต

นอกจากนี้ยังได้มีการกล่าวถึงบทบาทของสินทรัพย์ ดังนี้ ผลจากการออมในช่วงวัยทำงานทำให้บุคคลมีการสะสมความมั่งคั่งในรูปทรัพย์สินต่างๆ และมูลค่าของสินทรัพย์จะอยู่

ระดับสูงสุดเมื่อถึงวัยเกษียณอายุ ต่อจากนั้นสินทรัพย์จะถูกนำมาขายเป็นเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริโภคในวัยเกษียณอายุ ถ้าดูจากภาพ มูลค่าของค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในวัยเกษียณอายุจะมีค่าเท่ากับ $C(NL/WL)$ ถ้ากำหนดให้ WR_{max} แทนระดับสูงสุดของมูลค่าทรัพย์สิน เมื่อบุคคลกำลังจะพ้นจากวัยทำงาน ดังนั้น

$$WR_{max} = C(NL/WL)$$

ทฤษฎีจึงทำนายว่า บุคคลจะบริโภคน้อยกว่ารายได้เฉลี่ย ชั่วชีวิตในช่วงวัยทำงาน และในส่วนที่เหลือจะมีการออมสะสมในรูปสินทรัพย์ความมั่งคั่ง และจะถูกนำมาใช้เพื่อการบริโภคในวัยเกษียณอายุ

ถ้ามีการนำบทบาทของความมั่งคั่ง หรือสินทรัพย์ที่บุคคลมีอยู่ก่อนเข้าสู่วัยทำงานมารวมไว้ในแบบจำลอง ที่จุดเวลาหนึ่งสมมติว่าเวลา T มีการสะสมความมั่งคั่งไว้เท่ากับ WR และยังคงมีรายได้จากแรงงานในช่วงเวลาที่เหลือ $WL - T$ ที่ระดับรายได้เท่ากับ YL และมีการคาดการณ์ว่าอายุจะเหลืออยู่ คือ $NL - T$ ปี ฟังก์ชันการบริโภคชั่วชีวิตจะถูกปรับปรุงใหม่ ดังนี้

$$C(NL - T) = WR(WL - T) YL$$

การบริโภคในช่วงชีวิตที่เหลือจะถูกกำหนดโดยความมั่งคั่ง (WR) และรายได้จากแรงงาน $(WL - T) \times YL$ สมการแสดงพฤติกรรมการบริโภคในแต่ละช่วงเวลาจะเท่ากับ

$$C = aWR + cYL$$

$$A = 1/NL - T$$

$$C = WL - T/NL - T$$

จากทฤษฎีการบริโภคในวัฏจักรชีวิตสรุปได้ว่า การตัดสินใจบริโภคของบุคคลจะขึ้นอยู่กับความมั่งคั่งและรายได้จากแรงงาน นอกจากนี้สมการยังแสดงให้เห็นว่าความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้ายของความมั่งคั่ง จะมีความเกี่ยวข้องโดยตรง ว่าบุคคลดังกล่าวมีชีวิตอยู่ในช่วงเวลาใดของวัฏจักรชีวิต ถ้าบุคคลอยู่ในช่วงบั้นปลายชีวิต ค่า $NL - T$ จะมีค่าน้อย เป็นผลให้ a มีค่าใกล้เคียง 1 นั่นหมายความว่าความโน้มเอียงของการบริโภคหน่วยสุดท้ายจากความมั่งคั่งจะสูงขึ้น ในขณะที่ค่าความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้าย ของรายได้จากแรงงาน จะขึ้นอยู่กับ

ค่า WL - T หมายถึงช่วงเวลาที่เหลืออยู่ในการทำงาน และมีรายได้แน่นอน และค่า NL - T ซึ่งหมายถึงช่วงเวลาที่เหลือทั้งหมดในชีวิต และการใช้รายได้จะต้องกระจายกันออกไป

ดังนั้นไม่ว่าบุคคลจะมีความมั่งคั่งเพิ่มขึ้น หรือมีรายได้ต่อหัวเพิ่มขึ้น จะมีแนวโน้มในการบริโภคสูงขึ้น รวมถึงการเพิ่มขึ้นของอายุการทำงานเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเกษียณอายุ จะมีผลทำให้การบริโภคเพิ่มขึ้น ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคจะสูงขึ้น เพราะเป็นการเพิ่มรายได้ช่วงชีวิต และในขณะเดียวกันก็เป็นการลดระยะเวลาที่มีการใช้เงินออม

เมื่ออาศัยทฤษฎีการบริโภควัฏจักรชีวิต เราจะสามารถสรุปได้ว่าระดับการออมซึ่งเป็นฟังก์ชันของการบริโภค คือ ระดับการออมมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างอายุของประชาชน รายได้จากแรงงานและความมั่งคั่ง โดยเมื่อมีสัดส่วนของประชากรที่อยู่ในวัยทำงานสูงการออมก็จะสูง และเมื่อบุคคลมีความมั่งคั่งเพิ่มขึ้น หรือ มีรายได้จากแรงงานเพิ่มขึ้นความจำเป็นในการออมจะลดลง

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อัญชลี จันทระดี (2529) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของประเทศไทย โดยอาศัยสมมติฐานรายได้เปรียบเทียบกับของ Duesenberry สมมติฐานรายได้ถาวรของ Friedman และสมมติฐานวัฏจักรชีวิตของ Ando และ Modigliani และใช้ข้อมูลอนุกรมเวลาระหว่าง ปี พ.ศ. 2513 - 2527 มาทำการประมวลข้อมูลโดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน (multiple linear regressions)

ผลการศึกษาพบว่า ฟังก์ชันการออมตามสมมติฐาน Ando และ Modigliani สามารถนำไปใช้ได้ดีที่สุดในปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอัตราส่วนของการออมต่อรายได้มากที่สุด ได้แก่ อัตราส่วนของสินทรัพย์สุทธิต่อรายได้ แนวโน้มเวลาสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนการออมต่อรายได้ ได้ร้อยละ 82.26 และเมื่อนำเอาดอกเบี้ยเข้ามาในแบบจำลองพบว่า ปัจจัยดังกล่าวสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนของการออมต่อรายได้ได้ร้อยละ 86.91

วิไลลักษณ์ ไทยอุตสาห์ และวัลย์ภรณ์ อัคระนันท์ (2531) ศึกษาเรื่องการเร่งการออมของภาคครัวเรือนในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของภาคครัวเรือน ในสถาบันการเงิน 5 แห่ง คือ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน ธนาคารออมสิน บริษัทประกันชีวิต และสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน ศึกษาจากข้อมูลitudy ภูมิภาคตั้งแต่ปี พ.ศ. 25122- พ.ศ. 2528

ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรที่กำหนดการออมในธนาคารพาณิชย์ ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่ธนาคารพาณิชย์ รายได้ที่สามารถใช้จ่ายได้จริงในอดีต ซึ่งมีความสัมพันธ์ใน

ทิศทางเดียวกันกับทิศทางกรอมนในธนาคารพาณิชย์ ส่วนอัตราดอกเบี้ยสำหรับตัวสัญญาใช้เงิน และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

ตัวแปรกำหนดเงินออมในบริษัทเงินทุน ได้แก่ รายได้จากสินทรัพย์ อัตราดอกเบี้ยสำหรับตัวสัญญาใช้เงิน และจำนวนสาขาของบริษัทเงินทุนที่เปลี่ยนแปลงไป มีความสัมพันธ์กับการออมในทิศทางเดียวกันกับการออมในบริษัทเงินทุน แต่ภาษีเงินได้ส่วนบุคคลธรรมดา และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่ธนาคารพาณิชย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

ตัวแปรกำหนดการออมในธนาคารออมสิน ได้แก่ รายได้จากสินทรัพย์ จำนวนสาขาของธนาคารออมสิน ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการออมในธนาคารออมสิน ส่วนอัตราดอกเบี้ยทั่วไปในตลาด อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่ธนาคารพาณิชย์ และดัชนีราคาสินค้าประเภทอาหารมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

ตัวแปรกำหนดการออมในบริษัทประกันชีวิต ได้แก่ รายได้จากทรัพย์สิน การสะสมทุนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำนวนบริษัทประกันชีวิต จำนวนสาขาของประกันชีวิต มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการออมในบริษัทประกันชีวิต โดยดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

ตัวแปรที่กำหนดการออมในสหกรณ์ออมทรัพย์ ได้แก่ รายได้จากทรัพย์สิน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการออม ส่วนดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภค อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีผลต่อการออมในสหกรณ์ออมทรัพย์ในทิศทางตรงกันข้าม

เมื่อวิเคราะห์ถึงการออมรวมของทั้ง 5 สถาบันทางการเงิน พบว่าปัจจัยสำคัญที่กำหนดการออมรวมคือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคาร และรายได้ที่สามารถใช้จ่ายได้จริง โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

จากการศึกษานี้ สรุปได้ว่าการจะเร่งให้ครัวเรือนไทยมีการออมมากขึ้น จึงต้องศึกษา และปรับปรุงให้ปัจจัยที่กำหนดการออมข้างต้นมีการเปลี่ยนแปลง การออมของภาคครัวเรือนจึงจะสามารถเพิ่มขึ้นได้ รวมถึงต้องมีการปรับปรุงนโยบายของสถาบันการเงินเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมกรอมนของครัวเรือนมากขึ้น

พลทิพ ไชยรบ (2534) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของประเทศไทย โดยอาศัยสมมติฐานรายได้เปรียบเทียบกับของ Duesenberry เป็นสมมติฐานหลักในการสร้างแบบจำลอง เพื่ออธิบายพฤติกรรมกรอมนที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และใช้ข้อมูลทุติยภูมิแบบ

อนุกรมเวลา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2514-2533 ทำการประมวลข้อมูลในแบบจำลองด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของประเทศไทยคือ อัตราส่วนของระดับรายได้เปรียบเทียบ (รายได้ในปัจจุบันต่อรายได้ในปีที่ผ่านมา) รองลงมาคือการใช้จ่ายของภาครัฐบาลต่อรายได้ ภาษีทางตรงต่อรายได้ อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง แนวโน้มของเวลาและการบริโภคของภาคเอกชนต่อรายได้ตามลำดับ นอกจากนี้ได้ศึกษาเพิ่มเติมโดยการพิจารณาแยกเป็นการออมของภาคเอกชนและภาครัฐบาล ในส่วนของภาคเอกชนพบว่า อัตราส่วนของรายได้เปรียบเทียบมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับอัตราส่วนการออมภาคเอกชนต่อรายได้ในทางเดียวกัน ส่วนภาครัฐบาลพบว่า อัตราส่วนของรายได้เปรียบเทียบไม่มีความสัมพันธ์ต่อการออมของภาครัฐบาล ส่วนปัจจัยอื่นๆที่ช่วยส่งเสริมการออมแก่ภาครัฐ ได้แก่ การใช้จ่ายของภาครัฐต่อรายได้ ภาษีทางตรงต่อรายได้ ภาษีทางอ้อมต่อรายได้และเงินสำรองค่าเสื่อมราคา

สุวิไล ศรีคณานต์กุล (2534) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการออมของภาคเอกชนไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่กำหนดพฤติกรรมการออมของภาคเอกชนไทย โดยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ การออมภาคครัวเรือน และการออมภาคธุรกิจเอกชน และใช้ข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518-2532 ทำการประมวลค่าด้วยวิธีกำลังสอง น้อยที่สุด

ผลการศึกษาพบว่า การออมของภาคครัวเรือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้สุทธิของครัวเรือนที่แท้จริง จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ และความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริง ในขณะที่การออมของภาคธุรกิจเอกชน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลกำไรสุทธิของภาคธุรกิจเอกชน

สนธยา นริศศิริกุล (2535) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การออมภาคครัวเรือนไทย ปี พ.ศ. 2517-2533 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการออมและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมภาคครัวเรือนไทย โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากการออกแบบสอบถาม 560 ชุด และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบ simple random sampling ทำการสุ่มตัวอย่างรายภาคในปี พ.ศ. 2533 โดยสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติ เหตุผล และจุดมุ่งหมายในการออมรูปแบบต่าง ๆ รวมไปถึงประเภทของเงินออมที่ประชาชนนิยมนอกจากนี้ยังทำการศึกษาปัจจัยที่กำหนดการออมภาคครัวเรือนไทย ด้วยวิธีการใช้การประมวลค่าแบบกำลังสองน้อยที่สุด และใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ปี พ.ศ. 2517-2533 โดยอาศัยแนวคิดจากทฤษฎีต่าง ๆ คือ สมมติฐานรายได้สมบูรณ์ของ Keynes สมมติฐานรายได้ถาวรของ Friedman สมมติฐานวัฏจักร

ชีวิตของ Ando และ Modigliani และแนวความคิดเกี่ยวกับความสำคัญของอัตราดอกเบี้ยต่อการระดมเงินออมของ Mckinnon

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่กำหนดการออมของครัวเรือนไทย คือ รายได้ต่อหัวจากแรงงาน สินทรัพย์ถาวรสุทธิ และอัตราส่วนผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์ทางการเงิน โดยที่การออมของภาคครัวเรือนไทยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกับรายได้ต่อหัวจากแรงงาน และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับสินทรัพย์ถาวรสุทธิและอัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์ทางการเงิน ส่วนเงินโอนจากต่างประเทศสุทธิและจำนวนสาขาของสถาบันการเงินต่าง ๆ นั้น ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุทธิพงษ์ พิบูลย์ทิพย์ (2538) ศึกษาเรื่องการออมของครัวเรือนในสถาบันการเงินในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะแนวโน้มและปัจจัยที่กำหนดการออมของครัวเรือนในสถาบันการเงินในประเทศไทย เพื่อนำเสนอมาตรการที่เหมาะสมในการเร่งระดมเงินออมภายในประเทศ โดยใช้วิธีทางสถิติสร้างสมการถดถอยพหุคูณ ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด และใช้ข้อมูลทศวรรษตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2535

ผลการศึกษาพบว่า ครัวเรือนเป็นหน่วยเศรษฐกิจที่มีสัดส่วนการออมสูงสุดในโครงสร้างการออมของประเทศ และมีปริมาณการออมเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่ลดลง โดยที่ลักษณะการออมของครัวเรือนในแต่ละสถาบันการเงินจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับรูปแบบการบริการต่างๆของสถาบันการเงิน ในส่วนของการศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มการออมของครัวเรือนในสถาบันการเงินต่างๆพบว่าการเพิ่มขึ้นทุกสถาบันการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในธนาคารอาคารสงเคราะห์ สหกรณ์ออมทรัพย์และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

Kraay (2000) ทำการศึกษาเรื่องการออมของครัวเรือนในประเทศจีน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาถึงประเด็นทางสถิติที่ครอบคลุมการวัดเกี่ยวกับการออมของครัวเรือนในประเทศจีน อีกทั้งยังเป็นการศึกษาเชิงประจักษ์เกี่ยวกับความสำคัญของการพิจารณาช่วงเวลาในการอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงการออมของครัวเรือนแต่ละจังหวัดในประเทศจีน โดยใช้ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (State Statistical Bureau) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1978-1995 ของ 30 จังหวัดในประเทศจีน โดยแบ่งการศึกษาเป็นในเมืองและชนบท (ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็นจำนวนตัวอย่างทั้งหมดของจังหวัด และบางตัวอย่างของจังหวัดที่มีรายได้สูง) และแบ่งข้อมูลเป็น 3 ช่วง ๆ ละ 6 ปี คือ ค.ศ. 1978-1983, ค.ศ. 1984-1989 และ ค.ศ. 1990-1995 แต่ได้ทำการคาดประมาณแบบจำลองด้วยวิธี two stage least square เฉพาะสองช่วงแรกเท่านั้น

ผลการศึกษาพบว่า การเติบโตของรายได้ในอนาคตที่คาดหวังไว้มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการออมของครัวเรือนในชนบทอย่างมีนัยสำคัญตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในขณะที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการออมของครัวเรือนในเมือง แต่ไม่มีนัยสำคัญสำหรับสัดส่วนในการบริโภคอาหารต่อการบริโภคทั้งหมดนั้น มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการออมของครัวเรือนทั้งในเมืองและในชนบทอย่างไม่มีนัยสำคัญและมีนัยสำคัญตามลำดับตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และสุดท้ายคืออัตราการพึ่งพิงนั้น พบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการออมของครัวเรือนทั้งในเมืองและในชนบท ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานแต่ก็ไม่มีนัยสำคัญทั้งคู่ นอกจากนี้เมื่อใส่ตัวแปรความไม่แน่นอนของรายได้ในอนาคตไปในแบบจำลองแล้วพบว่าตัวแปรดังกล่าวมีผลในทางตรงข้ามกับการออมทั้งในเมืองและในชนบท ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่ไม่มีนัยสำคัญทั้งคู่ ส่วนตัวแปรอื่นๆก็ให้ผลเหมือนเดิม นอกจากนี้ยังพบว่ารายได้ในปัจจุบัน ส่วนแบ่งการจ้างงานของภาครัฐและจังหวัดที่อยู่ชายฝั่งทะเล มีผลกระทบทางอ้อมต่อการออมผ่านการเติบโตของรายได้ในอนาคตที่คาดหวังไว้

อุสาห์ แซ่มสุวรรณ (2544) ศึกษาเรื่องปัจจัยกำหนดการออมของครัวเรือนในประเทศไทย พ.ศ. 2527-2541 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการออมของครัวเรือนในประเทศไทย โดยใช้สมการถดถอย อีกทั้งยังวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยวิธีสหสัมพันธ์อย่างง่าย และใช้ข้อมูลทุติยภูมิตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527-2541

ผลการศึกษาพบว่า รายได้เฉลี่ยต่อคน ค่าใช้จ่ายในการบริโภคปีที่ผ่านมา และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่แท้จริง เป็นปัจจัยที่กำหนดการออมของครัวเรือน โดยรายได้เฉลี่ยต่อคนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการออมของครัวเรือน ส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคในปีที่ผ่านมาและอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่แท้จริงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการออมของครัวเรือน และในส่วนของการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกำหนดการออมของครัวเรือนกับการออมของครัวเรือนในประเทศไทยในแต่ละช่วงเวลาปรากฏว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดังกล่าวกับการออมของครัวเรือนมีค่าเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วงเวลา

ปณิตา มนตรี (2547) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของครัวเรือนในประเทศไทย จากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary – data) แบบอนุกรมเวลาเป็นรายปี (time series data) ตั้งแต่ พ.ศ. 2537- 2546 นำมาวิเคราะห์ในรูปของสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า รายได้ที่ใช้จ่ายต่อหัวและพฤติกรรมการออมหลังวิกฤติเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540 มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการออมของภาคครัวเรือน แต่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน ทรัพย์สินและค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในปีที่ผ่านมามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการออมของภาคครัวเรือน ปริมาณการออมของครัวเรือนที่ออมกับสถาบันการเงินโดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์มีปริมาณการออมรวมสูงที่สุด รองลงมาคือ ธนาคารออมสิน

สรุป จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออมของครัวเรือน ผู้วิจัยนำแนวคิดเกี่ยวกับการออมของสำนักคลาสสิก คือ อุปทานของเงินออมในระบบเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์โดยตรงกับอัตราดอกเบี้ย ทฤษฎีการออมและการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของเคนส์ ซึ่งกำหนดไว้ว่า รายได้เป็นปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดความสามารถในการออม กล่าวคือ เมื่อรายได้เพิ่มขึ้นความสามารถในการออมก็จะสูงขึ้น และจากงานวิจัยของอุส่าห์ แซ่มสุวรรณ เรื่องปัจจัยกำหนดการออมของครัวเรือนในประเทศไทย พ.ศ. 2527-2541 พบว่า ปัจจัยที่กำหนดการออมของครัวเรือน คือ รายได้เฉลี่ยต่อคน ค่าใช้จ่ายในการบริโภคปีที่ผ่านมาและอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่แท้จริง แต่ถ้าค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจะทำให้การออมลดลง รวมทั้งอัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับสูงจะทำให้การออมเพิ่มขึ้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสมการที่เหมาะสม ได้ดังนี้

สมการวิเคราะห์การออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

$$S = a + bY - cC + dR + e$$

โดยกำหนดให้

- S = ปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด
- Y = รายได้รวมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด เป็นรายได้ต่อหัวที่ได้รับหลังจากหักภาษี (หน่วยเป็นบาท)
- C = ค่าใช้จ่ายรวมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภค-บริโภคและค่าใช้จ่ายอื่นๆ(หน่วยเป็นบาท)
- R = อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดโดยใช้ค่าเฉลี่ยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ ออมทรัพย์พิเศษและออมทรัพย์พอเพียง ในปี พ.ศ. 2550 (หน่วยเป็นร้อยละ)
- e = ความผิดพลาดที่เกิดขึ้น (หรือ กำหนดความเชื่อมั่น) เท่ากับ 0.05
- a, b, c, d คือ ค่าคงที่

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการออม ซึ่งการออมส่วนใหญ่เกิดจากภาคครัวเรือนและภาคเอกชน เนื่องจากภาคครัวเรือนหรือภาคประชาชนเป็นหน่วยเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ที่สุด แต่ในภาคครัวเรือนหรือภาคประชาชนยังมีกลุ่มคนอีกหลายกลุ่มซึ่งกลุ่มคนที่รับราชการมีเงินเดือนประจำเป็นส่วนหนึ่งที่มีการออมเงินเกิดขึ้น ดังนั้นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ครั้งนี้ เป็นการหาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆที่มีผลกระทบกับการออมในภาคครัวเรือนหรือภาคประชาชนในกลุ่มคนที่รับราชการสังกัดกรุงเทพมหานครว่ามีปัจจัยใดที่ทำให้การออมในคนกลุ่มนี้เปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. แบบจำลองในการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลของประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา มีดังต่อไปนี้

1.1 ประชากร

สำหรับแหล่งข้อมูลในการศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด กลุ่มประชากรจะเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่ทำงานอยู่ในศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 1 และ 2 ซึ่งในปี พ.ศ.2550 มีจำนวน 45,376 คน (ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2550) ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ผู้วิจัยจึงแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ออกเป็นสองกลุ่มดังนี้

กลุ่ม 1 ข้าราชการและลูกจ้างประจำ ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่ทำงานอยู่ในศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 1

กลุ่ม 2 ข้าราชการและลูกจ้างประจำ ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่ทำงานอยู่ในศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 2

1.2 วิธีการสุ่มตัวอย่างและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

รายละเอียดพื้นที่ที่ใช้ในการสำรวจ วิธีการสุ่มตัวอย่าง และขนาดของกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

พื้นที่ที่ใช้ในการสำรวจ

พื้นที่ที่ใช้วิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาเลือกสำรวจคือ ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 1 และ 2 ซึ่งเป็นพื้นที่ทำงานของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างครั้งนี้เป็นข้อมูลปฐมภูมิจะใช้วิธีการเลือกทำการสุ่มตัวอย่างจากสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด แบบบังเอิญ (Accident Sampling) หลังจากนั้นทำการแจกแบบสอบถามซึ่งได้ผ่านการตรวจจากอาจารย์เรียบร้อยแล้วให้สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่เป็นข้าราชการและลูกจ้างประจำ โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึง พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 มีการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยเข้าไปสัมภาษณ์และแจกแบบสอบถามแล้วให้สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด กรอกแบบสอบถามแล้วรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาในภายหลัง

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนประชากรในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดครั้งนี้ จำนวน 45,376 คน (ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2550) ซึ่งข้าราชการและลูกจ้างประจำที่ทำงานที่ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 1 และ 2 ซึ่งผู้วิจัยได้ถือเกณฑ์กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตร Taro Yamane ซึ่งกำหนดความคลาดเคลื่อนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 โดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูตร 2538:357)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
	N	คือ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
	e	คือ ความผิดพลาดที่เกิดขึ้น (หรือ กำหนดความเชื่อมั่น) เท่ากับ 0.05

เมื่อกำหนดให้ e = ๕ ระดับความเชื่อมั่น 95% ยอมให้คลาดเคลื่อน 5 เปอร์เซ็นต์

จะได้

$$n = \frac{45,376}{1+45,376(0.05)}$$

$$n = \frac{45,376}{114.44}$$

$$n = 39650$$

ผลจากการคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการวิจัยเป็นจำนวน 397 ชุด แต่ผู้วิจัยเลือกที่จะออกแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด โดยแบ่งสัดส่วนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ออกเป็นสองกลุ่มคือข้าราชการและลูกจ้างประจำที่ทำงานศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 1 และ 2 ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มได้ดังนี้

กลุ่ม 1 ข้าราชการและลูกจ้างประจำ ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่ทำงานอยู่ในศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 1 จำนวนแบบสอบถาม 200 ชุด

กลุ่ม 2 ข้าราชการและลูกจ้างประจำ ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่ทำงานอยู่ในศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 2 จำนวนแบบสอบถาม 200 ชุด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้จะใช้ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยได้ทำขึ้น จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งได้ผ่านการตรวจจากอาจารย์ที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้ว โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวนทั้งหมด 11 ข้อ ซึ่งเป็นรายละเอียดส่วนตัว วิเคราะห์โดยคำนวณค่าร้อยละ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน จำนวนสมาชิก รายได้ประจำต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค ค่าใช้จ่ายที่ไม่เพื่อบริโภค และระยะเวลาที่เป็นสมาชิกสหกรณ์

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด วิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ เป็นรายชื่อโดยกำหนดค่า ที่คำนวณเป็นลำดับ โดยได้แบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้ คือ ประเภทของเงินฝากกับสหกรณ์ เหตุผลที่เลือกฝากเงิน แหล่งเงินฝากจากสถาบันอื่น รูปแบบของการออม เหตุผลที่ออมเงิน และความแตกต่างการออมของสมาชิก ระหว่างปัจจุบันและในอดีต

ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับพฤติกรรมการกู้เงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด วิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ เป็นรายข้อโดยกำหนดค่า ที่คำนวณเป็นลำดับ โดยได้แบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้ คือ แหล่งเงินกู้ที่เคยกู้ยืม ประเภทเงินกู้ฉุกเฉิน และกู้สามัญ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของสมาชิกที่ต่อกรบริการด้านการออม และด้านการกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด วิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย \bar{X} และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD.) ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ (ดอกเบี้ย 3%) ออมทรัพย์ พิเศษ (ดอกเบี้ย 4%) และออมทรัพย์พอเพียง (ดอกเบี้ย 4.5%) การจ่ายเงินปันผลให้แก่สมาชิก วิธีการจูงใจให้สมาชิกออมทรัพย์ไว้กับสหกรณ์ ความพึงพอใจที่ได้รับการให้บริการและการบริการ เงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ซึ่งคำถามเป็นการแสดงความคิดเห็น และแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้ และต้องปรับปรุง ตามลำดับได้ดังนี้

ดีมาก	กำหนดให้คะแนน	5	คะแนน
ดี	กำหนดให้คะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	กำหนดให้คะแนน	3	คะแนน
พอใช้	กำหนดให้คะแนน	2	คะแนน
ต้องปรับปรุง	กำหนดให้คะแนน	1	คะแนน

ในการวิจัยได้นำค่าเฉลี่ยเพื่อใช้ในการบรรยายลักษณะของตัวแปรดังกล่าว โดย กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนระดับความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่มี ต่อการให้บริการด้านต่างๆ ดังนี้ (ชาญณรงค์ บุญคล้าย , 2546: 28-29)

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.80	คะแนน	ถือว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง
ค่าเฉลี่ย	1.81 – 2.60	คะแนน	ถือว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับที่พอใช้
ค่าเฉลี่ย	2.61 – 3.40	คะแนน	ถือว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับที่ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.41 – 4.20	คะแนน	ถือว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับที่ดี
ค่าเฉลี่ย	4.21 – 5.00	คะแนน	ถือว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับที่ดีมาก

ซึ่งเกณฑ์การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้เป็นดังนี้

การจัดช่วงลำดับคะแนน = (คะแนนมากที่สุด – คะแนนต่ำสุด) / จำนวนชั้น

$$= \frac{5-1}{5}$$

$$= 0.8$$

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาในเรื่องนี้ ใช้ข้อมูลที่จำแนกตามแหล่งที่มา 2 ส่วน ดังนี้

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary Data) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม ทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) หลังจากนั้นทำการแจกแบบสอบถาม ให้สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด โดยผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่เดือน ตุลาคม ถึง พฤศจิกายน 2550 เมื่อได้รวบรวมแบบสอบถามที่ได้มา ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมดเพื่อนำมาวิเคราะห์

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการค้นคว้าเอกสารทางวิชาการ วารสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และปริมาณเงินฝากในแต่ละปีของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ระหว่างปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2550 เพื่อนำตัวแปรประมวลผลและวิเคราะห์การคาดการณ์ปริมาณเงินฝากในอนาคต

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูล 3 ดังนี้

1. เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลในแนวทางนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รวบรวมจากข้อมูลปฐมภูมิ เพื่อวิเคราะห์ลักษณะโดยทั่วไปของข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และแผนภูมิ (Chart) ประกอบการนำเสนอผลการวิเคราะห์

2. เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ซึ่งการวิเคราะห์ในแนวทางนี้ ผู้วิจัยจะนำตัวแปรที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อ การออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1) นำตัวแปรที่คาดว่าจะน่าจะเป็นปัจจัยกำหนดปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด มาทำการคัดเลือกเข้าสมการ โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Stepwise โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถนำตัวแปรดังกล่าวมาเขียนให้อยู่ในรูปของฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์ ได้ดังนี้

สมการวิเคราะห์การออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

$$S = a + bY - cC + dR$$

โดยกำหนดให้

- S = ปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด
- Y = รายได้รวมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด เป็นรายได้ต่อหัวที่ได้รับหลังจากหักภาษี (หน่วยเป็นบาท)
- C = ค่าใช้จ่ายรวมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภค-บริโภคและค่าใช้จ่ายอื่นๆ (หน่วยเป็นบาท)
- R = อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด โดยใช้ค่าเฉลี่ยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ ออมทรัพย์พิเศษและออมทรัพย์พอเพียง ในปี พ.ศ. 2550 (หน่วยเป็นร้อยละ)
- e = ความผิดพลาดที่เกิดขึ้น (หรือ กำหนดความเชื่อมั่น) เท่ากับ 0.05

a, b, c, d คือ ค่าคงที่

สมมติฐานที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด โดยใช้แบบสอบถามระหว่างเดือนตุลาคม ถึง พฤศจิกายน 2550 ได้ตั้งข้อสมมติฐานไว้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด (S) จะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับรายได้ที่ใช้จ่ายได้จริงต่อหัว (Y)

$S = f(Y)$; $f > 0$ กล่าวคือ ถ้ารายได้จริงต่อหัวเพิ่มขึ้น จะทำให้การออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด เพิ่มขึ้น

สมมติฐานที่ 2 การออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด (S) จะมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค (C)

$S = f(C)$; $f < 0$ กล่าวคือ การบริโภคในปัจจุบันมีความสัมพันธ์กับรายได้ในปัจจุบัน และค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในปัจจุบัน ดังนั้นถ้าค่าใช้จ่ายเพื่อบริโภคปัจจุบันมีค่าสูงขึ้น จะทำให้การออมลดลง

สมมติฐานที่ 3 การออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด (S) จะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด (R)

$S = f(R); f > 0$ กล่าวคือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นคือ ผลตอบแทนของการออมเพิ่มมากขึ้นจะเป็นแรงจูงใจกระตุ้นให้สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด เลือกบริโภคในอนาคต แทนการบริโภคในปัจจุบัน การออมจึงเพิ่มขึ้น

ดังนั้นเมื่อได้สมการที่เหมาะสมแล้วจึงได้ทำการวิเคราะห์ผลจากข้อมูลที่ได้รวบรวมมาต่อไป

2) นำตัวแปรที่ได้ในขั้นตอนที่ 1 มาวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตาม โดยวิธี Curve Estimation ในโปรแกรมสำเร็จรูป เมื่อได้รูปแบบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เหมาะสมแล้ว จึงดำเนินการวิเคราะห์หาสมการอุปสงค์ที่เหมาะสมกับข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสำรวจ โดยนำมาวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธี OLS: Ordinary Least Square ซึ่งการตัดสินใจเลือกสมการอุปสงค์ที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ดังกล่าวจะพิจารณาจากคุณสมบัติ ดังนี้

2.1) เครื่องหมายของสัมประสิทธิ์ ซึ่งจะต้องมีค่าเป็นไปตามหรือสอดคล้องกับทฤษฎี

2.2) ค่า Adjusted R^2 ซึ่งเป็นค่าที่ใช้ในการอธิบายว่าสมการที่สร้างนั้นมีความเหมาะสมกับข้อมูลเพียงใด โดยค่า Adjusted R^2 จะใช้ในการอธิบายค่าของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตามได้ในรูปของร้อยละ หากผลที่ได้มีค่าเข้าใกล้ร้อยละ 100 มากเท่าใดก็แสดงว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายค่าของตัวแปรตามได้มากเท่านั้น

2.3) ค่า F-Statistics เป็นค่าที่ใช้ในการตรวจสอบความสัมพันธ์กันหรือความเป็นเหตุเป็นผลของตัวแปรอิสระทุกตัวในสมการในกรณีที่สมการมีตัวแปรอิสระมากกว่า 1 ตัวขึ้นไป โดยพิจารณาที่ ค่า F-test ซึ่ง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ขึ้นไปหมายความว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว จะไม่มีค่าเท่ากับศูนย์ ซึ่งแสดงว่าตัวแปรอิสระสามารถนำมาอธิบายค่าตัวแปรตามได้

2.4) ค่า t - Statistics เป็นค่าที่ใช้ในการตรวจสอบความสัมพันธ์กันหรือความเป็นเหตุเป็นผลของตัวแปรอิสระแต่ละตัวในสมการในเมื่อค่า F - test มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวสามารถนำมาอธิบายค่าตัวแปรตามได้ ซึ่งจะเป็นตัวแปรใดนั้นสามารถจะพิจารณาได้จากค่า t - test โดยผลของค่า t - test เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Dependent variables) และตัวแปรอิสระ (Independent variable)

ของสมการ ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระ สามารถดูได้จากค่า probability ของตัวแปรแต่ละตัว

5. แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

เนื่องจากการออมในภาคครัวเรือนหรือภาคประชาชนซึ่งในการวิจัยครั้งนี้คือข้าราชการและลูกจ้างประจำของกรุงเทพมหานครที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยด้วยกัน ในการศึกษาครั้งนี้ จึงได้กำหนดให้มีตัวแปรที่กำหนดปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ดังนี้

สมการการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

$$S = a + bY - cC + dR + e$$

โดยกำหนดให้

- S = ปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด
- Y = รายได้รวมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด เป็นรายได้ต่อหัวที่ได้รับหลังจากหักภาษี (หน่วยเป็นบาท)
- C = ค่าใช้จ่ายรวมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภค-บริโภคและค่าใช้จ่ายอื่นๆ (หน่วยเป็นบาท)
- R = อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด โดยใช้ค่าเฉลี่ยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ ออมทรัพย์พิเศษและออมทรัพย์พอเพียง ในปี พ.ศ. 2550 (หน่วยเป็นร้อยละ)

e คือ ความผิดพลาดที่เกิดขึ้น (หรือ กำหนดความเชื่อมั่น) เท่ากับ 0.05

a, b, c, d คือ ค่าคงที่

รายได้รวม คือ รายได้ประจำเดือนรวมกับรายได้อื่นๆ ได้แก่ ลูกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล ค่านายหน้า เงินปันผล เล่นหุ้น (จากแบบสอบถาม ข้อ 7 + ข้อ 8)

ค่าใช้จ่ายรวม คือ ค่าใช้จ่ายในการอุปโภค-บริโภค ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม การศึกษา ค่าโทรศัพท์มือถือ ฯลฯ รวมกับค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่เพื่อการบริโภค ได้แก่ ภาษี ประกันภัย/

ประกันชีวิต ผ่อนชำระหนี้สหกรณ์ ดอกเบี้ยเงินกู้ ผ่อนที่ดิน/บ้าน ผ่อนรถยนต์ ผ่อนสินค้าอื่นๆ
ค่าน้ำมันรถ/ค่ารถโดยสาร เล่นหวยหรือหุ้น (จากแบบสอบถามข้อ 9 + ข้อ 10)

อัตราดอกเบี้ย คือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากปีพ.ศ. 2550 ของสมาชิกที่ฝากเงินสหกรณ์ออมทรัพย์
กทม. จำกัด 3 ประเภท ได้แก่ ออมทรัพย์ (ดอกเบี้ยร้อยละ 3) ออมทรัพย์พิเศษ (ดอกเบี้ยร้อยละ 4)
และออมทรัพย์พอเพียง (ดอกเบี้ยร้อยละ 4.5) (จากแบบสอบถามข้อ 13)

การออม คือ รายได้รวม — ค่าใช้จ่ายรวม จากแบบสอบถาม 400 ฉบับ

สมการการแนวโน้มเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

$$\hat{Y}_t = a + bX_t$$

$$b = \frac{\sum XY}{\sum X^2}$$

$$a = \bar{Y} - b\bar{X}$$

โดยที่ \hat{Y}_t = แนวโน้มปริมาณเงินฝากรายปี (บาท)

a = ปริมาณเงินฝาก เมื่อตัวแปรเวลามีค่าเท่ากับศูนย์

b = อัตราการเปลี่ยนแปลงของเงินฝาก เมื่อเวลาเปลี่ยนไปหนึ่งหน่วย

X_t = ตัวแปรเวลา ณ เวลา t (มีค่าหน่วยเป็นปี จะเริ่มต้น 1 กรกฎาคม 2546)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ จะนำข้อมูลจากแบบสอบถามซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 400 ฉบับ มาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) รวมทั้งการใช้ข้อมูลทฤษฎีภูมิ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลอนุกรมเวลา (Time-series data) มาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป รายได้ ค่าใช้จ่ายและการออมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด
3. เพื่อศึกษาแนวโน้มปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด
4. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไป รายได้ ค่าใช้จ่ายและการออมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

1.1 ข้อมูลทั่วไป

สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวนทั้งหมด 45,376 คน สุ่มตัวอย่างมาจำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามและนำข้อมูลที่ได้ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ การสมรส ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน จำนวนสมาชิก รายได้ประจำต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค ค่าใช้จ่ายที่ไม่เพื่อการบริโภค และระยะเวลาที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ มาหา ความถี่และร้อยละของข้อมูล ดังนี้

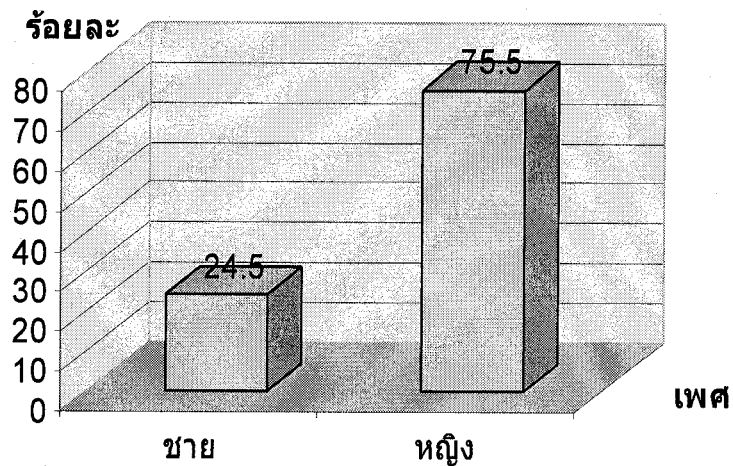
1.1.1 เพศ

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด เมื่อพิจารณาสัดส่วนของเพศหญิงและเพศชาย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 75.5 และเป็นเพศชายจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 ดังตารางที่ 4.1 และภาพที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	98	24.5
หญิง	302	75.5
รวม	400	100

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

ภาพที่ 4.1 จำนวนตัวอย่างจำแนกตามเพศ

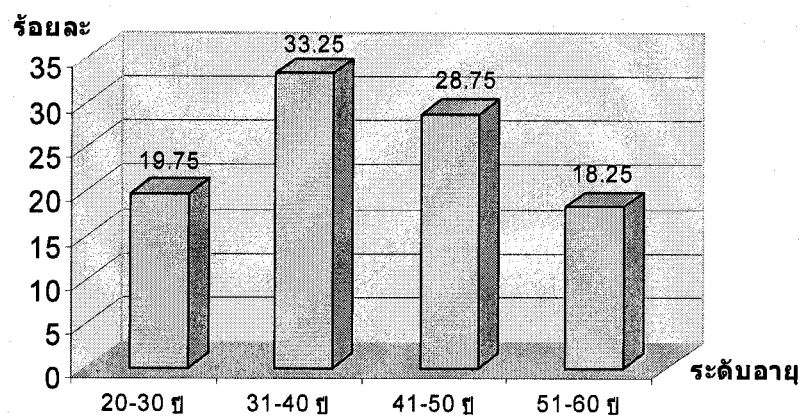
1.1.2 อายุ

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด เมื่อพิจารณาสัดส่วนของอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.25 รองลงมาคือระดับอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.75 และระดับอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.75 และอายุ 51-60 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.25 ดังตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำแนกตามอายุ

ระดับอายุ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
20 - 30 ปี	79	19.75
31 - 40 ปี	133	33.25
41 - 50 ปี	115	28.75
51 - 60 ปี	73	18.25
รวม	400	100

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

ภาพที่ 4.2 จำนวนตัวอย่างจำแนกตามอายุ

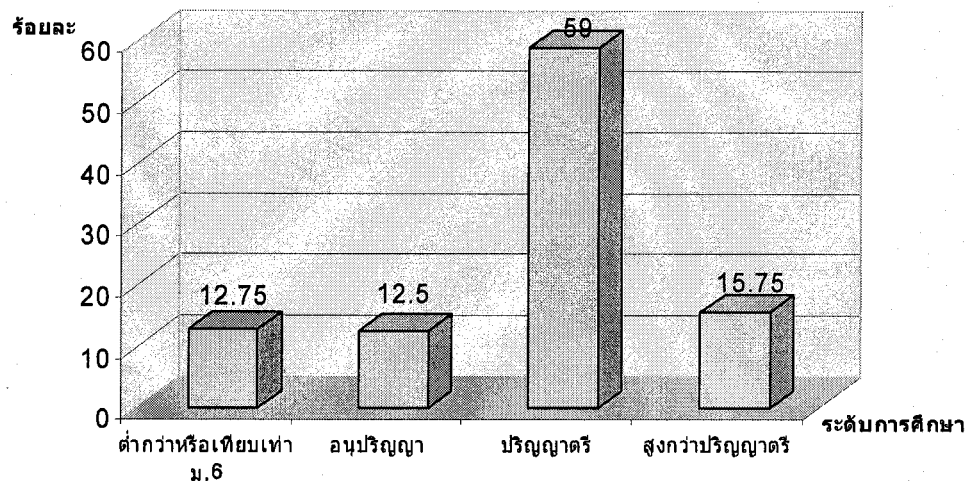
1.1.3 ระดับการศึกษา

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด เมื่อพิจารณาสัดส่วนของระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีจำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 59 รองลงมา มีการศึกษาอยู่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.75 ต่ำกว่าหรือเทียบเท่า ม.6 มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.75 และระดับอนุปริญญา มีจำนวนน้อยที่สุด มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ดังตารางที่ 4.3 และภาพที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเทียบเท่า ม.6	51	12.75
อนุปริญญา	50	12.5
ปริญญาตรี	236	59
สูงกว่าปริญญาตรี	63	15.75
รวม	400	100

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

ภาพที่ 4.3 จำนวนตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

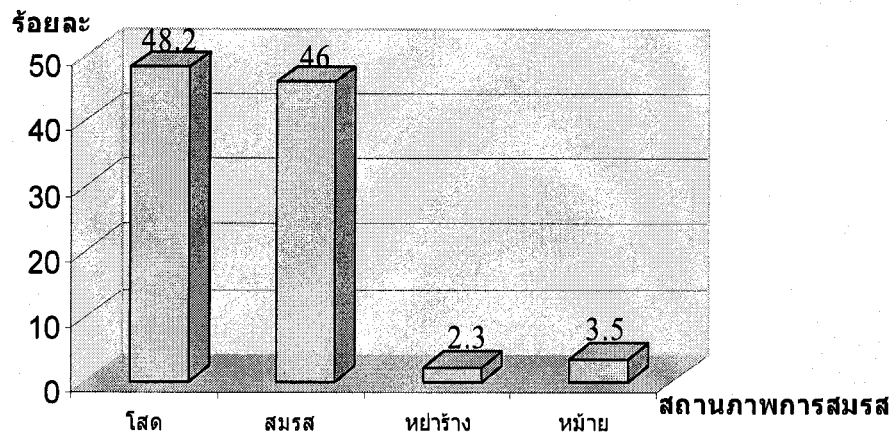
1.1.4 สถานภาพการสมรส

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด เมื่อพิจารณาสัดส่วนของสถานภาพการสมรส พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นโสด จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 48.2 รองลงมาคือสมรส จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 46.0 เป็นหม้ายจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 และหย่าร้างจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 ดังตารางที่ 4.4 และภาพที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพการสมรส	จำนวน	หน่วย : คน
		ร้อยละ
โสด	193	48.2
สมรส	184	46.0
หย่าร้าง	9	2.3
หม้าย	14	3.5
รวม	400	100

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

ภาพที่ 4.4 จำนวนตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการสมรส

1.1.5 ตำแหน่งหน้าที่การงาน

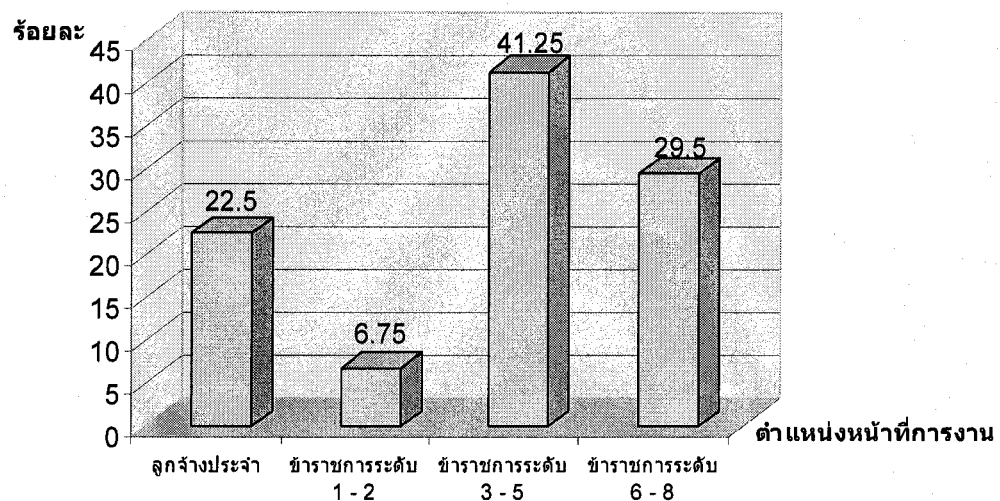
จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด เมื่อพิจารณา สัดส่วนของตำแหน่งหน้าที่การงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีตำแหน่งหน้าที่การงานเป็น ข้าราชการระดับ 3 - 5 มีจำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 รองลงมาเป็นข้าราชการระดับ 6 - 8 มีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 ลูกจ้างประจำ 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 ส่วนข้าราชการระดับ 1 - 2 มีจำนวนน้อยที่สุด มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.75 ดังตารางที่ 4.5 และภาพที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 จำนวนตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การงาน

ตำแหน่งหน้าที่การงาน	จำนวน	ร้อยละ
ลูกจ้างประจำ	90	22.5
ข้าราชการระดับ 1 - 2	27	6.75
ข้าราชการระดับ 3 - 5	165	41.25
ข้าราชการระดับ 6 - 8	118	29.5
รวม	400	100

หน่วย : คน

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

ภาพที่ 4.5 จำนวนตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การงาน

1.2 โครงสร้างรายได้ ค่าใช้จ่ายและการออมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

1.2.1 โครงสร้างรายได้ของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

ในครั้งนี้จะทำการศึกษาเกี่ยวกับรายได้รวมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ได้แก่ เงินเดือน ค่าล่วงเวลา ค่านายหน้า เงินปันผลหุ้นสหกรณ์ ดอกเบี้ยเงินฝาก โบนัส รายได้จากกิจการธุรกิจรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล และรายได้อื่นที่มีได้เป็นเงินเดือน เป็นต้นจากการสุ่มตัวอย่างมาจำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามและนำข้อมูลรายได้รวมมาจำแนกตามระดับอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การงานและขนาดครอบครัว ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.6 รายได้รวมและรายได้เฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในแต่ละระดับอายุ

ระดับอายุ	จำนวน (คน)	รายได้รวม (บาท)	ร้อยละ	รายได้เฉลี่ยต่อคน (บาทต่อ/เดือน)
20 - 30 ปี	79	842,900	11.33	10,669.62
31 - 40 ปี	133	1,893,081	25.44	14,233.69
41 - 50 ปี	115	2,483,836	33.38	21,598.57
51 - 60 ปี	73	2,221,208	29.85	30,427.51
รวม	400	7,441,025	100	

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.6 ผลการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวน 400 คน พบว่าระดับอายุของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด กับรายได้รวม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในระดับช่วงอายุ 41-50 ปี ที่รายได้รวมมากที่สุด คือ 2,483,836 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.38 รองลงมาอยู่ในระดับอายุ 51-60 ปี คือ 2,221,208 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.85 ส่วนระดับอายุของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากที่สุดอยู่ในระดับอายุ 51-60 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,427.51 บาท รองลงมาคือ ระดับอายุ 41-50 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 21,598.57 บาท ถัดมาเป็นระดับอายุ 31-40 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 13,906.31 และระดับอายุ 20-30 ปี มี

รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนน้อยที่สุด คือ 10,424.21 บาท จากผู้ตอบแบบสอบถามจะเห็นว่าอายุของผู้ตอบแบบสอบถามยิ่งมากรายได้ก็เพิ่มมากขึ้นตามซึ่งสอดคล้องทฤษฎีวัฏจักรชีวิต

ตารางที่ 4.7 รายได้รวมและรายได้เฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด แต่ละระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	รายได้รวม (บาท)	ร้อยละ	รายได้เฉลี่ยต่อคน (บาท/เดือน)
ต่ำกว่า ม.6	51	737,728	9.91	14,465.25
อนุปริญญา	50	798,800	10.74	15,976
ปริญญาตรี	236	4,488,601	60.32	19,019.5
สูงกว่าปริญญาตรี	63	1,415,896	19.03	22,474.54
รวม	400	7,441,025	100	

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.7 ผลการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวน 400 คน พบว่าระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด กับรายได้รวม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในระดับการศึกษาปริญญาตรี ที่รายได้รวมมากที่สุด คือ 4,488,601 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.32 รองลงมาอยู่ในระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คือ 1,415,896 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.03 ส่วนระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากที่สุดอยู่ในระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 22,474.54 บาท รองลงมาคือ ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 19,019.5 บาท ถัดมาเป็นระดับการศึกษาอนุปริญญา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,976 และระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 6 มีรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนน้อยที่สุด คือ 14,465.25 บาท จะเห็นว่าระดับการศึกษาที่สูงกว่าจะมีรายได้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อยกว่าตามลำดับของการศึกษา

ตารางที่ 4.8 รายได้รวมและรายได้รวมเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด กับตำแหน่งหน้าที่การงาน

ตำแหน่งหน้าที่การงาน	จำนวน (คน)	รายได้รวม (บาท)	ร้อยละ	รายได้เฉลี่ยต่อคน (บาท/เดือน)
ลูกจ้างประจำ	90	1,371,986	18.44	15,244.29
ข้าราชการระดับ 1 - 2	27	232,420	3.12	8,608.15
ข้าราชการระดับ 3 - 5	165	2,605,189	35.01	15,789.02
ข้าราชการระดับ 6 - 8	118	3,231,430	43.43	27,385
รวม	400	7,441,025	100	

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.8 ผลการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวน 400 คน พบว่าตำแหน่งหน้าที่การงานของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด กับรายได้รวม ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในตำแหน่งข้าราชการระดับ 6-8 ที่รายได้รวมมากที่สุด คือ 3,231,430 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.43 รองลงมาอยู่ในระดับข้าราชการระดับ 3-5 คือ 2,605,189 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.01 ส่วนระดับตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนมากที่สุด อยู่ในระดับข้าราชการระดับ 6-8 มีรายได้เฉลี่ยต่อคน 27,385 บาท/เดือน รองลงมาคือ ระดับข้าราชการระดับ 3-5 มีรายได้เฉลี่ยต่อคน 15,789.02 บาท/เดือน ถัดมาเป็นระดับลูกจ้างประจำ มีรายได้เฉลี่ยต่อคน 15,244.29 บาท/เดือน และระดับข้าราชการระดับ 1-2 มีรายได้เฉลี่ยต่อคนน้อยที่สุด คือ 8,608.15 บาท/เดือน จะเห็นว่าตำแหน่งหน้าที่ลูกจ้างประจำมีรายได้มากกว่าข้าราชการระดับ 1-2 อาจเนื่องจากลูกจ้างประจำเห็นว่าตนเองมีเงินเดือนน้อยได้ จึงได้หารายได้อื่นๆ เช่น ขายประกัน ขายเครื่องสำอางค์ รับจ้างทำความสะอาด ขายลูกชิ้น หมูย่าง เป็นต้น เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับตนเอง รายได้จึงเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 4.9 รายได้รวมและรายได้รวมเฉลี่ยต่อคนของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์
กทม. จำกัด ในแต่ละขนาดของครอบครัว

ขนาดของครอบครัว (คน)	จำนวน (คน)	รายได้รวม (บาท)	ร้อยละ	รายได้เฉลี่ยต่อคน (บาท/เดือน)
1 - 2	85	1,676,307	22.53	19,721.26
3 - 4	208	4,054,479	54.49	19,492.69
5 - 6	74	1,158,259	15.57	15,652.15
7 คนขึ้นไป	33	551,980	7.41	16,726.67
รวม	400	7,441,025	100	

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.9 ผลการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวน 400 คน พบว่าขนาดของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด กับรายได้รวม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในขนาดครอบครัว 3-4 คน ที่รายได้รวมมากที่สุด คือ 4,054,479 บาท คิดเป็นร้อยละ 54.49 รองลงมา มีขนาดครอบครัว 1-2 คน คือ 1,676,307 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.53 ส่วนขนาดของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนมากที่สุดในขนาดของครอบครัว 1-2 คน มีรายได้เฉลี่ยต่อคน 19,721.26 บาท/เดือน รองลงมาคือ ขนาดของครอบครัว 3-4 คน มีรายได้เฉลี่ยต่อคน 19,492.69 บาท/เดือน ถัดมาเป็นขนาดของครอบครัว 7 คนขึ้นไป มีรายได้เฉลี่ยต่อคน 16,726.67 บาท/เดือนและขนาดของครอบครัว 5-6 มีรายได้เฉลี่ยต่อคนน้อยที่สุด คือ 15,652.15 บาท/เดือน

1.2.2 โครงสร้างรายจ่ายของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

ในครั้งนี้จะทำการศึกษาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ซึ่งจะมีค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค และค่าใช้จ่ายที่มีไว้เพื่อการบริโภค จากการสุ่มตัวอย่างมาจำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามและนำข้อมูลรายได้รวมมาจำแนกตาม ระดับอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การงานและขนาดครอบครัว ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.10 ค่าใช้จ่ายรวมและค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในแต่ละระดับอายุ

ระดับอายุ	จำนวน (คน)	ค่าใช้จ่ายรวม (บาท)	ร้อยละ	ค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อคน (บาท/เดือน)
20 - 30 ปี	79	613,755	10.50	7,769.05
31 - 40 ปี	133	1,444,300	24.72	10,859.39
41 - 50 ปี	115	2,229,607	38.16	19,387.89
51 - 60 ปี	73	1,555,706	26.62	21,311.04
รวม	400	5,843,368	100	

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.10 ผลการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวน 400 คน พบว่าระดับอายุของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด กับค่าใช้จ่ายรวม ผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับช่วงอายุ 41-50 ปี มีค่าใช้จ่ายรวมมากที่สุด คือ 2,049,607 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.16 รองลงมาอยู่ในระดับอายุ 51-60 ปี คือ 1,555,706 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.62 ส่วนระดับอายุของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่มีค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อเดือนมากที่สุดอยู่ในระดับอายุ 51-60 ปี มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 21,311.04 บาท รองลงมาคือ ระดับอายุ 41-50 ปี มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 19,387.89 บาท ถัดมาเป็นระดับอายุ 31-40 ปี มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 10,859.39 บาท และระดับอายุ 20-30 ปี มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนน้อยที่สุด คือ 7,769.05 บาท จากผู้ตอบแบบสอบถามจะเห็นว่าอายุของผู้ตอบแบบสอบถามยิ่งมากค่าใช้จ่ายก็เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น จึงทำให้มีโอกาสที่จะใช้จ่ายมากขึ้น เช่น การท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน หรือใช้สินค้าที่มีคุณภาพมากขึ้น เป็นต้น

ตารางที่ 4.11 ค่าใช้จ่ายรวมและค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด กับระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ค่าใช้จ่ายรวม (บาท)	ร้อยละ	ค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อคน (บาท/เดือน)
ต่ำกว่า ม.6	51	604,239	10.34	11,847.82
อนุปริญญา	50	707,000	12.10	14,140.00
ปริญญาตรี	236	3,570,955	61.11	15,131.16
สูงกว่าปริญญาตรี	63	961,174	16.45	15,256.73
รวม	400	5,843,368	100	

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.11 ผลการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวน 400 คน พบว่าระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด กับค่าใช้จ่ายรวม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในระดับการศึกษาปริญญาตรี ที่มีค่าใช้จ่ายรวมมากที่สุด คือ 3,385,453 บาท คิดเป็นร้อยละ 61.11 รองลงมาอยู่ในระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คือ 961,174 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.45 ส่วนระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนมากที่สุดอยู่ในระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน 15,256.73 บาท/เดือน รองลงมาคือ ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน 15,131.16 บาท/เดือน ถัดมาเป็นระดับการศึกษานูปริญญาตรี มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 14,140 บาท/เดือน และระดับการศึกษาด้านมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนน้อยที่สุด คือ 11,847.82 บาท/เดือน จะเห็นว่าระดับการศึกษายังสูงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนยิ่งมากขึ้น

ตารางที่ 4.12 ค่าใช้จ่ายรวมและค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์
กทม. จำกัด กับตำแหน่งหน้าที่การงาน

ตำแหน่งหน้าที่การงาน	จำนวน (คน)	ค่าใช้จ่ายรวม (บาท)	ร้อยละ	ค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อคน (บาท/เดือน)
ลูกจ้างประจำ	90	1,057,194	18.09	11,746.60
ข้าราชการระดับ 1 - 2	27	199,000	3.40	7,370.37
ข้าราชการระดับ 3 - 5	165	2,077,700	35.57	12,592.12
ข้าราชการระดับ 6 - 8	118	2,509,470	42.94	21,266.73
รวม	400	5,843,368	100	

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.12 ผลการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวน 400 คน พบว่าตำแหน่งหน้าที่การงานของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด กับค่าใช้จ่ายรวม ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในตำแหน่งข้าราชการระดับ 6 - 8 ที่ค่าใช้จ่ายรวมมากที่สุด คือ 2,509,470 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.94 รองลงมาอยู่ในระดับข้าราชการระดับข้าราชการระดับ 3 - 5 คือ 2,077,700 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.57 ส่วนระดับตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนมากที่สุดอยู่ในระดับข้าราชการระดับ 6-8 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน 21,266.73 บาท /เดือน รองลงมาคือ ระดับข้าราชการระดับ 3 - 5 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน 12,592.12 บาท/เดือน ถัดมาเป็นระดับลูกจ้างประจำ มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน 11,746.60 บาท/เดือน และระดับข้าราชการระดับ 1 - 2 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนน้อยที่สุด คือ 7,370.37 บาท/เดือน จะเห็นว่าตำแหน่งหน้าที่ลูกจ้างประจำมีค่าใช้จ่ายมากกว่าข้าราชการระดับ 1-2 อาจเนื่องจากลูกจ้างประจำที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะมีรายได้สูงเพราะรับราชการมานาน จึงมีอำนาจในการใช้จ่ายมากกว่า

ตารางที่ 4.13 ค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อคนของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในแต่ละขนาดของครัวเรือน

ขนาดของครอบครัว (คน)	จำนวน (คน)	ค่าใช้จ่ายรวม (บาท)	ร้อยละ	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน (บาท/เดือน)
1 - 2	85	1,181,448	20.22	13,899.39
3 - 4	208	3,339,855	57.16	16,057
5 - 6	74	880,665	15.07	11,900.88
7 คนขึ้นไป	33	441,400	7.55	13,375.76
รวม	400	5,843,368	100	

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.13 ผลการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวน 400 คน พบว่าขนาดของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด กับค่าใช้จ่ายรวม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในขนาดครอบครัว 3-4 คน ที่รายได้รวมมากที่สุด คือ 3,339,855 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.16 รองลงมามีขนาดครอบครัว 1-2 คน คือ 1,181,448 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.22 ส่วนขนาดของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนมากที่สุดอยู่ในขนาดของครอบครัว 3-4 คน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 16,057 บาท รองลงมาคือขนาด 1-2 คน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 13,899.39 บาท ถัดมาเป็นขนาดของครอบครัว 7 คนขึ้นไป มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 13,375.76 และขนาดของครอบครัว 5-6 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนน้อยที่สุดคือ 11,900.88 บาท จากการที่ขนาดของครอบครัว 5-6 คนมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยน้อยกว่าขนาดของครอบครัว 7 คนขึ้นไป อาจเนื่องจากขนาดของครอบครัว 7 คนขึ้นไปของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด มีค่าใช้จ่ายอื่นๆมากกว่า เช่น ต่อเติมบ้านเพื่อขยายที่อยู่อาศัย เพิ่มขนาดรถยนต์ เป็นต้น

1.2.3 โครงสร้างเงินออมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

ในการศึกษาเงินออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวน 400 คน ซึ่งคำนวณจากจากรายได้รวมของสมาชิกสหกรณ์ หักด้วยค่าใช้จ่ายรวมของสมาชิกสหกรณ์ โดยรายได้รวมเป็นรายได้ที่มาจากเงินเดือนและเงินรายได้ในส่วนค่าใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค และค่าใช้จ่ายที่มีไว้เพื่อการบริโภคจากการสุ่มตัวอย่างมาจำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามและนำข้อมูลรายได้รวมมาจำแนกตาม ระดับอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การงานและขนาดครอบครัว ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.14 เงินออมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดกับระดับอายุ

ระดับอายุ	จำนวน (คน)	รายได้รวม (บาท)	ค่าใช้จ่ายรวม (บาท)	เงินออม (บาท)	ร้อยละ	เงินออมเฉลี่ยต่อคน (บาท/เดือน)
20 - 30 ปี	79	842,900	613,755	229,145	14.34	2,900.57
31 - 40 ปี	133	1,893,081	1,444,300	448,781	28.09	3,374.29
41 - 50 ปี	115	2,483,836	2,229,607	254,229	15.91	2,210.69
51 - 60 ปี	27	2,221,208	1,555,706	665,502	41.66	9,116.46
รวม	400	7,441,025	5,843,368	1,597,657	100	

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.14 ผลการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวน 400 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในระดับอายุ 51- 60 ปี มีเงินออมมากที่สุด คือ 665,502 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.66 รองลงมาคือ ระดับอายุ 31-40 ปี มีเงินออม 448,781 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.09 ส่วนสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดมีเงินออมเฉลี่ยต่อคนสูงสุดคือ ช่วงอายุ 51-60 ปี คือ 9,116.46 บาท/เดือน รองลงมาคือระดับอายุ 31-40 ปี มีเงินออมเฉลี่ยต่อคน 3,374.29 บาท/เดือน ถัดมาคือระดับอายุ 20-30 ปี มีเงินออมเฉลี่ยต่อคน 2,900.57 บาท/เดือน และระดับอายุ 41-50 ปี มีเงินออมเฉลี่ยต่อคน 2,210.69 บาท/เดือน จะเห็นได้ว่าสมาชิกที่มีระดับอายุ 41-50 ปี มีเงินออมเฉลี่ยต่อคนน้อยกว่าสมาชิกที่อยู่ในระดับอายุ 20-30 ปี และ 31-40 ปี อาจเป็นเพราะมีการะในการผ่อนรถยนต์ ผ่อนบ้าน จ่ายค่าเบี้ยประกันต่างๆ เป็นต้น จึงทำให้มีเงินออมเฉลี่ยต่อคนน้อยกว่า

ตารางที่ 4.15 เงินออมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดกับระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	รายได้รวม (บาท)	ค่าใช้จ่ายรวม (บาท)	เงินออม (บาท)	ร้อยละ	เงินออมเฉลี่ยต่อคน (บาท/เดือน)
ต่ำกว่า ม.6	51	737,728	604,239	133,489	8.36	2,617.43
อนุปริญญา	50	798,800	707,000	91,800	5.74	1,836
ปริญญาตรี	236	4,488,601	3,570,955	917,646	57.44	3,888.33
สูงกว่าปริญญาตรี	63	1,415,896	961,174	454,722	28.46	7,217.81
รวม	400	7,441,025	5,843,368	1,597,657	100	

ที่มา : แบบสอบถาม

ตารางที่ 4.15 ผลการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวน 400 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ที่อยู่ในระดับศึกษาปริญญาตรีมีเงินออมมากที่สุด คือ 917,646 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.44 รองลงมาคือสูงกว่าปริญญาตรี มีเงินออม 454,722 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.46 ส่วนสมาชิกที่มีเงินออมเฉลี่ยต่อคนมากที่สุด คือระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีเงินออมเฉลี่ยต่อคน 7,217.81 บาท/เดือน รองลงมาคือปริญญาตรี มีเงินออมเฉลี่ยต่อคน 3,888.33 บาท/เดือน ถัดมาเป็นระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความเงินออม เฉลี่ยต่อคน 2,617.43 บาท/เดือน และระดับอนุปริญญามีการออมเฉลี่ยต่อคนน้อยที่สุด คือ 1,836 บาท/เดือน จะเห็นได้ว่าระดับอนุปริญญามีการออมเฉลี่ยต่อคนน้อยกว่าระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 6 อาจเป็นเพราะสมาชิกที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.6 มีเงินเดือนน้อย จึงจำเป็นต้องหารายได้ในส่วนอื่นๆ มาเสริมเพื่อที่จะทำให้การออมมากกว่าระดับการศึกษาอนุปริญญา

ตารางที่ 4.16 เงินออมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดกับตำแหน่งหน้าที่การงาน

ตำแหน่งหน้าที่ การงาน	จำนวน (คน)	รายได้รวม (บาท)	ค่าใช้จ่าย รวม (บาท)	เงินออม รวม (บาท)	ร้อยละ	เงินออมเฉลี่ยต่อคน (บาท/เดือน)
ลูกจ้างประจำ	90	1,371,986	1,057,194	314,792	19.70	3,497.69
ข้าราชการระดับ 1 - 2	27	232,420	199,000	33,420	2.09	1,237.78
ข้าราชการระดับ 3 - 5	165	2,605,189	2,077,700	527,489	33.02	3,196.90
ข้าราชการระดับ 6 - 8	118	3,231,430	2,509,470	721,960	45.19	6,118.30
รวม	400	7,441,025	5,843,368	1,597,657	100	

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.16 ผลการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวน 400 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในระดับศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีเงินออมมากที่สุดเงิน คือ 721,960 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.19 รองลงมาคือข้าราชการระดับ 6-8 มีเงินออม 527,489 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.02 ส่วนสมาชิกที่มีเงินออมเฉลี่ยต่อคนมากที่สุด คือ ข้าราชการระดับ 6-8 มีเงินออมเฉลี่ยต่อต่อคน 6,118.30 บาท/เดือน รองลงมาคือลูกจ้างประจำ มีเงินออมเฉลี่ยต่อคน 3,497.69 บาท/เดือน ถัดมาเป็นข้าราชการระดับ 3-5 มีเงินออมเฉลี่ยต่อคน 3,196.90 บาท/เดือน และข้าราชการระดับ 1-2 มีเงินออมเฉลี่ยต่อคน 1,237.78 บาท/เดือน จะเห็นได้ว่าตำแหน่งลูกจ้างประจำมีเงินออมเฉลี่ยต่อคนมากกว่าข้าราชการระดับ 1-2 และข้าราชการระดับ 3-5 อาจเป็นเพราะลูกจ้างประจำที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุราชการมากกว่าทำให้มีเงินเดือนสูงกว่า รวมทั้งอาจมีการหารายได้เสริมจากทางอื่น เช่น ขายอาหาร ขายของ ขายเครื่องสำอางค์ รับจ้างทั่วไป เป็นต้น

ตารางที่ 4.17 เงินออมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในแต่ละขนาดของครอบครัวเรือน

ขนาดของครอบครัว(คน)	จำนวน (คน)	รายได้รวม (บาท)	ค่าใช้จ่ายรวม (บาท)	เงินออมรวม (บาท)	ร้อยละ	เงินออมเฉลี่ยต่อคน (บาท/เดือน)
1 - 2	85	1,676,307	1,181,448	494,859	30.97	5,821.87
3 - 4	208	4,054,479	3,339,855	714,624	44.73	3,435.69
5 - 6	74	1,158,259	880,665	277,594	17.38	3,741.27
7 คนขึ้นไป	33	551,980	441,400	110,580	6.92	3,350.91
รวม	400	7,441,025	5,843,368	1,597,657	100	

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.17 ผลการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวน 400 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเงินออมมากที่สุดคือ ขนาดของครอบครัว 3-4 คน มีเงินออม 714,624 บาท รองลงมาคือขนาดของครอบครัว 1-2 คน มีเงินออม 494,859 บาท ส่วนสมาชิกที่มีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนมากที่สุด คือขนาดของครอบครัว 1-2 คน มีเงินออมเฉลี่ยต่อคน 5,821.87 บาท/เดือน รองลงมาคือขนาดของครอบครัว 5-6 คน มีเงินออมเฉลี่ยต่อคน 3,741.27 บาท/เดือน ถัดมาคือขนาดของครอบครัว 3-4 คน มีเงินออมเฉลี่ยต่อคน 3,435.69 บาท/เดือน ขนาดของครอบครัว 7 คนขึ้นไป มีเงินออมเฉลี่ยต่อคน 3,350.91 บาท/เดือน จะเห็นได้ว่าขนาดของ 5-6 คนการออมมากกว่าขนาดของครอบครัว 3-4 คนและขนาดของครอบครัว 7 คนขึ้นไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสมาชิกในครอบครัวมีรายได้มากกว่า จึงทำให้มีเงินออมเฉลี่ยต่อคนมากกว่า

ตารางที่ 4.18 วัตถุประสงค์ในการออมเงินกับระดับรายได้รวมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์
ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

(หน่วย : คน)

รายได้รวมต่อเดือน	1.	2.	3.	4.	5.	รวม	ร้อยละ
1 - 10,000 บาท	53	70	20	19	18	180	19.98
10,001 - 20,000 บาท	130	153	37	49	48	417	46.28
20,001 - 30,000 บาท	55	66	14	27	21	183	20.31
30,001 ขึ้นไป	36	41	15	18	11	121	13.43
รวม	274	330	86	113	98	901	100
ร้อยละ	30.41	36.63	9.545	12.54	10.88	100	

ที่มา : จำนวนจากแบบสอบถาม

หมายเหตุ 1. เพื่อใช้จ่ายในยามชรา 2. เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน 3. เพื่อใช้จ่ายในการซื้อที่อยู่อาศัย 4. เพื่อเก็บไว้ให้ลูกหลาน 5. เพื่อเก็บไว้ในการซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้าน

วัตถุประสงค์ในการออม โดยศึกษาจากรายได้รวมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จากตัวอย่างแบบสอบถาม 400 ฉบับ ซึ่งแต่ละตัวอย่างแบบสอบถามเลือกตอบวัตถุประสงค์ในการออมได้ไม่เกิน 3 ข้อ ได้ผลการศึกษาพบว่ารายได้รวม ซึ่งแบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ตารางที่ 4.18 ผลการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 ฉบับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบได้ไม่เกิน 3 ข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างสมาชิกที่มีรายได้รวมต่อเดือน 10,001-20,000 บาท มีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉินมีมากที่สุดคือ 153 ราย รองลงมา คือ เพื่อใช้จ่ายในยามชรา จำนวน 53 ราย และรายได้ 1-10,000 บาท มีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน จำนวน 70 ราย ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าสิ่งที่ไม่คาดคิดที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เช่นการเจ็บป่วย อุบัติเหตุหรือเสียชีวิต เป็นต้น อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาซึ่งเป็นเรื่องเสี่ยงและจะเป็นภาระต่อครอบครัวได้ จึงออมเงินไว้เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ซึ่งอาจจะออมในรูปของเงินฝากหรือซื้อประกัน เป็นต้น

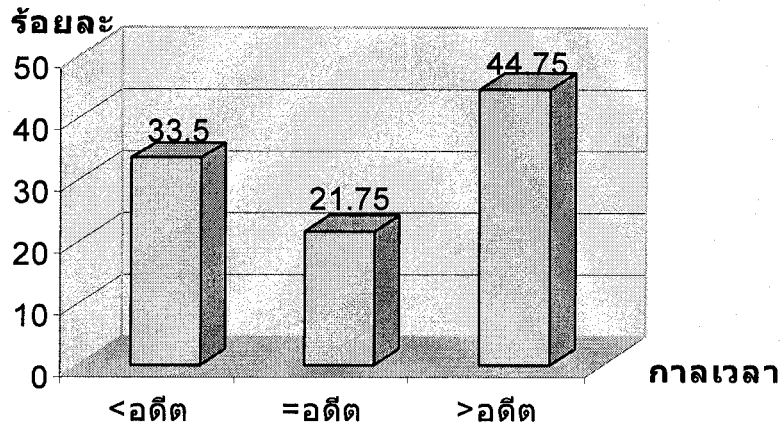
ตารางที่ 4.19 ความแตกต่างของการออมเงินในอดีตกับปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

(หน่วย : คน)		
ความแตกต่างของการออม	จำนวนคน	ร้อยละ
ปัจจุบันออมน้อยกว่าในอดีต	134	33.50
ปัจจุบันออมเท่ากับในอดีต	87	21.75
ปัจจุบันออมมากกว่าในอดีต	179	44.75
รวม	400	100

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

หมายเหตุ ปัจจุบันในที่นี้คือ ปีพ.ศ. 2550

อดีตคือ ระยะเวลาก่อนปีพ.ศ. 2551

ภาพที่ 4.6 ความแตกต่างของการออมเงินในอดีตกับปัจจุบัน

ตารางที่ 4.19 ผลการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 ฉบับพบว่า สมาชิกที่เลือกตอบว่าออม มากกว่าในอดีตมากที่สุด จำนวน 179 คิดเป็นร้อยละ 44.75 รองลงมาเป็นอมน้อยกว่าในอดีต คิดเป็นร้อยละ 33.50 ส่วนสมาชิกที่ตอบว่าออมเท่ากับในอดีตร้อยละ 21.75 แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันสมาชิกมีการออมมากกว่าในอดีต

ตารางที่ 4.20 ประเภทของการฝากเงินกับระดับรายได้ของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์
กทม. จำกัด

(หน่วย : ร้อยละ)

ประเภทของ การฝากเงิน	ระดับรายได้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด				
	0 - 10,000	10,001 - 20,000	20,001 - 30,000	30,001 - 40,000	40,001 ขึ้นไป
ออมทรัพย์	19.59%	41.26%	22.38%	11.18%	5.59%
ออมทรัพย์พิเศษ	13.56%	44.23%	26.13%	12.56%	3.52%
ออมทรัพย์พอเพียง	22.88%	48.40%	16.48%	9.05%	3.19%

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

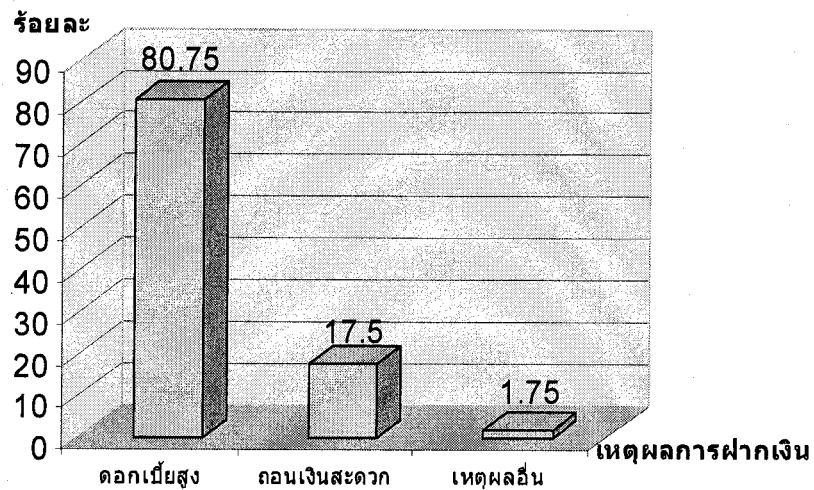
ตารางที่ 4.20 ผลการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 พบว่าการฝากเงินออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรุงเทพมหานคร จำกัด จะแบ่งการฝากเงินออกเป็น 3 ประเภทคือ ออมทรัพย์ ออมทรัพย์พิเศษ และ ออมทรัพย์พอเพียง พบว่าระดับรายได้ 10,001-20,000 บาท จะมีสมาชิกฝากเงินเป็นกลุ่มใหญ่ ซึ่งประเภทของเงินฝากมากที่สุด คือประเภทออมทรัพย์พอเพียง คิดเป็นร้อยละ 48.4 รองลงมาคือออมทรัพย์พิเศษคิดเป็นร้อยละ 44.25 และออมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 41.26 และสมาชิกสหกรณ์ ที่มีรายได้ 40,001 บาทขึ้นไป จะเป็นกลุ่มที่ฝากเงินไว้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด น้อยที่สุด คือประเภทประเภทออมทรัพย์พอเพียง ร้อยละ 3.19 รองลงมาคือออมทรัพย์พิเศษ ร้อยละ 3.52 และออมทรัพย์ ร้อยละ 5.59

ตารางที่ 4.21 เหตุผลในการเลือกฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

(หน่วย : คน)

เหตุผล	จำนวนคน	ร้อยละ
ดอกเบี้ยสูง	323	80.75
ถอนเงินสะดวก	70	17.50
เหตุผลอื่น	7	1.75
รวม	400	100

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

ภาพที่ 4.5 เหตุผลการฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

จากตารางที่ 4.21 ผลการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 พบว่า การเลือกฝากเงินออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด พบว่าสมาชิกจำนวน ส่วนใหญ่ให้เหตุผลในการฝากเนื่องจากว่าดอกเบี้ยสูงกว่าการฝากธนาคารพาณิชย์ มีจำนวน 323 ราย คิดเป็นร้อยละ 80.75 และเหตุผลที่ฝากเงินเนื่องจากถอนเงินสะดวกจำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.50 และเหตุผลอื่นจำนวน 7 ราย ได้แก่ ไม่เสียภาษี เก็บไว้ใช้ยามจำเป็น ต้องการออมเงินเป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 1.75 ซึ่งอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ประเภทฝากออมทรัพย์ ฝากประจำ 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือนและ 24 เดือน คิดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดไม่เกินร้อยละ 0.75 2.75 3.00 3.25 และ 3.5 ตามลำดับ(ข้อมูลด้านสถิติสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย) ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด คิดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทออมทรัพย์ร้อยละ 3 ออมทรัพย์พิเศษร้อยละ 4 และออมทรัพย์พอเพียงร้อยละ 4.5 ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าธนาคารพาณิชย์

ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของอัตราดอกเบี้ย

(หน่วย : ราย)

ด้านการให้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับ
ความเหมาะสมของการจ่ายอัตราดอกเบี้ย			
ออมทรัพย์ 3%	2.11	0.89	พอใช้
ออมทรัพย์พิเศษ 4%	2.35	0.88	พอใช้
ออมทรัพย์พอเพียง 4.5%	2.56	0.90	พอใช้

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.22 ผลการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 ฉบับพบว่า สมาชิกมีความพึงพอใจเกี่ยวกับความเหมาะสมของอัตราดอกเบี้ยประเภทออมทรัพย์พอเพียงมากที่สุด รองลงมาคือ อัตราดอกเบี้ยออมทรัพย์พิเศษและออมทรัพย์ ตามลำดับ และความเหมาะสมของอัตราดอกเบี้ยทั้ง 3 ประเภทอยู่ในระดับพอใช้

ความคิดเห็นในการให้บริการด้านการออมและการกู้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวน 400 ฉบับมีระดับความพึงพอใจในด้านความเหมาะสมในการจ่ายอัตราดอกเบี้ย ดังนี้

1. อัตราดอกเบี้ยออมทรัพย์ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดมีระดับความพึงพอใจต่ออัตราดอกเบี้ยออมทรัพย์ (ดอกเบี้ย 3%) อยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย = 2.11)
2. อัตราดอกเบี้ยออมทรัพย์พิเศษ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดมีระดับความพึงพอใจต่ออัตราดอกเบี้ยออมทรัพย์พิเศษ (ดอกเบี้ย 4%) อยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย = 2.35)
3. อัตราดอกเบี้ยออมทรัพย์พอเพียง สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดมีระดับความพึงพอใจต่ออัตราดอกเบี้ยออมทรัพย์พอเพียง (ดอกเบี้ย 4.5%) อยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย = 2.56)

ตารางที่ 4.23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การบริการด้านการออมและการกู้เงิน

(หน่วย : ราย)

ด้านการให้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับ
การบริการด้านการออม			
1. ความพึงพอใจในการให้บริการเงินฝาก	2.26	0.83	พอใช้
2. วิธีจูงใจให้สมาชิกออมทรัพย์กับสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด	2.12	0.87	พอใช้
3. ความเหมาะสมเรื่องจ่ายเงินปันผล	2.40	0.92	พอใช้
การบริการด้านการกู้เงิน			
1. ความพึงพอใจในการให้บริการเงินกู้	2.17	0.90	พอใช้

ที่มา : คำนวณจากแบบสอบถาม

จากตารางที่ 4.23 พบว่า กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการด้านการ
ออมและการกู้เงิน ดังนี้

1. การบริการด้านการออม สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดมีระดับความ
พึงพอใจในการให้บริการเงินฝากอยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย = 2.26) วิธีจูงใจให้สมาชิกออมทรัพย์กับ
สหกรณ์ออมทรัพย์ สมาชิกมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย = 2.12) ส่วนความ
เหมาะสมจ่ายเงินปันผลสมาชิกมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย = 2.40)

2. การบริการด้านการกู้เงิน สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดมีระดับความ
พึงพอใจในการให้บริการเงินกู้ในระดับพอใช้ (ค่าเฉลี่ย = 2.17)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออมของครัวเรือน ผู้วิจัย
นำแนวคิดเกี่ยวกับการออมของสำนักคลาสสิก ทฤษฎีการออมและการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของ
เคนส์ มาเป็นตัวกำหนดปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด
ได้แก่ รายได้รวม ค่าใช้จ่ายรวมและอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย ซึ่งคำนวณจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

ประเภท ออมทรัพย์ ออมทรัพย์พิเศษและออมทรัพย์พอเพียง รวมกันแล้วมาหาค่าเฉลี่ย ด้วยการสร้างสมการถดถอยเชิงซ้อน (multiple regression) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามคือปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดกับตัวแปรอิสระต่างๆ ได้แก่ รายได้รวม ค่าใช้จ่ายรวมและอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย ข้อมูลจากแบบสอบถามของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด เมื่อนำข้อมูลมาคำนวณโดยใช้วิธีทางเศรษฐมิติ(Econometric) เพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรต่างๆ ตามวัตถุประสงค์การศึกษาและสมมติฐานการวิจัย ที่ตั้งไว้ในการศึกษานี้ ซึ่งในขั้นตอนแรกผู้ศึกษาได้นำตัวแปรเชิงปริมาณที่คาดว่าจะจะเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ตามทฤษฎีของเคนส์เข้ามาวิเคราะห์ในสมการถดถอยเชิงซ้อน(Multiple Regression Analysis) โดยวิธี Stepwise ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งนำตัวแปรเชิงปริมาณดังกล่าวมาเขียนให้อยู่ในรูปของฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์ ผลการศึกษาในรูปแบบของการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Analysis) โดยรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสอบถาม 400 ฉบับ ได้ผลการวิเคราะห์จากสมการโดยการ Run regression ที่เหมาะสม ดังนี้

S	=	876.883	+	0.741 Y	-	0.327C	-	648.526R
t-Statistic		(0.562) **		(30.555) **		(-14.350) **		(-1.708) **
Significant		(0.574)		(0.001)		(0.003)		(0.088)

$$R^2 = 0.917 \qquad \bar{R}^2 = 0.840$$

$$F\text{-Test} = 2.4 \qquad \text{Durbin-Watson} = 1.915$$

**ค่าสถิติ t ของตัวแปรแต่ละตัวที่ได้ มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากค่าสถิติทำให้ทราบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การกำหนด (R^2) เท่ากับ 0.917 หมายความว่ารายได้รวม ค่าใช้จ่ายรวม และอัตราดอกเบี้ย สามารถอธิบายถึงปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด โดยระดับความสามารถในการใช้ตัวแปรอิสระ อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามอยู่ที่ร้อยละ 91.7 ค่าสัมประสิทธิ์การกำหนดที่ปรับค่าแล้ว (\bar{R}^2) เท่ากับ 0.840 หมายความว่าตัวแปรต่างๆ สามารถอธิบายปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ร้อยละ 84.0 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ายังมีปัจจัยอื่นที่มีผลกระทบต่อปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออม

ทรัพย์ กทม. จำกัด อีกร้อยละ 16 และสามารถสรุปความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้ดังนี้

1. รายได้รวม (Y) เมื่อพิจารณาจากผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์จะ พบว่า รายได้รวม (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์มีค่าเป็นบวก ดังนั้นถ้ารายได้รวม หรือรายได้ที่ใช้จ่าย ได้จริงต่อหัวต่อปี เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้ปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด เพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.741 เมื่อกำหนดให้ตัวแปรอื่นๆคงที่ จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าเมื่อมีรายได้รวมเพิ่มมากขึ้นจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการออม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ **สุวิไล ศรีคณานต์กุล** คือการออมของภาคครัวเรือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้สุทธิของครัวเรือนที่แท้จริง

2. ค่าใช้จ่ายรวม (C) เมื่อพิจารณาผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์จะพบว่าค่าใช้จ่ายรวม (C) มีค่าสัมประสิทธิ์มีค่าเป็นลบ ดังนั้นถ้าค่าใช้จ่ายรวม เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้ปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ลดลงร้อยละ 0.327 เมื่อกำหนดให้ตัวแปรอื่นๆคงที่ ซึ่งค่าใช้จ่ายรวม (C) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าใช้จ่ายรวมถือเป็นความจำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวัน ค่าใช้จ่ายนี้จะเป็นตัวกำหนดการออม ดังนั้นเมื่อค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดจึงไม่สามารถออมเงินให้เท่าเดิมได้ ดังนั้นการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดจึงลดลง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ **อุสาห์ เข้มสุวรรณ** คือ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการออมของครัวเรือน

3. อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย (R) จากผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์จะพบว่าอัตราดอกเบี้ย (R) มีค่าสัมประสิทธิ์มีค่าเป็นลบ แสดงว่าถ้าอัตราดอกเบี้ย เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้ปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จะลดลงร้อยละ 648.526 เมื่อกำหนดให้ตัวแปรอื่นๆคงที่ แสดงว่าอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งที่สหกรณ์มีการจูงใจโดยให้อัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าสถาบันการเงินและรายได้จากดอกเบี้ยทางสหกรณ์ก็ไม่ได้หักภาษี แต่อาจเนื่องจากสหกรณ์ไม่มีสาขาหรือบริการเคลื่อนที่ให้กับสมาชิกในการรับฝากเงิน ถอนเงิน และการกู้ของสมาชิก ทำให้สมาชิกไม่สะดวกที่จะนำเงินมาฝากจึงทำให้ปริมาณเงินรับฝากน้อย อีกประการหนึ่งสมาชิกไม่มีข่าวสารที่เพียงพอเกี่ยวกับการบริการการรับฝากเงินในแต่ละประเภทว่ามีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ ทำให้จำนวนสมาชิกที่ฝากเงินมีจำนวนน้อย ส่งผลให้ปริมาณเงินรับฝากน้อย

การทดสอบค่าสถิติ

การที่จะนำเอาค่าประมาณที่ได้จากการวิเคราะห์ไปใช้งาน เราจำเป็นต้องทดสอบนัยสำคัญทางสถิติเสียก่อน ซึ่งเราต้องทดสอบ

ค่า t-statistic เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Dependent variables) และตัวแปรอิสระ (Independent variable) ของสมการ ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระ สามารถดูได้จากค่า Significant ของตัวแปรแต่ละตัว ซึ่งค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.001 หมายความว่า S และ Y มีความสัมพันธ์กันอยู่ที่นัยสำคัญที่ประมาณ $(1-0.001)*100$ หรือประมาณ ร้อยละ 99.99 และค่า Sig. ของตัวแปร C มีค่าเท่ากับ 0.003 หมายความว่า S และ C มีความสัมพันธ์กันอยู่ที่นัยสำคัญที่ประมาณ $(1-0.003)*100$ หรือประมาณร้อยละ 99.97 ซึ่งค่า Sig. ยิ่งน้อยแสดงว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ หรือสามารถ Reject Null Hypothesis ซึ่งแสดงว่า ค่าสัมประสิทธิ์นั้นใช้ได้

ค่า F-Statistic เพื่อทดสอบนัยสำคัญของตัวแปรทุกตัวในสมการ ถ้าตัวแปรในสมการทุกตัวมีนัยสำคัญ ก็แสดงว่าสมการดังกล่าวเป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูลตัวอย่าง ส่วนวิธีการทดสอบค่า F-Statistics ในโปรแกรม SPSS โดยวิธี Stepwise สำหรับค่า F-Statistics ที่ได้มีค่าเท่ากับ 2.4 และค่าของ F-Sig. จะเท่ากับ 0.002 ซึ่งมีใกล้เคียง 0 หมายถึงการมีนัยสำคัญโดยการประมาณจะให้ผลใกล้เคียงกับปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

ค่า R^2 เป็นค่าสถิติ ที่แสดงถึงสัดส่วน หรือร้อยละของความผิดพลาด ที่แบบจำลองสามารถอธิบายได้จากสมการที่ประมาณการ จากตัวอย่าง ค่า $R^2 = 0.917$ มีค่าใกล้เคียงกับ 1 หมายความว่าสมการที่ประมาณได้เป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูลตัวอย่างทั้งหมด หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า ตัวแปรอิสระ Y และ C สามารถอธิบายการแปรเปลี่ยนของตัวแปรตาม S ได้มาก เช่นเดียวกับค่า R-Squared adj. เท่ากับ 0.840 ซึ่งเป็นการปรับค่า R^2 ซึ่งมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน

ค่า Durbin-Watson stat (d) เป็นค่าสถิติ ที่ใช้ทดสอบปัญหา Autocorrelation ซึ่งจะทดสอบว่าตัวคลาดเคลื่อน (e) มีการกระจายเป็นอิสระ ตามข้อสมมติหรือไม่ ถ้ามีการกระจายเป็นอิสระ ค่า d จะไม่ต่างจาก 2 มาก ค่าที่ได้เท่ากับ 1.915 ซึ่งไม่ต่างจาก 2 มาก แสดงว่าตัวรบกวนดังกล่าวมีการกระจายเป็นอิสระ ซึ่งจากตัวอย่างนี้ ค่า Durbin-Watson state (d) มีค่าเท่ากับ 1.915

ตอนที่ 3 แนวโน้มปริมาณเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

การศึกษาแนวโน้มปริมาณเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด โดยนำข้อมูลปริมาณเงินออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2542-2550 มาประมาณการแนวโน้มปริมาณเงินออมของสมาชิกในอีก 5 ปีข้างหน้า(ในช่วงปีพ.ศ. 2551-2555) โดยใช้สมการแนวโน้มเชิงเส้นตรงของอนุกรมเวลาคือ

$$\hat{Y}_t = a + bX_t$$

$$b = \frac{\sum XY}{\sum X^2}$$

$$a = \bar{Y} - b\bar{X}$$

โดยที่	\hat{Y}_t	=	ค่าแนวโน้มปริมาณเงินฝากรายปี (บาท)
	a	=	ค่าปริมาณเงินฝาก เมื่อตัวแปรเวลามีค่าเท่ากับศูนย์
	b	=	ค่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของเงินฝาก เมื่อเวลาเปลี่ยนไปหนึ่งหน่วย
	X_t	=	ตัวแปรเวลา ณ เวลา t (มีหน่วยเป็นปี จะเริ่มต้น 1 กรกฎาคม 2546)

ตารางที่ 4.24 ปริมาณเงินออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในช่วงปี พ.ศ.2542-2550

ปี พ.ศ.	ปริมาณเงินรับฝาก (บาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2542	395,693,930	-
2543	513,426,313	29.75
2544	506,475,912	-1.35
2545	621,296,192	22.67
2546	723,893,553	16.51
2547	787,986,441	8.85
2548	1,009,265,355	28.08
2549	1,380,956,262	36.82
2550	1,986,229,666	43.83

จากตารางที่ 4.24 ปริมาณเงินรับฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้นโดยในปี พ.ศ. 2548 จะมีปริมาณเงินรับฝากมากกว่าปีพ.ศ. 2547 คิดเป็นร้อยละ 28.08 และปีพ.ศ. 2549 สูงกว่าปีพ.ศ. 2548 คิดเป็นร้อยละ 36.82 และปีพ.ศ. 2550 สูงกว่าปีพ.ศ. 2549 คิดเป็นร้อยละ 43.83 เนื่องจากจำนวนสมาชิกมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น

นำข้อมูลตามตารางที่ 2.24 มาคำนวณในสมการแนวโน้มเชิงเส้นตรงของอนุกรมเวลาคือ

$$\hat{Y}_t = a + bX_t$$

$$\begin{aligned} \text{โดยที่} \quad b &= \frac{\sum XY}{\sum X^2} = \frac{10,146,001,928.97}{60} = 169,100,032.15 \\ a &= \bar{Y} - b\bar{X} = \frac{7,916,223,628.61}{9} = 879,580,403.18 \end{aligned}$$

$$\text{ดังนั้นสมการแนวโน้มคือ} \quad \hat{Y}_t = 879,580,403 + 169,100,032.15X_t$$

$$X_t = \text{มีค่าหน่วยเป็นปี มีจุดเริ่มต้น 1 กรกฎาคม 2546}$$

จากสมการแนวโน้ม ค่า b มีค่าเป็น 169,100,032.15 ซึ่งเป็นตัวชี้ว่าปริมาณเงินรับฝากมีแนวโน้มสูงขึ้นประมาณปีละ 169,100,032.15 บาท

ในการพยากรณ์แนวโน้มในปีต่าง ๆ สามารถนำค่า X_t ของปีนั้นๆ มาแทนค่าลงในสมการของแนวโน้มจะได้ค่าแนวโน้มของปีนั้นๆ ตามความต้องการ ดังแสดงในสคริปต์ (ตารางผนวกที่ 2)

ค่าแนวโน้ม ค่า b มีค่าเป็น 169,100,032.15 ซึ่งให้เห็นว่าการปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ส่วนใหญ่ยังมีการออมเพิ่มสูง ตามปริมาณสมาชิกและระดับเงินเดือนและมีแนวโน้มว่าจะมีปริมาณการออมไว้ใช้จ่ายในอนาคตระดับพอยังชีพได้ดี แต่หากว่าสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดหันมาให้ความสำคัญในการลดการลดปริมาณค่าใช้จ่าย ดำรงชีพแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามนโยบายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ความเสี่ยงจากการออมเงินเพื่อใช้จ่ายในอนาคตก็จะลดลงได้หรือในประเด็นนี้จำเป็นต้องสร้างจิตสำนึกให้กับเยาวชนและสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดในให้ความสำคัญรักการออมและใช้ชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.25 ค่าแนวโน้มปริมาณเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในปีพ.ศ. 2551 – 2555

ปี พ.ศ.	ปริมาณการออม (บาท) \hat{Y}_t	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2551	1,725,080,563.93	10.86
2552	1,894,180,596.08	9.80
2553	2,063,280,628.23	8.93
2554	2,232,380,660.38	8.20
2555	2,401,480,692.53	7.57

ที่มา : คำนวณจากตารางผนวกที่ 2

จากตารางที่ 4.25 จะได้แนวโน้มปริมาณเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในปี 2551 – 2555 ดังนี้ 1,725,080,563.93 1,894,180,596.08 2,063,280,628.23 2,232,380,660.38 และ 2,401,480,692.53 บาทตามลำดับและมีการเปลี่ยนแปลงคิดเป็นร้อยละ 10.86 9.80 8.93 8.20 และ 7.75 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคของการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

4.1 ปัญหาการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

4.1.1 สมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายไม่มากนักจึงทำให้มีการออมน้อยตามไปด้วย

4.1.2 ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคมีค่าเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายของสมาชิกเพิ่มมากขึ้น โดยที่อัตราเงินเดือนมีการปรับเพิ่มขึ้นน้อยกว่า ทำให้เงินออมลดลง

4.2 อุปสรรคในการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

4.2.1 เนื่องจากสหกรณ์ไม่มีสาขาหรือบริการเคลื่อนที่ให้กับสมาชิกในการรับฝากเงิน ถอนเงิน และการกู้ของสมาชิก ทำให้ปริมาณเงินรับฝากน้อย

4.2.2 สมาชิกไม่มีข่าวสารที่เพียงพอเกี่ยวกับการบริการการรับฝากเงินในแต่ละประเภทว่ามีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ ทำให้จำนวนสมาชิกที่ฝากเงินมีจำนวนน้อย ส่งผลให้ปริมาณเงินรับฝากน้อย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพทั่วไป รายได้ ค่าใช้จ่ายและการออมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

1.1 ข้อมูลทั่วไป กลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวน 400 คนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 75.5 การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 59 สถานภาพโสด ร้อยละ 48.2 เป็นข้าราชการระดับ 3-5 ร้อยละ 42.75 มีขนาดของครอบครัว 3-4 คน มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ตั้งแต่ 1 ถึง 5 ปี

1.2 รายได้ รายได้ของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด มาจากเงินเดือนและเงินจากอาชีพเสริม เงินล่วงเวลา เงินปันผลจากหุ้นสหกรณ์ เป็นต้น รายได้เฉลี่ยต่อคน ในระดับอายุ 51-60 ปีมากที่สุดคือ 30,427.51 บาท/เดือน รองลงมาเป็นสมาชิกที่อยู่ในระดับอายุ 41-50 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อคน 21,598.57 บาท/เดือน สมาชิกที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อคนมากที่สุดคือ 22,474.54 บาท/เดือน รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อคน 19,019.50 บาท/เดือน สมาชิกที่มีตำแหน่งข้าราชการระดับ 6-8 มีรายได้เฉลี่ยต่อคน 21,266.75 บาท/เดือน รองลงมาก็คือ สมาชิกที่มีตำแหน่งข้าราชการระดับ 3-5 มีรายได้เฉลี่ยต่อคน 12,592.12 บาท/เดือน สมาชิกส่วนใหญ่มีขนาดของครอบครัว 3-4 คน มีรายได้เฉลี่ยต่อคน 16,057 บาท/เดือน รองลงมาก็คือ สมาชิกที่มีขนาดของครอบครัว 1-2 คน มีรายได้เฉลี่ยต่อคน 13,899.39 บาท/เดือน จะเห็นว่าสมาชิก ที่มีขนาดของครอบครัว 1-2 คน มีรายได้เฉลี่ยต่อคนน้อยกว่าสมาชิกที่มีขนาดของครอบครัว 3-4 คน

1.3 ค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด มาจากค่าใช้จ่ายในการบริโภคและค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่เพื่อการบริโภค ค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยในระดับอายุ 51-60 ปี มีมากที่สุดคือ 21,311.04 บาท/เดือน รองลงมาเป็นสมาชิกที่อยู่ในระดับอายุ 41-50 ปี มีค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อคน 19,387.89 บาท/เดือน สมาชิกที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนมากที่สุดคือ 15,256.73 บาท/เดือน รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน 15,131.16 บาท/เดือน สมาชิกที่มีตำแหน่งข้าราชการระดับ 6-8 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อ

คน 21,266.69 บาท/เดือน รองลงมาคือ สมาชิกที่มีตำแหน่งข้าราชการระดับ 3-5 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน 12,592.12 บาท/เดือน สมาชิกส่วนใหญ่มีขนาดของครอบครัว 3-4 คน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนมากที่สุดคือ 16,057 บาท/เดือน รองลงมาคือ สมาชิกที่มีขนาดของครอบครัว 1-2 คนมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน 13,899.39 บาท/เดือน

1.4 การออม กลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.จำกัด ในระดับอายุ 51-60 ปี มีเงินออมเฉลี่ยต่อคนมากที่สุด คือ 9,116.46 บาท/เดือน รองลงมาเป็นระดับอายุ 31- 40 ปี มีเงินออมเฉลี่ยต่อคน 3,374.29 บาท/เดือน ส่วนสมาชิกอยู่ในระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีเงินออมเฉลี่ยต่อคนมากที่สุด คือ 7,217.81 บาท/เดือน รองลงมาเป็นระดับการศึกษาปริญญาตรี 3,888.33 บาท ต่อเดือน สมาชิกที่มีตำแหน่งข้าราชการระดับ 6-8 มีเงินออมเฉลี่ยต่อคนมากที่สุด 6,118.30 บาทต่อเดือน รองลงมาเป็นตำแหน่งลูกจ้างประจำมีเงินออมเฉลี่ย 3,497.69 บาทต่อเดือน ส่วนสมาชิกที่มีขนาดของครอบครัว 1-2 คน จะมีเงินออมเฉลี่ยต่อคนมากที่สุดคือ 5,821.87 บาท/เดือน รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีขนาดครอบครัว 5-6 คน มีเงินออมเฉลี่ยต่อคน 3,741.22 บาท/เดือน

กลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.จำกัด ที่เลือกตอบว่ามีการออมเงินในปัจจุบัน(พ.ศ. 2551)มากกว่าในอดีตมากที่สุด จำนวน 179 คิดเป็นร้อยละ 44.75 รองลงมาเป็นอมน้อยกว่าในอดีต คิดเป็นร้อยละ 33.50 ส่วนสมาชิกที่ตอบว่าออมเท่ากับในอดีตร้อยละ 21.75 แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันสมาชิกมีการออมมากกว่าในอดีต และเลือกฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ประเภทออมทรัพย์พอเพียงสูงสุด ในขณะที่มีระดับรายได้ 10,001-20,000 บาท เนื่องจากให้ผลตอบแทนในอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าประเภทอื่น คิดเป็นร้อยละ 80.75

1.5 ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการบริการด้านการออมและการกู้ยืมของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด กลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.จำกัด ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเหมาะสมของการจ่ายอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ประเภทออมทรัพย์ร้อยละ 3 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ สมาชิกมีความคิดเห็นว่าการเหมาะสมของการจ่ายดอกเบี้ยเงินฝาก ประเภทออมทรัพย์พิเศษร้อยละ 4 อยู่ในระดับพอใช้ และสมาชิกส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเหมาะสมของการจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากประเภท ออมทรัพย์พอเพียงร้อยละ 4.5 อยู่ในระดับพอใช้ ส่วนด้านการให้บริการ สมาชิกส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเหมาะสมในการจ่ายเงินปันผล โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ สมาชิกส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเหมาะสมในการจ่ายเงินปันผล โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ สมาชิกส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเหมาะสมในการให้บริการเงินกู้ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ และความพึงพอใจในการให้บริการเงินกู้ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด สามารถสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่นำมาวิเคราะห์ได้แก่ รายได้ที่ใช้จ่ายได้จริง ค่าใช้จ่ายรวมและอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยนำมาวิเคราะห์ในสมการที่เหมาะสมได้ผลดังนี้

$$S = 876.883 + 0.741 Y - 0.327 C - 648.526 R$$

t-Statistic	(0.562)	(30.555)	(-14.350)	(-1.708)
-------------	---------	----------	-----------	----------

$$R^2 = 0.917$$

$$\bar{R}^2 = 0.840$$

$$F\text{-Test} = 2.4$$

$$\text{Durbin-Watson} = 1.915$$

จากสมการดังกล่าวจะเห็นว่า เมื่อรายได้ต่อหัวที่ได้รับหลังจากการหักภาษี(Y)เพิ่มขึ้น ปริมาณการออม(S)ของสมาชิกจะเพิ่มขึ้น ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณการออม ส่วนค่าใช้จ่าย(C)รวมจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามคือ เมื่อค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ปริมาณการออมของสมาชิกลดลง ซึ่งมีผลต่อปริมาณการออมของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และพบว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์(R)มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการออมของสมาชิกซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 3 แนวโน้มของปริมาณเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

$$\text{สมการแนวโน้มคือ } \hat{Y}_t = 879,580,403.11 + 169,100,032.15 X_t$$

$$X_t = \text{มีค่าหน่วยเป็นปี มีจุดเริ่มต้น 1 กรกฎาคม 2546}$$

จากการศึกษาแนวโน้มปริมาณเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 - 2555 จะเห็นว่าเงินออมมีแนวโน้มสูงขึ้นประมาณปีละ 169,100,032.15 บาท ดังนั้นในปี 2551-2555 คาดการณ์ว่าจะมีปริมาณเงินฝากซึ่งก็คือ จำนวนเงินออมมีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี คือ 1,725,080,563.86 1,894,180,596.01 2,063,280,628.16 2,232,380,660.31 และ 2,401,480,692.46 บาท ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคของการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

4.1 ปัญหาการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

4.1.1 สมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายไม่มากนักจึงทำให้มีการออมน้อยตามไปด้วย

4.1.2 คดีผู้บริโภคมีค่าเพิ่มขึ้นเนื่องจากสินค้ามีราคาเพิ่มสูงขึ้นทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นโดยที่อัตราเงินเดือนมีการปรับเพิ่มขึ้นน้อยกว่า ทำให้เงินออมลดลง

4.2 อุปสรรคในการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

4.2.1 เนื่องจากสหกรณ์ไม่มีสาขาหรือบริการเคลื่อนที่ให้กับสมาชิกในการรับฝากเงิน ถอนเงิน และการกู้ยืมของสมาชิก ทำให้ปริมาณเงินฝากน้อย

4.2.2 สมาชิกไม่มีข่าวสารที่เพียงพอเกี่ยวกับการบริการการรับฝากเงินในแต่ละประเภทว่ามีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ ทำให้จำนวนสมาชิกที่ฝากเงินมีจำนวนน้อย ส่งผลให้ปริมาณเงินฝากน้อย

2. อภิปรายผล

2.1 สภาพทั่วไป รายได้ ค่าใช้จ่ายและการออมของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

2.1.1 จากการศึกษาสภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จำนวน 400 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญพบว่า กลุ่มตัวอย่างจะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ซึ่งช่วงอายุดังกล่าวอยู่ในวัยทำงาน มีสถานภาพโสดทำให้มีภาระค่าใช้จ่ายน้อย มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งมีระดับการศึกษาสูง ตำแหน่งหน้าที่การงานอยู่ในตำแหน่งข้าราชการ ระดับ 3-5 ซึ่งมีสถานะตำแหน่งหน้าที่การงานค่อนข้างสูง และขนาดครอบครัวมีสมาชิก 3-4 คนซึ่งเป็นครอบครัวขนาดเล็กทำให้มีค่าใช้จ่ายไม่มาก

2.1.2 ด้านรายได้ ศึกษาจากรายได้เฉลี่ยของสมาชิกกับระดับอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ทางการทำงาน และขนาดของครอบครัว พบว่า รายได้เฉลี่ยจะเพิ่มขึ้นในช่วงระดับอายุที่สูงขึ้น เนื่องจากสมาชิกรับราชการมานาน ทำให้รายได้เพิ่มขึ้น ส่วนสมาชิกในระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีรายได้เฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นระดับปริญญาตรี จะเห็นได้ว่าระดับการศึกษามีผลต่อรายได้ ถ้าการศึกษายิ่งสูงรายได้เฉลี่ยก็จะมากขึ้น ส่วนสมาชิกที่มีตำแหน่งข้าราชการที่น้อยจะมีรายได้น้อยกว่าผู้ที่มีตำแหน่งสูงกว่า สำหรับตำแหน่งลูกจ้างมีรายได้เฉลี่ยมากกว่าข้าราชการระดับ 1-2 อาจเนื่องจากลูกจ้างประจำที่ตอบแบบสอบถามมีอายุงานค่อนข้างสูงและรับราชการมานาน ทำให้มีเงินเดือนสูงหรืออาจมีรายได้เสริมจากทางอื่น จึงทำให้มีรายได้เฉลี่ยมากกว่า และ

สมาชิกที่มีขนาดของครอบครัวเล็กจะมีรายได้สูงกว่าครอบครัวที่ใหญ่กว่า แต่ผลการศึกษาที่ไม่แปรผันตรงข้ามกับขนาดครอบครัว คือสมาชิกที่มีขนาดของครอบครัว 5-6 คน มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่าขนาดครอบครัวเล็กกว่าขนาดของครอบครัว 7 คนขึ้นไป ทั้งที่มีขนาดครอบครัวเล็ก ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามจะบอกเฉพาะรายได้ของตนเอง ไม่รวมรายได้ของสมาชิกในครอบครัว และครอบครัวผู้ตอบแบบสอบถามที่มีขนาดครอบครัว 7 คนขึ้นไปสมาชิกครอบครัวมีภาระพึ่งพิงน้อยและมีงานทำมากกว่าจึงทำให้มีรายได้สูงกว่า

2.1.3 ด้านค่าใช้จ่าย ศึกษาจากค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของสมาชิกกับระดับอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ทางกรงาน และขนาดของครอบครัว พบว่าสมาชิกในระดับอายุมากขึ้นจะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยมากขึ้นตาม ทั้งนี้อาจเนื่องจากอายุมากขึ้นรายได้ก็เพิ่มขึ้น อำนาจในการใช้เงินมีมาก เช่น ท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน ค่าใช้จ่ายประจำวันและค่าใช้จ่ายเพื่อความมั่งคั่งในชีวิตมากขึ้น ที่มีการผ่อนชำระมาตั้งแต่อายุยังน้อย เช่น การซื้อรถยนต์ ซื้อบ้าน หรือคอนโดมิเนียม และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เป็นต้น ส่วนสมาชิกในระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยมากที่สุด อาจเนื่องมาจากรู้จักใช้สินค้าที่มีคุณภาพ และฉลาดเลือกที่จะซื้อประกันไว้เป็นหลักประกันของชีวิต เป็นต้น ส่วนสมาชิกที่มีตำแหน่งข้าราชการระดับ 6-8 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นข้าราชการระดับ 3-5 ลูกจ้างประจำ และข้าราชการระดับ 1-2 ตามลำดับนั้นจะเห็นว่าสมาชิกที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงจะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยสูง เนื่องจากมีศักยภาพในการซื้อมาก หรือบริโภคนสินค้าที่เป็นการรักษาระดับภาพลักษณ์ของตำแหน่งหน้าที่การงาน เช่น สินค้าคุณภาพสูง รถราคาแพงและ บ้านใจกลางเมือง เป็นต้น สำหรับสมาชิกที่มีขนาดของครอบครัว 3-4 คน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นขนาดของครอบครัว 1-2 คน จะเห็นว่าสมาชิกที่มีครอบครัวขนาดใหญ่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยน้อยกว่าครอบครัวขนาดเล็ก

2.1.4 ด้านเงินออม ศึกษาจากเงินออมเฉลี่ยของสมาชิกกับระดับอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ทางกรงาน และขนาดของครอบครัว พบว่าระดับอายุ 51-60 ปี มากที่สุด รองลงมาเป็นระดับอายุ 31-40 ปี จะเห็นว่าระดับอายุที่เพิ่มมากขึ้นจะมีเงินออมเฉลี่ยเพิ่มขึ้น แต่ระดับอายุ 41-50 ปี มีเงินออมเฉลี่ยน้อยที่สุดเนื่องจาก ยังมีภาระในการผ่อนบ้าน ผ่อนรถยนต์ และจ่ายค่าเล่าเรียนบุตร จึงทำให้มีเงินออมลดลง ส่วนสมาชิกที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีเงินออมเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นระดับการศึกษาปริญญาตรี ระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 6 และระดับการศึกษาอนุปริญญา ตามลำดับ จะเห็นว่าสมาชิกระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 6 มีเงินออมเฉลี่ยมากกว่าระดับการศึกษาอนุปริญญา อาจเป็นเพราะมีเงินเดือนน้อยกว่าจึงจำเป็นต้องหาอาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้ จึงทำให้มีเงินออมมากกว่า ส่วนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่งข้าราชการ 6-8 จะมีเงินออมเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นลูกจ้างประจำ ข้าราชการระดับ 3-5 และข้าราชการระดับ

1-2 ตามลำดับ จะเห็นว่าสมาชิกที่มีตำแหน่งลูกจ้างประจำจะมีเงินออมเฉลี่ยมากกว่าข้าราชการ 3-5 และระดับ 1-2 เป็นเพราะสมาชิกที่เป็นลูกจ้างประจำที่ตอบแบบสอบถามมาส่วนใหญ่รับราชการมานานจึงมีเงินเดือนสูง ประกอบกับมีอาชีพเสริมเป็นการเสริมรายได้อีกทางหนึ่ง ส่วนสมาชิกที่มีขนาดของครอบครัว 1-2 คน มีเงินออมเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นขนาดของครอบครัว 5-6 คน ขนาดของครอบครัว 3-4 คน และขนาดของครอบครัว 7 คนขึ้นไป ตามลำดับนั้น จะเห็นว่าสมาชิกที่มีขนาดของครอบครัวเล็กกลับมีเงินออมเฉลี่ยมากกว่าครอบครัวที่มีขนาดใหญ่ เป็นเพราะสมาชิกที่ตอบแบบสอบถามไม่สามารถบอกรายได้และรายจ่ายของสมาชิกในครอบครัวได้ ดังนั้น สมาชิกที่มีขนาดครอบครัวในแต่ละขนาดเงินออมเฉลี่ยไม่แปรผันตามขนาดของครอบครัว

2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ได้แก่ รายได้ที่ได้รับหลังจากหักภาษี ค่าใช้จ่ายรวมและอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด โดยรายได้ที่ได้รับหลังจากหักภาษีหรือรายได้ที่ใช้จ่ายได้จริงมีความสัมพันธ์กับการออมในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ เหตุผลที่ให้ปัจจัยรายได้ที่ใช้จ่ายได้จริงเป็นปัจจัยกำหนดการปริมาณการออมของภาคครัวเรือนนั้น เนื่องจากถ้ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้ที่ใช้จ่ายได้จริงต่อหัวที่เพิ่มมากขึ้น จะทำให้การออมของภาคครัวเรือนเพิ่มขึ้น ส่วนค่าใช้จ่ายรวมเพื่อการบริโภคมีความสัมพันธ์กับการออมในทิศทางตรงข้ามกับปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ เหตุผลที่ให้ปัจจัยค่าใช้จ่ายรวมเป็นปัจจัยที่กำหนดการปริมาณการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด นั้นเนื่องจากค่าใช้จ่ายรวมลดลงส่งผลให้การออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด เพิ่มขึ้น แต่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงการข้ามกับการออมของสมาชิกซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือในทางทฤษฎี ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มขึ้นจะจูงใจให้มีการออมมากขึ้น แต่การที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด มีอัตราสูงแต่ปริมาณเงินฝากไม่สูงตาม ทั้งนี้เนื่องจากสถานที่รับฝากเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด อยู่ห่างไกลจากสถานที่ทำงานของสมาชิกประกอบกับสหกรณ์ไม่สาขาและไม่มีบริการเคลื่อนที่และขาดการประชาสัมพันธ์ที่ทั่วถึงเกี่ยวกับการรับฝากเงินซึ่งแม้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด จะให้ดอกเบี้ยในอัตราที่สูงก็ตาม แต่ก็ไม่มีผลทำให้ปริมาณการออมของสมาชิกเพิ่มขึ้นตามอัตราดอกเบี้ยที่สูง แม้ว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด สูงกว่าสถาบันการเงินอื่น

2.3 แนวโน้มของปริมาณเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในช่วงปีพ.ศ. 2551 ถึง พ.ศ. 2555 ปริมาณเงินฝากมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีและคาดการณ์ว่าในปีต่อไป ปริมาณเงินฝากจะเพิ่มมากขึ้นตามฐานเงินเดือนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในขณะที่รายจ่ายของ

ข้าราชการและลูกจ้างประจำมีแนวโน้มจะลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการระดับสูงเมื่อค่าใช้จ่ายในการซื้อบ้าน รถยนต์และอุปกรณ์ไฟฟ้าถูกผ่อนชำระไปแล้ว จะทำให้การออมของสมาชิกมีเงินออมไว้ใช้ในยามเกษียณมากขึ้นด้วย ซึ่งการที่ประชาชนมีการออมสูงขึ้นอย่างกว้างขวางว่ามีประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจทั้งในระดับจุลภาค(ระดับบุคคล)และระดับมหภาค(ระบบเศรษฐกิจส่วนรวม) และยังสร้างความมั่นคงให้กับผู้ออม ประเทศใดถ้าประชาชนมีการออมสูงก็จะทำให้ประเทศมีความมั่งคั่ง ถ้าเงินออมนั้นถูกนำไปลงทุนในระบบเศรษฐกิจแล้วผลผลิตจะเพิ่มขึ้น ส่งผลให้รายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้น

2.4 ปัญหาและอุปสรรคของการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.จำกัด

2.4.1 ปัญหาของการออม

2.4.1.1 รายได้ของสมาชิกส่วนใหญ่สูงกว่าค่าใช้จ่ายไม่มากนักเนื่องจากอัตราเงินเดือนมีการปรับเพิ่มขึ้นน้อย จึงทำให้มีการออมน้อยตามไปด้วย

2.4.1.2 เนื่องจากราคาวัตถุดิบและน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นทำให้สินค้ามีราคาสูงขึ้นส่งผลให้ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคมีค่าเพิ่มขึ้น ทำให้มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจไปทั่วประเทศและสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดด้วย ทำให้ระดับราคาสินค้าในตลาดเพิ่มสูงขึ้น ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นและส่งผลกระทบต่อรายได้ของสมาชิกโดยเฉลี่ยต่ำลง ซึ่งส่งผลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

2.4.2 อุปสรรคของการออม

2.4.2.1 สถานที่รับฝากเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด มี 2 แห่ง คือ ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 1 ให้บริการฝาก-ถอนเงิน และศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 2 ให้บริการรับฝาก-ถอน และกู้เงิน ในขณะที่ข้าราชการและลูกจ้างประจำที่เป็นสมาชิกกระจายทำงานอยู่ในสำนักงานต่างๆของกรุงเทพมหานคร ซึ่งทำให้มีความยากลำบากในการมาฝากถอนเงินและไม่มีสาขาให้บริการรับฝาก-ถอนเงิน ซึ่งสถานที่รับฝากเงินมีส่วนสนับสนุนการระดมเงินออมและในขณะเดียวกันการขยายการบริการนอกสถานที่ไปยังจุดที่สำคัญที่สมาชิกปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการขยายบริการในการรับฝากเงิน เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด มีอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่สูง และเมื่อมีปริมาณเงินฝากเพิ่มขึ้นสามารถนำไปช่วยสมาชิกที่มีความจำเป็นต้องใช้เงินได้

2.4.2.2 สหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัดมีการประชาสัมพันธ์น้อยเกินไป ดังนั้นสมาชิกจึงไม่ได้รับข่าวสารที่เพียงพอเกี่ยวกับการบริการการรับฝากเงินในแต่ละประเภทว่ามีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ ทำให้จำนวนสมาชิกที่ฝากเงินมีจำนวนน้อย ส่งผลให้ปริมาณเงินฝากน้อย

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถามจำนวน 400 ฉบับ ตั้งแต่เดือน ตุลาคม ถึง พฤศจิกายน 2550 สามารถนำมาเสนอเป็นแนวทางเพื่อเพิ่มปริมาณการออมของสมาชิกได้ดังนี้ คือ

1. ควรส่งเสริมให้สมาชิกออมมากขึ้น สหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ควรมีหน่วยบริการเคลื่อนที่การรับฝาก-ถอนเงิน ให้กับสมาชิกที่อยู่ในสำนักงานเขตต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกเกิดการออมเพิ่มมากขึ้น หากสมาชิกมีความสะดวกในการฝากและถอนเงิน สมาชิกก็จะออมได้มากขึ้นเพื่อจะได้นำเงินที่ออมไปใช้ในโอกาสที่จำเป็นหรือเก็บไว้ใช้ในอนาคตต่อไป

2. การประชาสัมพันธ์และสารสนเทศแก่สมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ควรให้ข้อมูล ข่าวสารและประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกที่อยู่ในสำนักงานเขตต่าง ๆ เกี่ยวกับข้อมูล การออมในแต่ละรูปแบบ และบริการต่าง ๆ ของสหกรณ์ให้เข้าใจและเห็นความสำคัญในการออมมากขึ้น และเป็นการระดมเงินทุนในรูปแบบเงินฝากอีกด้วย

3. การปรับอัตราดอกเบี้ยให้สูงขึ้นเพื่อจูงใจสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ควรปรับปรุงในเรื่องอัตราดอกเบี้ยให้เพิ่มสูงขึ้นตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ เพราะอัตราดอกเบี้ยของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในปัจจุบันให้ความพอใจแก่สมาชิกในระดับพอใช้เท่านั้น

4. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

จากการศึกษาพบว่า การศึกษาด้วยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถามในช่วงเดือน ตุลาคม-พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นข้อมูลภาคตัดขวาง ดังนั้นจึงไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการออม รายได้ ค่าใช้จ่ายและอัตราดอกเบี้ยในช่วงอดีตที่ผ่านมา จึงทำให้ไม่สามารถอธิบายการออมของสมาชิกได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป หากต้องมีการศึกษาในภาพรวมควรมีการเพิ่มตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการออมให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม เช่น อัตราเงินเฟ้อ เป็นต้น

บรรณานุกรม

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. ข้อมูลสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

[http:// www.statistic.cad.go.th](http://www.statistic.cad.go.th) [เข้าถึง 9 กันยายน 2551]

..... รายงานการดำเนินงานและฐานะทางการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2549 กรุงเทพมหานคร ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชาญณรงค์ บุญคล้าย (2546) “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการสายการบินต้นทุนต่ำภายในประเทศ” ภาคนิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดาว มงคลสมัย (2544) “ทฤษฎีการบริโภค” ใน เอกสารการสอนชุดวิชา เศรษฐศาสตร์วิเคราะห์ หน่วยที่ 9 หน้า 566-569 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาเศรษฐศาสตร์

ธนาคารแห่งประเทศไทย ข้อมูลด้านสถิติสถาบันการเงิน [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

[http:// www.bot.or.th](http://www.bot.or.th) [เข้าถึง 16 ตุลาคม 2551]

ปณิตา มนตรี (2547) “การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของครัวเรือนในประเทศไทย” การศึกษาค้นคว้าอิสระ แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประคอง กรรณสูต (2538) สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 2 ฉบับปรับปรุงแก้ไข กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พลพิภพ ไชยรพ (2534) “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของประเทศไทย” ภาคนิพนธ์ปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

พิศมัย จารุจิตติพันธ์ (2526) *หลักเศรษฐศาสตร์* กรุงเทพมหานคร มิตรนราการพิมพ์

รัตนา สายคณิต (2534) *มหเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด สุทธิชัย พิบูลย์ทิพย์ (2538) “การออมของครัวเรือนในสถาบันการเงินในประเทศไทย”

กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สนธยา นริศศิริกุล (2535) “การวิเคราะห์การออมของครัวเรือนไทย พ.ศ. 2517 – พ.ศ. 2533”

กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สุวิไล ศรีคณานต์กุล (2534) “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของภาคเอกชนไทย”

กรุงเทพมหานคร ภาคนิพนธ์ปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

- สันติยา เอกอัคร (2543) *เศรษฐศาสตร์การจัดการ II มหเศรษฐศาสตร์วิเคราะห์ เพื่อการจัดการธุรกิจ*
กรุงเทพมหานคร
- โสภิตา พันธุมพงษ์ (2546) “การบริการด้านสินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด”
ภาคนิพนธ์ปริญาตรี สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ศูนย์การศึกษาอุดรพิทยา
สหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด (2550) *การประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี 2550* สหกรณ์ออมทรัพย์
กทม. จำกัด
- อัญชลี จันทร์ดี (2529) “การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของประเทศไทย” วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อุสาห์ แซ่มสุวรรณ (2544) “ปัจจัยกำหนดการออมของครัวเรือนในประเทศไทย พ.ศ.2527 – พ.ศ.
2541” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- Kraay A. (2000). Household Saving in China the World Bank Economic Review (September
2000)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ประวัติความเป็นมาและการดำเนินงานของ

สหกรณ์ออมทรัพย์กทม. จำกัด

ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ออมทรัพย์กทม. จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์กทม. จำกัด ได้ดำเนินการก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2519 ตั้งอยู่ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 1 (กทม. 1) เลขที่ 173 ถนนดินสอ แขวงเสาชิงช้า เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ให้ บริการด้านการฝากเงิน ถอนเงิน กู้เงินและการถือหุ้น ต่อมาใน พ.ศ. 2539 ได้ย้ายมาอยู่ที่ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 2 (กทม. 2) ถนนมิตรไมตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ที่อยู่ กทม. 1 จะให้บริการเฉพาะการฝากเงินถอนเงิน เท่านั้น โดยมุ่งส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์โดยการถือหุ้นและฝากเงินไว้ในสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อสะสมทรัพย์ไว้ใช้สอยในยามจำเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการ จำนวนไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ เภรณูญิก และกรรมการ ทั้งหมดนี้เป็นข้าราชการของกรุงเทพมหานคร และได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี คณะกรรมการ ดังกล่าวเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมตรวจสอบและบริหารงานของสหกรณ์ตามกฎหมายข้อบังคับระเบียบคำสั่งและมติของที่ประชุมคณะกรรมการ

สหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ปัจจุบันมีสมาชิก ณ เดือนกันยายน พ.ศ. 2549 จำนวน 43,633 คน มีทุนดำเนินงาน 5,843,167,892 บาท มีการดำเนินการให้สมาชิกออมทรัพย์ได้ 2 รูปแบบคือ การถือหุ้นสหกรณ์ ซึ่งมีเรือนหุ้นทั้งหมด 3,466,220,250 บาท และการฝากเงิน ซึ่งมีเงินฝากทั้งหมด 1,380,956,262 บาท มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานทั้งหมด จำนวน 45 คน นับเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ชั้นนำ และมั่นคงมาก สหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ได้รับการจัดอันดับจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ว่าเป็นสหกรณ์ที่มีสมาชิกมากเป็นอันดับ 1 ของประเทศไทย

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสหกรณ์ออมทรัพย์กทม. จำกัด ได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่สมาชิกมากขึ้นหลายครั้ง กล่าวคือ ในด้านการให้บริการแก่สมาชิกได้เปิดให้มีการบริการหลายประเภท เช่น การรับฝากเงิน การให้กู้ยืมเงิน และการให้บริการสวัสดิการด้านต่างๆ การช่วยเหลือสงเคราะห์เมื่อสมาชิกประสบภัยหรือถึงแก่กรรม การให้ทุนการศึกษาบุตรสมาชิก การจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์ เป็นต้น

ลักษณะการดำเนินงาน

1. วัตถุประสงค์ สหกรณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิก โดยวิธีร่วมกันดำเนินธุรกิจเพื่อประโยชน์ด้วยกันในข้อต่อไปนี้

1.1 ส่งเสริมสมาชิกออมทรัพย์ โดยช่วยให้สามารถสงวนแห่งรายได้ของตนไว้ในทางอันมั่นคงและได้รับประโยชน์ตามสมควร

1.2 ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยตัวเองในหมู่สมาชิก

- 1.3 รับเงินฝากจากสมาชิก
 - 1.4 จัดหาทุนเพื่อกิจการตามวัตถุประสงค์
 - 1.5 จัดให้มีเงินกู้สำหรับสมาชิกตามข้อกำหนดอันสมควร
 - 1.6 ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน
 - 1.7 ชื้อหุ้นของธนาคารซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์
 - 1.8 ชื้อหุ้นของชุมชนสหกรณ์
 - 1.9 ชื้อหุ้นของสหกรณ์อื่นหรือของสถาบันซึ่งประกอบธุรกิจ อันทำให้เกิดความสะดวก หรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์
 - 1.10 ชื้อพันธบัตรรัฐบาล
 - 1.11 ให้การสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัวที่ต้องภัยพิบัติเกี่ยวกับอาชีพ
 - 1.12 ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อประโยชน์ของสมาชิก
 - 1.13 ร่วมมือกับทางราชการสนับสนุนสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมชน สหกรณ์ และ สหกรณ์อื่นเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์ออมทรัพย์
 - 1.14 ดำเนินกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับ หรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
2. คุณสมบัติของผู้สมัครเป็นสมาชิก
- 2.1 เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์
 - 2.2 เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ
 - 2.3 เป็นข้าราชการ หรือลูกจ้างประจำของกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.จำกัด หรือเป็นข้าราชการบำนาญกรุงเทพมหานคร
 - 2.4 เป็นผู้มีความประพฤติดี
 - 2.5 มิได้เป็นสมาชิกในสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการให้กู้ยืมเงินอยู่ก่อน สำหรับ ผู้ที่เป็นสมาชิกในสหกรณ์ดังกล่าวอยู่แล้ว ถ้าจะสมัครเข้าเป็นสมาชิกในสหกรณ์นี้อีกเพื่อประโยชน์ในการถือหุ้นก็ได้ แต่ไม่ให้รับเงินกู้ จนกว่าจะได้ลาออกจากสมาชิกในสหกรณ์เดิมแล้ว
3. หุ้น สหกรณ์ออกหุ้นได้โดยไม่จำกัดจำนวนมีมูลค่าหุ้นละสิบบาท สมาชิกท่านนั้นที่จะถือหุ้น ได้สมาชิกทุกคนต้องส่งเงินค่าหุ้นเป็นรายเดือนตั้งแต่เดือนแรกที่เข้าเป็นสมาชิกตาม

อัตราส่วนของจำนวนเงินได้รายเดือนของคนตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ โดยวิธีหักจากบัญชีเงินฝาก ดังตารางที่ 2

ตารางผนวกที่ 1 แสดงอัตราการถือหุ้นรายเดือนขั้นต่ำของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด
(หน่วย : บาท)

เงินได้รายเดือน (บาท)		ส่งค่าหุ้นรายเดือน (บาท)	
ไม่เกิน	5,000		200
เกินกว่า	5,000 ถึง 7,000		300
เกินกว่า	7,000 ถึง 9,000		400
เกินกว่า	9,000 ถึง 11,000		500
เกินกว่า	11,000 ถึง 13,000		600
เกินกว่า	13,000 ถึง 15,000		700
เกินกว่า	15,000 ถึง 17,000		800
เกินกว่า	17,000 ถึง 20,000		900
เกินกว่า	20,000 ขึ้นไป		1000

สมาชิกจะขอถือหุ้นรายเดือนในอัตราที่สูงกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์หรือจะขอซื้อหุ้นเพิ่มขึ้นอีกเมื่อใดก็ย่อมทำได้โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการแต่ค่าหุ้นรายเดือนต้องไม่เกิน 5,000 บาท

สมาชิกแต่ละคนจะถือหุ้นเกินกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดไม่ได้

สมาชิกจะโอนหุ้นซึ่งตนถืออยู่ให้ผู้อื่นไม่ได้

สมาชิกจะถอนหุ้นของตนบางส่วนหรือทั้งหมดในระหว่างที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ไม่ได้

สำหรับเงินค่าหุ้นที่สหกรณ์ได้รับภายในวันที่ 7 ของเดือน สหกรณ์จะคิดเงินปันผลให้ตั้งแต่เดือนนั้น ส่วนเงินค่าหุ้นที่สหกรณ์ได้รับหลังจากวันที่ 7 ของเดือน สหกรณ์จะคิดเงินปันผลให้ตั้งแต่เดือนถัดไป

ผู้ขอลาออกจากการเป็นสมาชิก จะต้องคงหุ้นตนไว้จนถึงสิ้นปีบัญชีจึงจะได้รับเงินปันผลสำหรับปีนั้น แต่ถ้าถอนหุ้นก่อนสิ้นปีบัญชีจะไม่ได้รับเงินปันผลแต่อย่างใด

4. การเพิ่มเงินค่าหุ้นรายเดือน สมาชิกสามารถของส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนเพิ่มในอัตราที่สูงกว่ากำหนดไว้ในระเบียบได้โดยแจ้งความจำนงเป็นหนังสือตามแบบพิมพ์ที่สหกรณ์ กำหนด

ก่อนวันที่ 10 ของเดือนสหกรณ์จะดำเนินการให้ในเดือนนั้นถ้าแจ้งหลังวันที่ 10 ของเดือน สหกรณ์จะดำเนินการให้ในเดือนถัดไป

5. การจัดส่งเงินค่าหุ้นรายเดือน สมาชิกที่ได้ส่งเงินค่าหุ้นไม่น้อยกว่า 180 เดือน จะจัดส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนหรือลดจำนวนการถือหุ้นรายเดือนลดลงก็ได้ โดยแจ้งความจำเป็นเป็นหนังสือตามแบบพิมพ์ที่สหกรณ์กำหนดต่อคณะกรรมการดำเนินการเพื่อพิจารณาก่อน

6. การเพิ่มหุ้นพิเศษ (ระดมหุ้น) นอกจากหุ้นซึ่งสมาชิกส่งเป็นรายเดือนแล้ว สมาชิกสามารถถือหุ้นเพิ่มขึ้นอีกได้โดยส่งค่าหุ้นนั้น ๆ คราวเดียวเต็มค่า สมาชิกที่จะเพิ่มหุ้นพิเศษ (ระดมหุ้น) ให้แสดงความจำเป็นเป็นหนังสือตามแบบพิมพ์ที่สหกรณ์ กำหนดยื่นพร้อมเงินสด หรือใบถอนเงินของสหกรณ์หรือเช็คธนาคาร หรือ โอนเงินเข้าบัญชี สหกรณ์

เมื่อสมาชิกมีคำขอเป็นหนังสือ และคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าสมาชิคนั้นตกอยู่ในภาวะอันทำให้ไม่สามารถส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนได้ โดยมีใช้เกิดขึ้นด้วยเจตนาอันไม่สุจริตของตน คณะกรรมการดำเนินการจะอนุญาตให้สมาชิคนั้น มีต้องส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนชั่วคราวระยะเวลาตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรก็ได้

สมาชิกผู้ไม่มีเงินได้รายเดือนและออกจากงานประจำ โดยไม่มีความผิด ถ้ามิได้ลาออกจากสหกรณ์ ก็ให้ถือว่าคงเป็นสมาชิกอยู่โดยมีต้องส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนต่อไปอีกก็ได้ แต่สามารถเพิ่มหุ้นพิเศษ (ระดมหุ้น) ได้

7. ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ สรุปได้ดังนี้

7.1 เงินปันผล เมื่อสิ้นปีบัญชี สหกรณ์จะจ่ายเงินปันผลตามหุ้นได้แก่ สมาชิกตามมติที่ประชุมใหญ่จัดสรรให้ ทั้งนี้ในอัตราไม่เกินอัตราสูงสุดที่พระราชบัญญัติสหกรณ์กำหนด (ไม่เกินร้อยละ 13 ต่อปี) โดยคิดให้เป็นรายเดือน ซึ่งสมาชิกจะได้รับเงินปันผลตามหุ้นเต็มจำนวนโดยได้รับยกเว้นภาษีเงินได้

7.2 เงินเฉลี่ยคืน สมาชิกที่กู้เงินจากสหกรณ์ เมื่อสิ้นปีบัญชีสหกรณ์จะจ่ายเงินเฉลี่ยคืนให้ตามส่วนจำนวนรวมของดอกเบี้ยเงินกู้ที่ได้ส่งให้แก่สหกรณ์ ในระหว่างปีตามมติที่ประชุมใหญ่จัดสรรให้อัตราเงินเฉลี่ยคืนอาจลดลงหรือเพิ่มขึ้นก็ได้ ไม่จำเป็นต้องเท่ากันทุกปีสมาชิกที่ผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ (ไม่ว่าต้นเงินหรือดอกเบี้ย) ในปีใดจะไม่ได้รับเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีนั้น

7.3 ดอกเบี้ยเงินฝาก สมาชิกจะได้รับดอกเบี้ยเงินฝากในอัตราที่สูงกว่าหรืออย่างน้อยเทียบเท่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์โดยทั่วไป และยังได้รับยกเว้นภาษีเงินได้จากดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์อีกด้วย

7.4 ดอกเบี้ยเงินกู้ สหกรณ์จะคิดดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราที่ต่ำกว่า หรือเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากสถาบันการเงินอื่น

8. สวัสดิการต่าง ๆ

8.1 ทูการศึกษา ที่ประชุมใหญ่ได้มีมติให้จัดสรรเงินจำนวนหนึ่งจากกำไรสุทธิ เป็นทุนสะสมเพื่อจัดให้มีสวัสดิการสำหรับสมาชิก เป็นทุนการศึกษาของบุตรสมาชิกปีละไม่เกิน 200 ทุน ทุนละไม่เกิน 1,500 บาท ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศของสหกรณ์เรื่องการให้ทุนการศึกษา

8.2 ทุนสาธารณประโยชน์ ที่ประชุมใหญ่ได้มีมติให้จัดสรรเงินจำนวนหนึ่งจากกำไรสุทธิเรียกว่า ทุนสาธารณประโยชน์ให้ให้สหกรณ์สะสมไว้ใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยทั่วไป เพื่อการศึกษาของสหกรณ์ เพื่อสาธารณประโยชน์เพื่อการกุศล และเพื่อสนับสนุนกิจกรรมของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อันเป็นประโยชน์โดยรวม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์หรือตามมติของคณะกรรมการดำเนินการ

8.3 ทุนสงเคราะห์สมาชิกประสบอุทกภัย วาดภัย และอัคคีภัย ที่ประชุมใหญ่ได้มีมติให้จัดสรรเงินจำนวนหนึ่งจากกำไรสุทธิ เพื่อเป็นทุนสะสมเพื่อจัดให้มีสวัสดิการสำหรับสมาชิก เพื่อสงเคราะห์สมาชิกที่ประสบอุทกภัย วาดภัย และอัคคีภัย โดยสมาชิกต้องเป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านที่ประสบภัยนั้น ๆ และต้องยื่นขอรับเงินสงเคราะห์ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ประสบภัยนั้น เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วเป็นอันหมดสิทธิ์ในการขอรับเงินสงเคราะห์

8.4 ทุนสวัสดิการสมาชิกเพื่อสงเคราะห์เกี่ยวกับการศพ และประสบอุบัติเหตุของสมาชิก ที่ประชุมใหญ่ได้มีมติให้จัดสรรเงินจำนวนหนึ่งจากกำไรสุทธิเพื่อเป็นทุนสวัสดิการเกี่ยวกับการศพของสมาชิก และเป็นเงินสวัสดิการเนื่องจากประสบอุบัติเหตุของสมาชิก เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในกรณีที่เสียชีวิต หรือสูญเสียอวัยวะและสาวยตา หรือทุพพลภาพถาวรสิ้นเชิง

9. การให้บริการด้านเงินกู้ มี 2 ประเภท คือ

9.1 เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน ในกรณีที่สมาชิกมีเหตุฉุกเฉินหรือเหตุอันจำเป็นเร่งด่วน และมีความประสงค์จะขอกู้เงิน คณะกรรมการดำเนินการอาจให้เงินกู้เพื่อเหตุนั้นได้ตามระเบียบของสหกรณ์

9.2 เงินกู้สามัญ ในกรณีที่สมาชิกหรือสมาชิกมีความประสงค์ของกู้เงินสำหรับใช้จ่ายเงินเพื่อการอันจำเป็นหรือมีประโยชน์ต่าง ๆ คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณาให้เงินกู้สามัญแก่สมาชิกนั้นได้ตามระเบียบของสหกรณ์

10. การฝากหรือการลงทุนของสหกรณ์ ได้ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ ภายใต้กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ โดยให้คำนึงถึงความมั่นคงและประโยชน์สูงสุดที่สหกรณ์หรือสมาชิกพึงได้รับ

- 10.1 ในชุมชนสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น
- 10.2 ฝากในธนาคาร หรือฝากในสถาบันการเงินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์
- 10.3 ชื่อหลักทรัพย์ของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ
- 10.4 ชื่อหุ้นของธนาคารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์
- 10.5 ชื่อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น
- 10.6 ชื่อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวกหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์
- 10.7 ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด
11. การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เมื่อสิ้นปีทางการบัญชีและได้ปิดบัญชีตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดหรือมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปแล้ว หากปรากฏว่าสหกรณ์มีกำไรสุทธิที่จะจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ คือ
- 11.1 เป็นเงินสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิ
- 11.2 เป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เกินร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด
- กำไรสุทธิส่วนที่เหลือจากการจัดสรรตามข้อ 11.1 และ 11.2 แล้ว ที่ประชุมอาจจัดสรรได้ดังต่อไปนี้
- 11.2.1 จ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้วตามที่กำหนดในข้อบังคับ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์กำหนด
- 11.2.2 จ่ายเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับสหกรณ์ในระหว่างปี หรือตามส่วนจำนวนรวมของดอกเบี้ยเงินกู้ที่สมาชิกได้ส่งให้แก่สหกรณ์ในระหว่างปี ตามที่กำหนดได้ในข้อบังคับ
- 11.2.3 จ่ายเป็นเงิน โบนัสแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับแต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิ
- 11.2.4 จ่ายเป็นทุนสะสมไว้เพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดของสหกรณ์ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

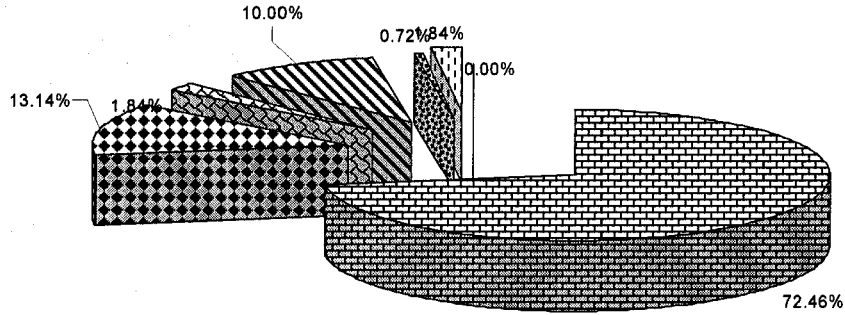
1.2 การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด

การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด มาจากเงินค่าหุ้นและเงินรับฝากจากสมาชิกและอาจกู้ยืมเงินจากภายนอกด้วยก็ได้ รายงานผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ประจำปี 2550 เป็นการสรุปผลในภาพรวมของสหกรณ์โดยการรวบรวมข้อมูลถึงวันที่ 30 กันยายน 2550 มีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 45,376 คน ทุนดำเนินการทั้งหมด จำนวน 6,961,916,144.22 บาท ทุนเรือนหุ้น จำนวนทั้งสิ้น 3,931,099,960 บาท เงินรับฝาก จำนวนทั้งสิ้น 1,986,229,666.47 บาท เงินกู้คงเหลือที่สมาชิกที่สิ้นปี จำนวนทั้งสิ้น 6,033,483,695.25 บาท กำไรสุทธิ จำนวนทั้งสิ้น 358,560,516.95 บาท เงินปันผล ร้อยละ 7.15 เงินเฉลี่ยคืน ร้อยละ 10.50 ดอกเบี้ยเงินให้กู้ ร้อยละ 7.75 ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ ร้อยละ 3 ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ ร้อยละ 4 ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์พอเพียง ร้อยละ 4.5

ผลของการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2550 จำนวน 358,560,516.95 บาท

1. เป็นเงินของสมาชิก ร้อยละ 85.60 ของกำไรสุทธิ เป็นเงิน 306,918,824.00 บาท ได้แก่
 - 1.1 เงินปันผล 259,792,637.75 บาท
 - 1.2 เงินเฉลี่ยคืน 47,126,186.25 บาท
 2. เป็นผลประโยชน์แก่สมาชิก ร้อยละ 12.56 ของกำไรสุทธิ เป็นเงิน 45,031,692.95 บาท ได้แก่
 - 2.1 ทุนสาธารณประโยชน์ 6,600,000.00 บาท
(ทุนการศึกษาบุตรสมาชิก ,ค่าทำศพสมาชิก และคู่สมรส, การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย)
 - 2.2 ทุนสำรอง 35,856,052.00 บาท
 - 2.3 ทุนรักษาระดับเงินปันผล 2,575,640.95 บาท
 3. เป็นโบนัสกรรมการและเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 1.84 ของกำไรสุทธิ เป็นเงิน 6,600,000.00 บาท
 4. เป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ ร้อยละ 0.00 ของกำไรสุทธิ เป็นเงิน 10,000.00 บาท
- รวม 358,560,516.95 บาท

แผนภูมิการจัดสรรกำไรสุทธิ ประจำปี 2550

- ☐ 1 เป็นเงินปันผลให้แก่สมาชิก จำนวน 259,792,637.75 บาท (72.46%)
- ☐ 2 เป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนจำนวนรวมแห่งดอกเบี้ย จำนวน 47,126,186.25 บาท (13.14)
- ☐ 3 เป็นทุนสาธารณประโยชน์ จำนวน 6,600,000.00 บาท (1.84%)
- ☐ 4 เป็นทุนสำรอง จำนวน 35,856,052.00 บาท (10.00%)
- ☐ 5 เป็นทุนรักษาระดับเงินปันผล จำนวน 2,575,640.95 บาท (0.72%)
- ☐ 6 เป็นโบนัสกรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ 6,600,000.00 บาท (1.84%)
- ☐ 7 ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ 10,000.00 บาท (0.00%)

ภาพผนวกที่ 1 ผลของการจัดสรรกำไรสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ประจำปี 2550

ตารางผนวกที่ 2 สถิติการดำเนินงานของสหกรณ์ทรัพย์ กทม. จำกัด ปี พ.ศ. 2542- พ.ศ. 2550

รายการ	ปี 2542	ปี 2543	ปี 2544	ปี 2545	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549	ปี 2550
1. จำนวนสมาชิก	28,030.00	29,912.00	32,033.00	34,567.00	36,994.00	38,795.00	41,573.00	43,633.00	45,376.00
2. ทรัพย์สิน	835,327,520.00	1,056,860,460.00	1,418,988,620.00	1,989,971,470.00	2,386,609,790.00	2,692,793,940.00	3,050,564,340.00	3,466,220,250.00	3,931,099,960.00
3. เงินทุนสำรอง	81,268,219.03	85,661,932.85	9,891,457,327.00	112,580,416.10	129,598,340.71	150,299,833.50	162,139,749.26	187,595,016.18	217,558,418.68
4. เงินฝาก	395,693,930.29	513,426,313.22	506,475,912.43	612,296,192.79	723,893,553.21	787,986,441.83	1,009,265,355.38	1,380,956,262.99	1,986,229,666.47
5. ทุนดำเนินการทั้งหมด	1,699,811,873.18	1,691,624,407.64	2,488,719,849.17	3,260,994,937.64	3,684,450,104.60	4,100,115,631.02	4,839,653,479.93	5,843,167,892.01	6,961,916,144.22
6. เงินที่สมาชิกกู้ระหว่างปี	1,080,387,000.00	1,133,804,600.00	2,020,766,634.00	2,136,095,500.00	2,542,565,950.00	2,946,272,800.00	3,496,702,250.00	4,378,411,700.00	4,649,056,100.00
7. เงินที่สมาชิกชำระคืนสหกรณ์	799,135,428.00	969,144,650.00	1,415,685,959.00	1,692,015,043.00	2,074,725,255.00	2,377,244,005.00	2,825,953,181.50	3,464,443,190.00	4,016,310,094.25
8. เงินกู้ยืมเพื่อที่สมาชิกที่สิ้นปี	1,565,332,880.00	1,729,989,480.00	2,335,070,164.00	2,779,150,621.00	3,246,991,316.00	3,816,020,111.00	4,486,769,179.50	5,400,737,689.50	6,033,483,695.25
9. จำนวนสัญญาเงินกู้ยกเลิก	43,993.00	49,743.00	47,382.00	47,202.00	49,510.00	53,991.00	62,377.00	78,360.00	83,272.00
10. จำนวนสัญญาเงินกู้สามัญ	8,628.00	9,311.00	13,197.00	13,943.00	15,976.00	17,061.00	18,003.00	20,554.00	20,313.00
11. รายได้	129,195,651.48	147,590,528.68	162,560,181.34	209,654,833.83	245,628,240.65	260,009,655.78	299,120,738.58	381,117,025.22	463,169,933.76
12. รายจ่าย	48,368,172.41	4,576,337,026.00	37,917,443.49	42,531,248.31	42,237,481.80	36,766,459.12	45,876,531.28	82,331,869.42	104,609,416.81
13. กำไรสุทธิ	8,082,747,907.00	9,682,715,842.00	124,642,737.85	167,123,585.52	198,390,758.85	223,233,196.66	253,244,207.30	298,785,155.80	358,560,516.95
14. เงินปันผล	8.50 %	8.25 %	8.00 %	7.65 %	7.10 %	7.00 %	7.00 %	7.10 %	7.15 %
15. เงินเฉลี่ยคืน	3.00 %	3.00 %	3.50 %	4.25 %	5.00 %	5.80 %	6.30 %	7.75 %	10.50 %
16. ดอกเบี้ยเงินให้กู้	9.69 %	8.25 %	7.75 %	7.75 %	7.50 %	7.25 %	7.00 %	8.00 %	7.75 %
17. ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์	7.35 %	4.25 %	4.25 %	3.75 %	2.65 %	2.25 %	2.50 %	3.25 %	3.00 %
18. ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ	-	-	-	-	-	-	-	4.75 %	4.00 %
19. ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์พิเศษเพื่อชีวิตพอเพียง	-	-	-	-	-	-	-	4.75 %	4.50 %

ภาคผนวก ข

ข้อมูลเงินฝากและการคำนวณปริมาณแนวโน้มเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์

กทม. จำกัด ในช่วงปีพ.ศ. 2551-พ.ศ. 2555

ตารางผนวกที่ 3 ปริมาณเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ในช่วงปีพ.ศ.2542-พ.ศ.2550

ปี	ปริมาณเงินฝาก Y(บาท)	X	X.Y	X ²	\hat{Y}_t
2542	395,693,930.29	-4.00	-1,582,775,721.16	16.00	203,180,274.58
2543	513,426,313.22	-3.00	-1,540,278,939.66	9.00	372,280,306.73
2544	506,475,912.43	-2.00	-1,012,951,824.86	4.00	541,380,338.88
2545	612,296,192.79	-1.00	-612,296,192.79	1.00	710,480,371.03
2546	723,893,553.21	0	0	0	879,580,403.18
2547	787,986,441.83	1.00	787,986,441.83	1.00	1,048,680,435.33
2548	1,009,265,355.38	2.00	2,018,530,710.76	4.00	1,217,780,467.48
2549	1,380,956,262.99	3.00	4,142,868,788.97	9.00	1,386,880,499.63
2550	1,986,229,666.47	4.00	7,944,918,665.88	16.00	1,555,980,531.78
รวม	7,916,223,628.61		10,146,001,928.97	60.00	

ที่มา : จากการคำนวณ

$$\hat{Y}_t = a + bX_t$$

โดยที่ $b = \frac{\sum XY}{\sum X^2} = \frac{10,146,001,928.97}{60} = 169,100,032.15$

$$a = \bar{Y} - b\bar{X} = \frac{7,916,223,628.61}{9} = 879,580,403.18$$

สมการแนวโน้มคือ $\hat{Y}_t = 879,580,403.11 + 169,100,032.15X_t$

X_t มีหน่วยเป็นปี มีจุดเริ่มต้น 1 กรกฎาคม 2546

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม**โครงการวิจัยเรื่อง**

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.จำกัด

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ จึงจำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์จากท่านที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ ออมทรัพย์ กทม. จำกัด ช่วยกรูณากรอกแบบสอบถามเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาซึ่งผลการวิจัยจะเสนอในภาพรวม

โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ท่านต้องการตอบเพียงข้อเดียวยกเว้นข้อที่ให้ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิก

1. เพศ

() 1. ชาย

() 2. หญิง

2. อายุ ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

() 1. ต่ำกว่าหรือเทียบเท่า ม. 6

() 2. อนุปริญญา, ปวส.

() 3. ปริญญาตรี

() 4. สูงกว่าปริญญาตรี

4. สถานภาพการสมรส

() 1. โสด

() 2. สมรส

() 3. หย่าร้าง

() 4. หม้าย

5. ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

() 1. ลูกจ้างประจำ

() 2. ข้าราชการระดับ 1-2

() 3. ข้าราชการระดับ 3-5

() 4. ข้าราชการระดับ 6-8

() 5. ข้าราชการระดับสูงกว่าระดับ 8

6. จำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งหมดมี คน

7. ท่านมีรายได้ประจำต่อเดือน บาท/เดือน

8. นอกจากรายได้ประจำต่อเดือนในรอบปีที่ผ่านมา ท่านมีรายได้จากอื่น ๆ อีกหรือไม่

() ไม่มี

() มี อาทิ ถูกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล, ได้ค่านายหน้า, ได้เงินปันผล, เล่นหุ้น

ฯลฯ ประมาณ.....บาท/เดือน

9. ค่าใช้จ่ายของท่านที่มีเกี่ยวกับค่าอุปโภค - บริโภค เช่น ค่าอาหาร, ที่อยู่อาศัย, เครื่องนุ่งห่มการศึกษา,

โทรศัพท์มือถือ ประมาณ บาท/เดือน

10. ค่าใช้จ่ายของท่านที่ไม่ใช่เพื่อบริโภค เช่น ภาษี, ประกันภัย/ประกันชีวิต, ผ่อนสหกรณ์ออมทรัพย์, ดอกเบี้ยเงินกู้, ผ่อนที่ดิน บ้าน, ผ่อนรถยนต์, ผ่อนสินค้าอื่น ๆ, ค่าน้ำมันรถ/ค่ารถโดยสาร, เล่นหวยหรือหุ้น ประมาณ บาท/เดือน

11. ท่านเป็นสมาชิกสหกรณ์เป็นเวลา ปี (โดยประมาณ)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการออมของสมาชิก

12. ท่านมีการฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์กทท.หรือไม่

() 1. มี

() 2. ไม่มี

13. ในกรณีที่ท่านฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์กทท.ท่านฝากประเภทใด

() 1. ออมทรัพย์

() 2. ออมทรัพย์พิเศษ

() 3. ออมทรัพย์พอเพียง

14. เหตุผลที่เลือกฝากเงินจากข้อ 13

() 1. ให้ดอกเบี้ยสูง () 2. ถอนเงินได้สะดวก (ไม่จำกัดจำนวนการถอน)

3. เหตุผลอื่น.....

15. ท่านมีการฝากเงินกับสถาบันการเงินอื่น ๆ อีกหรือไม่

() 1. ไม่มี

() 2. มี (ระบุ).....

16. ถ้าท่านมีการออมเงิน ท่านออมในรูปแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 1. ไม่มี

() 2. มี ซื้อสลากออมสิน

() 3. มี ซื้อสลาก รทส. () 4. มี ทำประกันชีวิต

() 5. มี ซื้อทอง, เพชร, อัญมณีอื่น ๆ () 6. มี เล่นแชร์

() 7. อื่น ๆ

17. ท่านออมเงินไว้เพื่ออะไร (ให้เลือกเพียง 3 ข้อ)

() 1. เพื่อใช้จ่ายในยามชรา

() 2. เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน

() 3. เพื่อไว้ใช้จ่ายในการซื้อที่อยู่อาศัย () 4. เพื่อเก็บไว้ให้ลูกหลาน

() 5. เพื่อไว้ใช้จ่ายในการซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้าน

() 6. อื่นๆ(ระบุ).....

18. ปัจจุบันท่านมีการออมแตกต่างจากในอดีตอย่างไร

() 1. ออมน้อยกว่าในอดีต

() 2. ออมเท่ากับในอดีต

() 3. ออมมากกว่าในอดีต

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการกู้เงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กทท.

19. ถ้ามีหรือเคยมี ท่านเคยยืมหรือติดต่อกับสถาบันการเงินใด (ลำดับความสำคัญโดยใส่หมายเลข)

1, 2, 3 เพียง 3 ลำดับ

() 1. สหกรณ์ออมทรัพย์กทท.

() 2. ธนาคารพาณิชย์

() 3. ญาติพี่น้อง

() 4. สถานชนานุเคราะห์

- () 5. เพื่อนร่วมงาน () 6. โรงรับจำนำ
 () 7. เอกชนผู้ออกเงินกู้ให้กู้ () 8. อื่น ๆ (ระบุ)

ถ้าท่านเคยกู้ยืมเงินจากสหกรณ์ให้ท่านตอบข้อ 20-21

20. กู้ฉุกเฉิน

- () 1. บ่อยครั้ง () 2. นาน ๆ ครั้ง () 3. ไม่เคยกู้

21. กู้สามัญ

- () บ่อยครั้ง () นาน ๆ ครั้ง () ไม่เคยกู้

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการบริการด้านการออมและการกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.

จำกัด

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
22.	อัตราดอกเบี้ยเงินฝากมีความเหมาะสมระดับใด					
	23.1 ออมทรัพย์ (ดอกเบี้ย 3%)					
	23.2 ออมทรัพย์พิเศษ (ดอกเบี้ย 4%)					
	23.3 ออมทรัพย์พอเพียง (ดอกเบี้ย 4.5%)					
23.	การจ่ายเงินปันผลให้แก่สมาชิกมีความเหมาะสมระดับใด					
24.	สหกรณ์มีวิธีการชักจูงใจให้สมาชิกออมทรัพย์ไว้กับสหกรณ์ที่เหมาะสมระดับใด					
25.	ความพอใจที่ได้รับจากการบริการเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.					
26.	การบริการเงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.					

ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความกรุณาตอบแบบสอบถาม

นางสาวจุฑามาศ จันทร์สารทูล
 นักศึกษาปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวจุฑามาศ จันทรรสารทูล
วัน เดือน ปีเกิด	7 มิถุนายน 2517
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
ประวัติการศึกษา	วทบ. (สาธารณสุขศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหิดล คณะสาธารณสุขศาสตร์ พ.ศ. 2540
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเขตพญาไท ซ.อารีย์ 2 ถ.พหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	นักวิชาการสุขาภิบาล 6ว